

MOGENS GLISTRUP

Glistrup om Glistrupsagen

*Med efterskrift af Preben Wilhjelm
»Valgbarhed efter straffedom«*

Tilegnet Danmarks farisæere

STIG VENDELKÆRS FORLAG

© Copyright: Mogens Glistrup
Stig Vendelkærs Forlag
Omslagsfoto: Erik Palvig
Tryk: Aalborg Stiftsbogtrykkeri
København MCMLXXXIII

ISBN 87-416-1303-1

1. Journalist-udueligheden

Straffedommen mod mig skyldtes ene og alene, at jeg i 1971 stiftede Fremskridtsbevægelsen. Havde jeg ikke gjort det, var jeg i dag en ustraffet samfundsanset halvmilliardær.

Det ved du.
Og det ved jeg.
Men vi ved det godt nok
hver for sig.

Victoriansk hykleri skal væk.

Derfor leverer denne bog ammunition, så læserne får mod til at sprænge det tabu, at »man« ikke må sige sandheden om sagen.

Juridisk er den aldeles ukompliceret.

Den eneste sobre og korrekte løsning på samtlige problemstillinger i Danmarkshistoriens største straffesag fylder nemlig kun to ord: »Aftaler forpligter«.

Den rejste anklage gik alene ud på at sjofle det, som i mere end tusinde år har været den banaleste juridiske barnemad i Danmark: at aftaler er bindende.

Anklagen og domfældelsen sætter dette helt over styr. Udelukkende for at udrydde en besværlig system- og embedsmandskritiker. Myndighederne hævder monomant, at de af mig formidlede aftaler skulle være fiktioner og ikke aftaler. De lader ganske hånt om, at aftaleparterne i ord som i handling vedstår aftalerne som bindende dispositioner.

Højesteretsdommere kalder det »en særpræget tankegang« hos mig, hvad alene er reglen i Danske Lov af 15. april 1683 5. bog 1. kapitel 1. artikel om, at aftaler forpligter. Hvis domstolenes afgørelser havde haft skygge af juridisk saglighed, var det unægtelig deres tankegange, som var særprægede ved at gå mas-

sivt imod, hvad der i hele historien har været så enkel og selvindlysende jura, at end ikke et 4. underskoleklassebarn kan være i tvivl.

Sagen drejer sig dels om mine egne selvangivelser, dels om klienters.

Hvad mine egne angår, er det barokt at hævde, at jeg forsætligt skulle have givet skattevæsenet fejlagtig oplysning om at skyldte de pågældende beløb, når jeg i årevis konstant og uden vaklen på noget tidspunkt har vedstået i ord og handling, at jeg skylder beløbene ganske overensstemmende med, hvad der fremgår af mit dagligt førte og afstemte bogholderi.

For klienternes vedkommende er grundlaget for at domfælde mig lige så overanstrengt. Deres selvangivelser er i vidt omfang udfærdiget af dem selv eller af deres egne (statsautoriserede) revisorer. Når de skriver på selvangivelsen, at de skylder pengene, er det da, fordi de skylder beløbene. Det levede de da også allesammen fuldt ud op til i enhver henseende i de år, sagen angår. Herefter har ingen dommer eller anden embedsmand ret til at pådutte dem, at de ikke skylder beløbene. Men at straffe mig – endda som den eneste – for, hvad klienterne har skrevet på deres selvangivelser, som jeg intet har haft at gøre med, kan kun være baseret på, at dommerne uanset alt andet absolut vil personen Glistrup til livs.

Dommene er derfor ikke 42% eller blot 16% korrekte. De er 100 procent forkerte.

I stedet for at bedømme mine handlinger overensstemmende med gældende lov har det vanvittige fiktionspåfund – at akademiker-embedsmændene frit skulle kunne tilsidesætte indgåede aftaler – ført ud i foreløbig 12½ års galehuserier, hvor embedsjuristerne tumler rundt i inkonsekvenser og tåbeligheder. En udtømmende skildring af dolkestødene mod mig ville fylde hundredetusindvis af sider. Uden at man gentager sig selv.

Men hvordan kunne sådanne rent politiske domstolsafgørelser fremkomme uden ramaskrig fra frihedsrettighedernes vogtere?

Svaret findes i overskriften til dette bogens første kapitel.

Indenfor bogens rammer har jeg valgt fortrinsvis at genoptrykke ældre materiale.

Selvsagt kunne jeg grammatikalsk have omformuleret det ældre stof. Men det var det næppe blevet mere spændende af. Og det, jeg skrev i sin tid, havde også et profet-perspektiv, som alene kommer til sin ret ved, at læseren (gen)ser de gamle sætninger ord til andet – men med den klogskabs-forøgelse, som mellemtiden forhåbentlig har givet ham.

Blandt de punkter, hvor jeg er stolt af mig selv, indgår også, at jeg ikke skammer mig over – ord for ord – at genlæse, hvad jeg fremførte for år tilbage (men bestemt ikke, hvad jeg er blevet påduttet af interviewere og andre såkaldte referenter).

Det gælder også politiske udsagn.

Og altså også stof fra denne i enhver henseende – fra A til V – politiske gennemsyrede såkaldte retssag.

Den valgte metode har tilsyneladende den ulempe, at der kommer nogle gentagelser. Men i de forløbne 12½ år har de udbredte medier igen og igen kværnet løgnagtigheder, som pådutter mig alskens umoral. Herefter må det på nuværende tidspunkt være ganske nyttigt for den danske medieverden næste gang, den stilles overfor en upopulær systemkritiker, at have set, hvordan sandhedsmateriale løbende har været til rådighed – stof, der blot er blevet fortiet og bort-manipuleret af dem, der ynder at selv-rose sig som the gentlemen and gentleladies of the press. Dansk Journalistforbunds medlemmer har ikke levet op til, hvad der skulle være deres adelsmærke: frygtløst at forsvare den enkeltborger, som magthaverne maltrakterer. At turde tale, hvor andre tier bangebukseagtigt.

I Ekstra Bladet for 9. august 1980 skrev jeg:

»I 1970 kunne jeg ikke længere udholde stiltiende at betragte, hvor dilettantisk og pamperagtigt Danmark blev regeret.

Skulle landet undgå at komme helt ned i møget med sociale katastrofer i titusindvis til følge, måtte der gøres en aktiv indsats.

Fra jeg startede aktionen, gik kun få timer, før landets finansminister og samtlige daværende folketingspartier erklærede min person aldeles afskyelig.

Uafbrudt siden da har etablisementet med alskens tricks, svinestreger og ufine midler, søgt at tvære mig ud. Herom kan skrives tusinder af veldokumenterede sider. Og de vil engang

blive skrevet. Men endnu har ingen haft mod til at afsløre, hvordan retsgarantier er tilsidesat på samleband for at få knaldet mig personlig. Udsættes en forløben mexikaner eller andre for få promille af, hvad jeg har måttet stå model til, – skriger Cavling-prisvindere straks op og vækker den offentlige samvittighed. Men fra den, der præcist har fremlagt de foranstaltninger, som må gennemføres for at redde det danske samfund fra afgrunden, holder de sig væk. Det vil nemlig kræve bortrydning af pjalte, nassere og misbrugere. Og dem skal Danmarks Radio og pressens såkaldte gentlemen eller andre inden for magtsystemet ikke have noget af at lægge sig ud med.«

Tusindvis af overgreb mod mig har alene kunnet ladet sig opføre, fordi embedsmænd og politikere tumlede sig i det tomrum, der opstod, fordi journalisterne svigtede deres fornemste pligt: at beskytte den enkelte mod statens magtmisbrug ved vidt og bredt at fortælle, hvad det var, som gik for sig. Nutidens »engagerede journalistik« – at journalisten ikke skal referere virkeligheden, men socialistpåvirke udviklingen – har påny fungeret som den samfundsulykke, at gennemførelsen af nødvendig nytænkning er blevet forsinket. Havde jeg fået opbakning for 10-12 år siden, havde vore børn og børnebørn ikke fået væltet den gældsbyrde ud over sig, som de mellemliggende års slappe og fejge politik nu påfører dem.

Man kunne sige, at journalisterne er i lommen på magthaverne. Men mere dækkende udtrykkes den virkelige sammenhæng i, at nutidens danske journalister hører til på samfundets solside. Derfor er de eet kød med den herskende klasse og ikke med dens mange ofre.

Med CD i spidsen roses journalisternes skandaløse fortællelser som en styrkelse af det danske retssamfund.

Det omvendte er tilfældet. Dommervirksomhed er også menneskeværk. Og det korrumperer, når mennesker i magtposition ikke uafslødeligt holdes til ilden gennem årvågen offentlig kritik.

CD'ernes panegyriske røgelse og hil-hyldning til danske domstole er samfundsusund. Stik modsat deres samfundsbevarede hensigt. Det er særdeles tragisk, at Viggo Hørups skarpsindige 1885-advarsel har været spildte ord på CD-ballelarserne. En

hovedårsag til domstolenes degenerering er, at alt for mange alt for længe har været alt for tanketomt underdanige over for dem. Respekt for øvrigheden er kun en borgerdyd, når øvrigheden har de kvalifikationer, som gør respekten velbegrundet.

Nogle finder mit sprogvalg for kraftigt. Men når det er gået så skidt for Danmark, er årsagen blandt andet, at alt for mange har været alt for overpæne ved at undlade at udslynge den ubesmykkede sandhed lige på og hårdt. Den derved skabte uklarhed har muliggjort fortsættelsen af den herskende klasses landsødelæggelser.

Iøvrigt er jeg ikke hårdere overfor CD, højesteret, journalister o.s.v., end de i deres skidtvigtighed er mod mig.

Forskellen ligger altså ikke i formen. Når jeg overskrider langt flere irritations-tærskler, skyldes det indholdet. Det forfærdelige for folk er, at de inderst inde ved – eller efter nogen tid bliver klare over – at mine anstødelige udtalelser er rigtige, og at finkultureliten overfalder mig alene for at værne egne urimelige fordele (et stærkt angreb er det bedste forsvar, som det hedder i fodboldssproget). At det står så slemt til med dem, der regerer Danmark, rykker hos mange gamle illusioner op med rode. Og for dem, som er vænnet til tillidsfuldt og lydigt at forlade sig på samfunds-autoriteten, gør det ondt at få barnetroens mælketænder trukket ud.

Men når vi skal forbedre virkeligheden, må vi først nådeløst erkende, hvordan den er og ikke disponere ud fra fusentastede skønmalerier.

De, der tror, at det er mig, som der er noget galt med, når jeg skælder ud på gammelpolitikere, embedsmænd, journalister med mange flere, skal blot betragte landets tilstand. Kendsgerningerne viser unægteligt, at der er tonsvis af fastgroede råddenskab i the state of Denmark: Arbejdsløshed, skatteplyndring, gældsætning, pensionisturetfærdigheder, moralfordærvelse o.s.v., o.s.v. Alle disse elendigheder har folketingsflertallene produceret til trods for, at de ydre kår længe har været second to none i Hamlets fædreland: ubrudt fredsperiode, høj-stade-teknologi, ingen epidemier, veluddannet befolkning o.s.v., o.s.v.

Derfor kan enhver sige sig selv, at der er meget alvorlige brøst-

fældigheder hos Samfundets Støtter.

Skal disse brøstfældigheder udryddes, er det nok en farlig, men også en samfundsnyttig og nødvendig gerning ufloromvundet at gøre opmærksom på dem.

Derfor er det ikke for megen mavesyre eller mørkemandstemperament, men hensynet til befolkningens tarv, der igen, igen og igen får mig til at bruge knubrede ord. Der skal nu engang hård lud til, når skurvede hoveder skal renvaskes.

Det første spørgsmål, radioavisen stillede mig, da jeg havde dannet Fremskridtspartiet, var, hvad jeg kunne tilføre dansk politik, som de daværende MF'ere ikke kunne. Mit svar var: at kalde en spade for en spade.

Det fortsætter jeg med at leve op til til min dødsdag. Jeg viger ej ud af spor. Uanset om samfundets pæne selskab nok så mange gange vil kanøfle mig og bestemme, hvad jeg skal have lov til at mene og sige. Jeg skal nok bruge mine egne øjne til at se med og handle i tråd med, hvad jeg ser.

Også når jeg derved punkterer de af medierne opbyggede myter om pragten i Schlüters, højesteretsdommeres og andre kejseres nye klæder.

Han som har ret, skal ikke stå ret.

2. Forbrydelsens motiv

Aktuelt, Leif Blædel og andre uden indsigt i sagsforløbet udspreder, at jeg grådigt skovlede penge hjem til egen berigelse. Men jeg har altid hørt til blandt de salær-billigste. At folketinget så har lovgivet så tåbeligt, at advokater er erhvervsgruppen med de største indtægter, kan i al fald ikke bebrejdes mig.

Ejheller var det de magtfulde og velhavende, jeg bistod. Tværtimod demokratiserede jeg skattetænkningens og aktieselskabsformens fordele, så de ikke længere blot var foreholdt de rigeste upper ten.

Endog den skråsikre rigsadvokat måtte på dette ene punkt erkende at være fuldstændig i vildrede, da han skulle meddele højesteret de motiver, der havde fået det afskyelige Glistrup afskum til at begå den forfærdelige kriminalitet, hvis gruppevækethed han svælgede i, da statsmagts topanklager uge efter uge var højesteretsskrankens helvedesprædikant.

Per Lindegaard skulle bare have læst Weekendavisen for den 6. og 13. februar 1976. Her oplyste jeg baggrunden for det hele. Min overskrift var: »Tirret til handling«:

»Da den sidste socialdemokrat-leder døde den 19. februar 1960, afsporede styringen af forretningen Danmark.

Selv sad jeg dengang på et dobbeltjob: Juniorpartner i et advokatfirma, der fra gammel tid havde sit klienttyngdepunkt inden for fagbevægelsen, og første og eneste skatteretslektor ved København Universitet.

Fra sommeren 1963 traf jeg den afgørelse, at min fremtid skulle være sagførerens. Med den udvikling, Folketinget havde sat i gang, var det den mest forkælede tilværelse, der kunne tænkes på denne jord. Ubegrænsede indtjeningsmuligheder med selvvalgt arbejdstid beskæftiget med lovnøddeknækkerier, der var gjort så unødigt indviklede, at omgivelserne med største

respekt og ærefrygt nærmede sig dem, der var skolede i den for menigmand mere og mere frygtindgydende jahvevilkårlighed.

Hverken Henrik Stangerup, Chr. Kampmann, Leif Panduro eller nogen som helst anden havde en så fortrinlig udkigsplatform til at følge 1960ernes samfundsudskejelser som min kontorstol i Skindergade. Hver uge passerede en halv snes nye mennesker revy på den anden side af skrivebordet. Søfolk, bryggeriarbejdere og ejendomsmæglere var stærkest repræsenteret, men min skatteretspionérindsats førte også med sig, at sagførerkolleger og revisorer henviste klienter fra så at sige alle professioner.

Hvordan var så de nu højt priste 1960eres danskere? Er det korrekt det glansbillede, som Niels Matthiasen og Helveg Petersen med mange flere så gerne udbyder? Ja – på en vis måde. Men med omvendt fortegn. Der pukledes med liv og lyst, og levestandarden steg med en for den enkelte overraskende hast – fjernsyn, bil, udlandsrejser og villa, og andre for tidligere generationer uopnåelige goder indløb i hastig rækkefølge. Men samtidig gjorde folketing og embedsmænd deres til, at en ny utryghed vandt indpas i flere og fleres tilværelse med Grünbaum som det store onde dyr i åbenbaringen.

Den forjættede dag

Oftere og oftere stødte jeg på tilløb til, at Danmark var ved at sætte sine mange værdier over styr og blive et dårligere land at leve i, trods alle de fundamentalt sunde forudsætninger i en dygtig, flittig, konfliktskyende befolkning. Min trøst til andre og til mig selv var: Ja, men der findes et alternativ. Personificeret i Poul Møller, hvis fornuftstale så ofte hørtes i radio og fjernsyn.

Så indtraf da den forjættede dag i januar 1968, da Poul Møller rykkede ind på finansministerposten i spidsen for en regering med et komfortabelt flertal bag sig. Vi var mange, der så hen til, at nu ville slangen i det danske paradis, statsapparatets degenereering, blive udryddet, og Slotsholmen komme op på højde med den øvrige lykkelige samfundsudvikling.

Men det skulle gå helt anderledes. Poul Møller førte Danmark frem til absolut verdensrekord i skattetryk med stærk hovedvægt

på den mest samfundsskadelige – den mennesketilværelse-ødelæggende indkomstskat. De gølge papiradministrationserhverv eksploderede næsten fra måned til måned i VKR-flertalsregeringens år.

»Vær nu ikke så utålmodig«, »Giv tid, giv tid«, var de virkelighedsflugtundskyldninger, hvormed jeg søgte at dæmpe den utilfredshed, der hyppigere og hyppigere slog over i den helt utrøstelige nedtrykthed. Usmidighed og stivhed fra adskillige offentlige kontorers side – i skattevæsen som andetsteds – var tydeligvis en stærkt medvirkende faktor til, at det gik så hurtigt med at fordampe den enorme forhåndsgood-will, hvormed VKR-flertallet blev mødt. Dump forbitrelse og vrede opstod i hastigt voksende kredse.

Christiansborg og virkeligheden

Utvivlsomt levede man på Christiansborg i uvidenhed om, hvad der var under stærk udvikling. De toneangivende i flertalspartierne var vokset op under tryk af bestandig socialdemokratisk indoktrinering, der havde gjort dem umådelig usikre på deres liberale barnetro. For mig blev en af de helt udslaggivende begivenheder til at miste tilliden til, at der kom noget virkeligt samfundspositivt fra den kant, et møde i Københavns Ejendoms-mæglerforening den 13. marts 1969. Taleren var Venstres kronprinsdynamo, Henry Christensen. Emnet, de nye jordlove. Som aftenen skred frem, afslørede det, at det miljø hvori VKR-programpunkterne fødtes, kun af mere taktiske grunde havde kæmpet den sejrige forsvarskrig i 1963 mod angrebet på noget af det, der for millionvis af danskere er en af de umiddelbare lykkeskabere, ejendomsretten til et jordstykke. Nu, da man sad med regeringsmagten skulle man demonstrere sin sociale ansvarlighed ved at virkeliggøre alle Jens Otto Krag-tankerne. At forsamlingen af ejendomsmæglere i indlæg efter indlæg påpegede, at der tilsyneladende ikke var den ringeste forbindelse mellem, hvad boligministerium og politikere syslede med og de rent praktiske forhold på ejendomsmarkedet i Danmark, gjorde så åbenbart intet indtryk på Henry Christensen. Hvis virkeligheden ikke

passede til de partipolitiske begrebsforestillinger, måtte virkeligheden pinedød laves om. De fem folketingspartier havde ikke dengang den fornødne spændstighed til at tænke i andet end de snævre baner, hvori man var stivnet efter årelange advancementskampe op gennem de lukkede partihierakier, der mere påvirkede hinanden end lod sig påvirke af det omgivende samfund, som på sin side havde haft alt for travlt med at forvandle sig til at have tid til at omforme de dorske tunge partikolusser.

Kunne ikke blot være tilskuer

Sådanne rystende indblik i de regerende lukkede partipolitikerverdener gjorde det klarere og klarere, at jeg ikke bare kunne blive siddende i mit privilegerede sagførersæde, men måtte ud i kamptummelen for at være med til at åbne øjnene hos de bestemmende for de umådeligt mange gebrækkeligheder i anmarch. Blev kursen ikke drejet stramtom, kunne man spolere de kæmpemuligheder for menneskelig trivselskabelse som i efterkrigstiden var skabt ved den flid og dygtighed, der blev udfoldet ud over landet. Som koleraspeciallægen ikke blot kan lade pestepidemien brede sig i sine omgivelser, kunne jeg med samfundets bedste skatteuddannelse ikke forblive i magelig tilskuerposition.

Beslutningsmodningen foregik i sidste halvdel af 1970. Fra de mange idealister, der i den sidste menneskealder har forsøgt at opnå folketingsindflydelse uden karriere bag sig i de eksisterende partiapparater, vidste jeg imidlertid, at en individuel fremtræden, hvis den skulle lykkes, ikke bare kunne bygges op om, at man satte sig ned og skrev nogle manende kronikker. Mit arbejde en halv snes år tidligere på at påpege indkomstskattesystemets dårligdomme havde da også belært mig om, at saglige afhandlinger i fagtidsskrifter o.lign. heller ikke er vejen for den, der vil opnå indflydelse i et samfund som det nuværende danske.

Jeg gik altså og lurede på chancen for at kunne komme ind på scenen med effekt. Hertil krævede tiden så rystende provokationer, at det ikke uden videre ville være glemt, når nye sensationer nogle dage senere trængte sig frem på forsiderne i den strøm af

begivenheder fra nær og fjern, der i flimrende og hastig rækkefølge hører til i den nuværende historiske epoke.

Optagelsen i TV-byen

Chancen kom tre uger ind i 1971 da jeg blev ringet op af Hans Bischoff. Han spurgte, om jeg ville medvirke i et lørdagsaften-fjernsynsprogram, som skulle optages den 26. januar.

Jeg var straks klar over, at nu var muligheden der, og gik de følgende dage og tumlede med tanker om den fremragende måde, indsatsen nu skulle gøres på. Taxaturen ud til TV-byen den tirsdag foregik i meget opstemt sindsstemning og sikker forvisning om, at nu ville der ske noget. Hvilket antiklimaks, da jeg blev anbragt i TV-lampernes skær med en urutineret, rystende nervøs, sagligt dårligt forberedt interviewer, der famlede sig gennem nogle kedelige indledningsspørgsmål, som kun gav basis for dødmurersvar. Da vi så skulle i gang med det egentlige blev klapperne slået sammen, og man meddelte, at nu var optagelsen slut. Der var ikke engang mere film tilbage.

Selv om det for mig som morgenmenneske var sent på dagen – klokken var vel hen omkring 16,30 – fik jeg i min bedrøvelse en lynsnar inspiration til at få det forbedret ved at invitere intervieweren på en kop kaffe i marketenderiet. Her gennemhejlede jeg ham for at være en sløv padde og fortalte om, hvordan han skulle have grebet tingene an, og hvad han havde kunnet få ud af det. En vis professionel fornærmethed fik vel derved også ham op på mærkerne. Enden blev i hvert fald, at der blev fremskaffet endnu en rulle film, og teknikere blev kaldt tilbage til fornyet optagelse.

Også den varede kun ganske kort. 114 sekunder blev det vist til i den endelige redigering. Men hvilke 114 sekunder.

Da optagelsen var til ende, lød udbruddet spontant fra en af kameramændene i baggrunden: »Nu bli'r der s'gu ballade«.

Og det blev der, da optagelsen var gået i luften om aftenen den 30. januar.

Overfaldene bagefter

Siden da har jeg sjældent kunnet gennempløje dagens avisdynges uden at ærgres over usandheder og fordrejelser om fremskridtsbevægelsen og mig personlig. Altid i retning af at stille os i for grimt lys. Naturligvis bliver summen af en sådan ubrudt lang-offensiv i allerhøjeste grad belastende og afføder et utal af stærkt generende følgevirkninger.

Men der skal unægteligt et endnu bredere bryst til at udfordre de etablerede magthavere, uanset at de til hverdag og fest os af selvros over egen vidtstrakt tolerance.

Min udfordring til det usunde hykleri, hvormed 1960ernes herskende klasser havde vanrøgtet det danske samfund, harnisksatte nemlig mange andre af dem, der sad på flæsket. Kanonaden indledtes af den daværende finansminister. Mindre end 10 minutter efter Focus-udsendelsen telefonerede han til Berlingske Tiden- de, der på sin søndagsforside næste dag bragte hans første bred-side. Den var så typisk for alt, hvad der senere skulle fremkomme. Ingen saglig loyal imødegåelse af, hvad jeg havde sagt. Bestandig er det manden og ikke bolden, man spiller, når man skal forsvare sig mod den fremstormende fremskridtsbevægelse. Selvsamme søndag blev Poul Møller fulgt op af en Jens Otto Krag-fordømmelse af mig, og ikke så snart var Folketinget samlet i den følgende uge, før ringeagtsoverfald haglede ned over mit hoved. Karl Skytte, K. Axel Nielsen og Sigurd Ømann for blot at nævne nogle navne fra koblet. Forrest var dog bestandig Poul Møller, Det var, som skulle nu hans forræderi over for hans ungdoms skattelettelsesidealer soneres ved at slagte mig som synde-buk. Han klagede til Radorådet. Han lovede, at mine personlige skatteforhold (der for længst var godkendt mange gange) nu gennem det ham undergivne Statens Ligningsdirektorat skulle graves igennem, så jeg fik et varmt forår og en hed sommer.

Disse trusler tog jeg ganske roligt. Som måtte det eneste menneske med en forretning af den størrelsesorden vidste jeg, at jeg til 100 procent havde formået at leve op til de tusinde urimelige krav, som skattelovgivning og andre restriktioner havde væltet ud over fædrelandet i Poul Møllers folketingstid.

Jeg ænsede derfor knap de mange personhadefuldheder, men gik videre med fremskridtsprogrammet. Skattnedtrapningsforslagene blev i detaljer offentliggjort (»ud fra den forudsætning, at jeg indvælges i Folketinget inden 10. september 1971«) i B.T. den 17. februar 1971 – det var i det hele den nedvurderede formiddags- og billedpresse, der viste sig mest åben for at optage seriøse indlæg om indholdet i den ny ideologi, mens de blade, der plejer at prise sig selv som seriøse opinionsudtrykkere, kun svagt registrerede historiens vingesus.

I Radioens Presseklub

En større offentlighed fik jeg i tale, da jeg lørdag den 13. februar 1971 (med genudsendelse søndag formiddag) kom i Radioens Presseklub. Journalister og parnassets kulturpersonligheder pumpede mig ud i tre kvarter om nytankerne. At succesen var hjemme, stod mig klart, da jeg straks efter optagelsens slutning skottede hen til den konservative Hans Jørgen Lembourn. Aldrig så jeg et ansigt med så vredladen en hvidhed.

Et Viggo Kampmann-spørgsmål i den udsendelse var, hvilket af de bestående partier jeg ville stille op for til folketingsvalget. Mit svar var: ligegyldigt hvilket. Tanken bagved var den, at det ville være fusentasteri at tro, at man med eget parti kunne blive repræsenteret i Folketinget. Havde de gamle partier end gennemført så umådelig megen lovgivning, som de ikke kunne overse konsekvenserne af, viste al erfaring, at de havde formået at udforme »landets ondeste skattelov«, folketingsvalgloven, så deres egen monopolstilling var sikret for en uoverskuelig fremtid. Christmas Møller, Knud Kristensen og Niels Westerby var nogle af fortidens vidner på at selv veletablerede og kendte politikere ikke varigt kunne bryde spærregrænsebarrikaderne til de etablerede partiers selvbeskyttelse. Eneste mulighed for at komme til at øve indflydelse i folketingsarbejdet var derfor valg på et bestående partis liste. Chancerne bedømte jeg som ganske gode. Jeg troede nemlig, at mindst et parti måtte have så god fornemmelse af, hvad der ørte sig i befolkningen, at det ville indse, at det ved at opstille mig nok fik sit mandattal styrket med måske tre-fire

medlemmer. Sad jeg end på den ene plads som den grimme ælling, ville trofaste partigængere komme ind på de øvrige mandater. Dermed forelå en gevinst, som ellers ikke kunne påregnes i det folketing, som kørte nogenlunde dødt løb mellem de to næsten lige store magtblokke, og hvor marginalmandater derfor måtte vurderes som en meget kostbar vare.

Folk flokkedes om den ny filosofi

I det følgende års tid fik jeg da også følere fra tænkende enkeltmedlemmer i alle de andre partier, undtagen kommunisterne og venstresocialisterne. Til syvende og sidst blev det imidlertid ikke til noget, uanset at selv de mest stokdøve, der levede i Danmark i 1971 og 1972, kunne høre græsrødderne gro. Var man berøvet lytteevnen, kunne man i al fald se, hvordan folk flokkedes om den ny politiske filosofi ved de møder, jeg holdt ud over landet. Af og til deltog også folketingsmedlemmer, som således fik direkte syn for sagen.

Således Niels Anker Kofoed i april 1971 i landstingssalen, socialdemokratskatteudvalgsformanden Ove Hansen i januar 1972 på Hotel Viglen i Ebeltoft og Jens Peter Jensen i april 1972 i Valøelsbæk.

Det sidste betydende forsøg på at få mig optillet for et af de andre partier blev gjort i min egen hjemkreds. Her var det mest sikre af alle folketingsmandater, de konservatives smørhulskandidatur, blevet ledigt, fordi Aage Hastrup som så mange andre inden for det parti begyndte at ækles over VKR-fallissementet.

Med meget stor majoritet erklærede lokalmedlemmerne den 19. juni 1972, at de ville have mig som deres ny kandidat. Så snart dette rygtedes til partiets landshovedkvarter hen mod midnat, gik en mægtig nedtromlingsmaskine i gang fra folk som Knud Thestrup, Poul Schlüter og Erik Ninn-Hansen, og ved et absurd Virumhal-møde to aftener senere erklærede de konservative partibosser mig den krig, der skulle føre til det rent utrolige, at partiet mistede sin lokale tilslutning i så høj grad, at mandatet gik fløjten ved det næste folketingsvalg, som lå mindre end halvdan-
det år ude i fremtiden.

Efter Virumparodien måtte jeg erkende, at jeg var så forhadet i de eksisterende partier, at intet af dem ville opstille mig, selv med den betydelige egegevinst, der lå til det parti, der overvandt sit ubehag mod denne anmasende bornholmeropkomling, uden fri-sering i partiapparatskolen.

Desperationens sidste selvhjælp

Faresituationen var imidlertid ikke drevet over ved, at VKR-regeringen i efteråret 1971 var afløst af socialdemokratisk styre. Det stod stadig lysende klart, at intet af partierne i Folketinget evnede at løse landets problemer. Derfor var der ingen anden udvej end at gribe til desperationens sidste selvhjælp, at blive partistifter.

Mange sommermorgener blev brugt til at overveje program, partinavn og fremgangsmåde. Omkring 1. august var alt forberedt. En af de ting, jeg forudså, var, at journalister og folketingspartier i deres åndelige uformåenhed ville vrænge ordet »nazist« efter mig. Derfor kom det mig særdeles bekvemt, at der opstod en praktisk plausibel lejlighed – reception den 22. august i forbindelse med udgivelsen af en bog om mig – til at få holdt det stiftende pressemøde et så pæredansk sted som Tivoli-restauran-ten »Grøften«.

Der skulle gerne gås stille med dørene om, hvad der var i op-træk. Derfor blev det en enmandsforestilling. Udover pressen var kun til stede Jan Nørgaard fra mit kontor og en mig dengang ukendt dame, Lise Simonsen. Hun var kommet ind i billedet på den måde, at hun nogen tid forinden havde ringet til mig og sagt, at hun havde været aktiv konservativ, men i oprør over den uret-færdige måde, hvorpå partiet havde behandlet mig, havde beslut-tet at bistå mig, hvis jeg nogen sinde ville gøre en politisk indsats.

Da tiden for Grøften-mødet nærmede sig, fandt jeg tilfældigt den sammenkrøllede seddel med hendes telefonnummer og invi-terede hende. »42 42 00« må der have stået på lappen – det blev i alt fald det nummer, som jeg i alle døgnets timer drejede de næste fem fjerdingår i det fantastiske opbygningsslid, hvor hun og hendes mand Bendt Simonsen med deres soveværelse som

partikontor gjorde et enormt puklearbejde.

Da kæmpekagen med de tre lys blev båret ind til fødselsdagsmiddagen med den lokale stats- og finansminister, og tonerne fra Happy Birthday to you trængte ud i Bermudatropenatten, var det ikke blot partivelgøren Jørgen Svendsen, der stod med en klump i halsen. Alle vi andre kunne heller ikke andet end gribes af, at vi i vor hårdkogte mekaniserede tid havde levet med i et rent H. C. Andersensk eventyr.

Om en sådan udvikling blev der i al fald ikke sunget ved partiets vugge. »Glistrup er gal.« »Glistrups parti vil ikke leve længe«, »Det fortjener kun en kåd latter« – det er typiske citater fra modtagelsen i dagspresse og hos politikere (Ninn-Hansen og Sigurd Ømann).

Derfor var det helt på linje med den enstemmige offentlige modtagelse, at chefredaktør Hans Begge indledte sin kommentar i Holstebro Dagblad med: »Mon der kan findes 17.000 vælgere, som vil være med til at anmelde advokat Mogens Glistrups parti. Det må man ikke håbe, for så står det sløjt til med den politiske oplysning i Danmark« – citatet er med vilje hentet fra den mest erfarne politiske skribent i et landsområde, hvor Fremskridtspartiet utvivlsomt blot 8 måneder senere var det største parti. Det er min erfaring, at så ringe står det med jordforbindelsen hos nutidens politiske iagttagere – og vi har da kun bevæget os små hundrede år fra dengang, Berg, Svarre og Marott skabte deres lokalblade og var et politisk kød med deres egne befolkninger.

Udspekulerede valglovsforfattere

Nå, det med de 17.000 underskrifter er nu også et langt tungere krav, end det umiddelbart syner. De har været udspekulerede de valglovsforfattere, der ville myrde konkurrentpartier, mens de endnu var i babyalderen. Hvis man ikke har så aldeles enestående arbejdskonjunkturer, som medvindssorkanen gav Erhard Jacobsen i november 1973 til at ordne det i et snuptag, vil man med mere end 90 pct. sikkerhed knække halsen på det forehavende. Men underskriftsindsamlingsarbejdet er også et spændende forhindringsløb. Man skal vel i kontakt med over hundre-

de tusinde mennesker og passe på som en smed med udfyldelsen af hver blanket, fordi socialdemokraterne har ladet indenrigsministeriet opstille en lang række formalitetspetitessekrav, hvor man næsten kun mangler, at underskriverne skal vedlægge deres oldemors konfirmationsattest. Og så skal det endda med navns nævnelse ud til kontrol på kommunekontorerne, hvor gammel-partifolkene er borgmesterchefer og i allerhøjeste grad kan genere dem, der er så tossede at skrive under for sådan et nyt parti.

Hele denne epoke af et nyfødt partis spæde tid er et af de spændende emner, som overfloden af akademikere kunne have kastet sig over og nok også ville analysere, hvis det var på socialistfløjen, at de folkelige partidannelser uden Christiansborg-baggrund skete. Nu er det kun blevet til de ca. 100 sider om »Kristen Politik«, hvori den 27-årige Kaarsted-elev Per Chr. Andersen tegnede nogle rids af Jens Møller-partiets tilblivelse. For den, der har følt sliddet på sin krop, står det klart, at også Kristeligt Folkepartis første år må afgive stof af helt anderledes Moberg-dramatisk styrke.

For Fremskridtspartiet var det måske lettere. Jeg havde trods alt et kontorapparat, og meget hurtigt dukkede der uafhængigt af hinanden to forretningsfolk op, som jeg aldrig før havde haft forbindelse med, og fortalte, at deres skuffelse over det konservative folkeparti var så stor, at de penge, de ellers havde givet dette parti – 90.963,94 og 55.000,00 kr. – nu stod til rådighed for Fremskridtspartiet til at avertere efter underskrifter.

Følte slægtskab med modstandsbevægelsen

Men selv med al denne væsentlige støtte var arbejdet ikke ubetydeligt. I et halvt års tid var vort spisestuegulv fyldt med anmeldelsesblanketter. »Vejle Amt – det er henne under fjernsynet«, »Jeg troede, at Sindal lå ved køkkendøren« – det var dagligdags replikker i det lille advokathjem den vinter. Men fornemmelsen af at væe med til noget stort gav vinterdagene indhold. Når man sent om natten belæst med breve til alle anmelderadresser vandrede til postkassen, følte man det nære slægtskab med den gryende modstandsbevægelses folk, der 30 år tidligere havde

samme ærinde med deres illegale blade.

Al denne myndighedspåførte papirhusflid hindrer den, der har undfanget et nyt politisk syn i lang tid, i at gøre en gerning for sine politiske tanker. Selv om jeg personligt følte, at det hele var i en vældig fremgang, tør jeg ikke bestride, at Aktuelts forside var i god tro, da man den 4. november 1972 fastslog, at jeg var en slagen mand. Ganske illustrativt var et aftenmøde nogle uger senere i Børssalen. Per Hækkerup talte, og til diskussionen bagefter bad ordstyreren mig redegøre for Fremskridtspartiets synspunkter. Selv om Hækkerup er en god skuespiller, tror jeg bestemt ikke, det var komedie, han spillede, da han i sit gensvar spurgte: »Var det Fremskridtspartiet, De sagde, at det parti hed, som Glistrup talte for? Fem måneder før, vi som de første i 64 ubrudte år gjorde socialdemokraterne rangen stridig som landets største parti, kendtes ikke engang vort navn af den politiker, der regnes for at være den indenrigspolitisk bedstorienterede!

2 gange 18.000 underskrifter

Partiets første festdag blev femmåneders-fødselsdagen. I en stor trækasse på conferencebordet på Nygade-sagførerkontoret lå 18.000 underskrevne partianmeldelsesblanketter. En lys Sherry-reception fortsattes i glædesrus til indenrigsministeriet på trehjulet ladcykel med kassen. Den sprudlende begejstring over på så kort tid at have klaret det kæmpemæssige bureaukrathoverarbejde til statsmagtens tilfredsstillelse blev imidlertid slukket ved afvisning og hån fra indenrigsministeriets etablerede embedsmænd med systemets valgkonsulent Brockmeyer i spidsen. Vi blev henvist til at samle endnu engang 18.000 underskrifter, og hermed hengik den næste femmåneders periode. Men et eller andet sted i statsadministrationen står stadig kassen med de 18.000 fremskridtspionerers navne og adresser. En dag bliver den vel åbnet, så Aldanmark kan se, hvem der først var opvakt nok til at melde sig til den seje kamp.

Den vil vise geografisk slagside. Underskriftsindsamlingsarbejdet havde nemlig sit tyngdepunkt omkring Lise Simonsens og mine bopæle nord for København. Der trak folk som Kjeld

Wamberg, Gentofte, Ulla og Åse Laage, Holte, og Ulrik Poulsen, Fredensborg, fra første færd det store slæb ved hver at skaffe hundredevis af underskrevne blanketter. Rygtet sagde, at man ikke kunne få sin hund behandlet på dyrlægeklinikken på Højrups Alle uden først at have underskrevet på at ville anmelde Fremskridtspartiet.

Naturligvis var det vigtig at komme ud af denne geografiske begrænsning. Spændende var derfor weekenden 2.-4. februar, hvor der var planlagt møder i Århus, Esbjerg og Herning. I Århus internt med en snes, der havde startet en fremskridtsstudiekreds. I Esbjerg med et panel fra byråd og erhvervsorganisationer, hvor huset rejste sig på gloende pæle, da fiskerne sprang op af deres sæder, så snart det radikale byrådsmedlem beskyldte Fremskridtsbevægelsen for at være nazistisk. I Herning også med kæmpetilslutning, så salen var sprængfyldt tyve minutter før mødet, og menneskestrømme kolliderede uden for på gaderne. Nogle, der var gået forgæves, på vej væk fra Hotel Princess, stødte ind i dem, der troede, de blot kunne komme et par minutter før mødets begyndelse.

Men først og fremmest var det etablering af kontakter til dem, der skulle arbejde aktivt i fremskridtstjenesten. Kadrene måtte bygges op omkring solide folk. Det blev de. Jens Lundby og Chr. Gede i Århus, Chris Christophersen og Svend Bay i Esbjerg, Eigil og Mette Christensen i Herning.

Befolkningens inspiration nødvendig

Med denne første februar-weekend i 1973 begyndte også min lige siden fortsatte Pimpernel-omflakken. Svendborg/Thyboøn, Horsens/Mørkøv eller Løkken/Møn er typiske ruter mellem de små tusinde møder, det er blevet til. Mange har opfordret mig til at tage det mere gelinde med det udmattende rejseri. De tager fejl. Ikke blot er den stadige inspiration fra befolkningens tavse flertal nødvendig. Samværet med de tusinder stoute fremskridtsfolk i alle landets kommuner har også leveret den psykiske modgift til, at jeg hidtil har kunnet undgå at bryde sammen under den hæslige ondskabskavalkade, jeg – som så mange pampærundsigere

før mig – er blevet hvirvlet ind i.

Folkevækkelsesforåret 1973 gik fra triumf til triumf mellem overfyldte lokaler. Legos marketenderi i Billund, Imperialbiografen i Odense, Hotel Frej i Christiansfeld, hvor scrapbogens avisbillede ud over den store forsamling bl.a. viser Kristen Pouls-gaards nu landskendte kontrafej, trafikkaos kilometer fra Tåsin-gehallen, den kønneste forårssøndageftermiddag med sprængfyldt Næstvedhal, trods fodboldkamp lige ved siden af. Holstebro-halbilletter revet væk i forsalg og derefter sortbørsvare, familiesamværssøndageftermiddag i Viby-hallen. Børssalen og Stakladen stuvende fyldte. En perlekæde af skønne minder. Jo vist kunne det lade sig gøre på ny at holde møder som dengang, det var Estrupiatet, befolkningen rejste sig imod.

Fiaskoen på Hotel Sheraton

Midt i al lykken kom så Sheraton-fiaskoen den 13. marts. Der måtte jo holdes et møde også i landets største by. Uanset at København er det sted i landet, hvor det er sværest at samle til politikermøder. Det var nu ikke tilslutningen, det kneb med. 800 er pænt midt i hovedstaden, og de var positive og forventningsfyldte fra første færd. Men mødeoplægget viste sig ikke at kunne bære. For enhver bevægelse, der er startet af én mand, er det af største vigtighed hurtigst muligt at blive mangelhovedet i forreste geled. Det skulle ske den aften ved, at en række fremskridtsfolk kom på talerstolen. Men hurtigvækst skaber tilrend af ambitiøse lykkejægere, hofsnogspytsslikkere, kværlantkompleksede og albueegoister. De kom i deres talentløshed ganske til at dominere arrangementet, så folk vandrede skuffede bort, før mødet var forbi. Først ved de mange lokalgeneralforsamlinger i 1975 er Fremskridtspartiet for alvor kommet sig oven på den børnesygdom.

Fra stiftelsen i august havde stormareridtet selvsagt været den tilsyneladende uovervindelige toprocentsspærregrænse. Det er i bund og grund umoralsk, at store partier ved hvert valg stjæler de smås mandater. Beskyttelsen mod, at et nyt parti aldrig skal få sin chance, er så åbenbart, at flere partier samler deres stemmer.

Det kan ske ved, at de simpelt hen lægges sammen, når deres synspunkter ligger tilstrækkelig nær hinanden. En sammensmeltning af den art skete i november 1972 med de kredse i Pensionistpartiet, der var så realistiske, at de indså, at betingelsen for stigende pensioner var fremskridtshovedprogrampunktet om stærk vækst i den samlede samfundskeg ved indkomstskattens afskaffelse. Er der større forskelle i synspunkter, er valgteknisk samarbejde vejen. Et sådant oprettedes måneden efter med De Uafhængige og Centerpartiet, mens hæderkronede partier som Dansk Samling og Retsforbundet var for stive i deres tankegang til at gå med i selvforsvarsmekanismen.

Min lykkeligste dag

Det opnåede var dog ikke nok til at fjerne min dybe bekymring for, at det hele til syvende og sidst på folketingsvalgdagen ville vise sig at være lige så forgæves, som bl.a. Kristeligt Folkeparti, kommunister og retsstatsfolk havde måttet erkende ved 1971-valgresultatets opgørelse. Den lykkeligste dag i min fremskridts-tilværelse blev derfor den 10. februar 1973. Jeg var til et gartnermøde på Vildvordeskolen. Under spisningen bagefter blev jeg kaldt til telefonen. Det var Lars Jørgen Andersen fra Jyllands-Posten, der fortalte, at Observa næste dag ville vise 4 pct. til Fremskridtspartiet.

Siden glædestårerne i øjnene kombineret med den store begejstringsfølelse den lørdag aften over, at alle de mange ofre ikke var bragt forgæves, var jeg på intet tidspunkt i tvivl om, at der var så kæernesundt tømmer i den danske befolkning, at de regerende ikke med alle deres tusinde tyvetricks kunne holde Fremskridtspartiet uden for Christiansborg. Det prellede derfor ganske af på mig med kommentarerne: »Han ved, at han ikke kommer i Folketinget. Hans politiske karriere er færdig om et år, når retssagen mod ham starter« (Aktuelt 3. marts). »Vi vil naturligvis ikke kunne støtte os til en antiparlamentarisk bevægelse, som den lrs. Glistrup repræsenterer« (Ninn-Hansen 5. marts). »Tilslutningen til Glistrup er en boble, der vil briste, når befolkningen opdager, at hans parti ikke har noget med politik at gøre, men kun er ud-

tryk for en bedre udgave af Ebberød Bank« (Morten Lange samme dag). »De fleste vil gennemskue en mand som Glistrup, hvis politik er det rene og skære bluff« (Orla Møller samme dag). »Glistrup vil ikke være i stand til at klare sig ret længe« (Karl Skytte 17. marts).

Ballade i Christianborg-familien

Og så blev der avisstrejke. Derfor ingen Galluptal. Men Poul Dam kolporterede til radioavisen kl. 18.30 det rygte, at nu var Fremskridtspartie blevet større end SF (11 mod 10 pct.). Stor ballade i Christiansborg-familien. Per Hækkerup og jeg blev hasteindkaldt til TV-A. Mens vi sad for åben skærm, blev en seddel bragt til os. Den var fra Gallup-direktør Asger Schultz, der bestemt dementerede Poul Dams forlydender, Antitableau. Men da Berlinske kom på gaden efter strejken viste det sig, at Gallup-sedlen var udformet i delphisk orakelsprog. Sandheden var ikke 11 pct., men 21 pct. og ikke næstmindst i et nyt folketing, men næststørst.

Bladet med eneret på tallene – Berlingske Tidende – lederformulerede samtidig, hvad der hele tiden havde været, stadig var og til denne dag stadig er det etablerede Danmarks mening om den sag: Hvad Fremskridtspartiet end måtte gøre, vi vil være imod.

Men endnu i nogen tid rullede lavinen videre: En halv snes dage ind i april kulminerede den med 25-26 pct. af vælgerne (målt af alle landets fire opinionsinstitutter). Det er til gengæld også den top, fra hvilken vi er sunket ved de kraftige foul play-manøvrer, vi har været ude for, men som vi meget gerne inden længe skal vokse op over.

Til trods for den rekordstore tilstrømning til vore møder, havde de fem folketingspartier konsekvent – ganske givet efter indbyrdes aftale – afslået at sende repræsentanter til at diskutere med os. Eksplosionen i opinionsmålingerne fik dem imidlertid på andre tanker efter et par måneder, og de udpegede Erhard Jacobsen som den bedst egnede til at udtvære mig. I weekenden 14.-15. april dystede vi for første og anden gang i Viborg og

Auning. Siden da har vi vel haft en lille snes duelmøder. De var morsomst i begyndelsen. Da var vi uenige om næsten alt. Som månederne er gået, har vi fået næsten præcis amme anskuelser – og det er ikke fremskridtsprogrammet, der har ændret sig. Alligevel er det altid en glæde at træffe eksborgmesteren fra Glad-saxe. Uden for fremskridtsgruppen kender jeg ingen anden hjertevarm hædersmand end ham i det nuværende folketing. Og hans vedholdende indsats for trods alle tilsvininger at bremse ensidighederne i fjernsyn og radio tiltvinger sig jo den største beundring og taknemmelighed fra enhver, der ønsker det vel for det danske samfund.

Anker Jørgensen har konsekvent sagt nej

Men der kom da også mange af de andre folketingskoryfæer, som jeg tidligere kun havde kendt fra massemedierne. Kun Anker Jørgensen har konsekvent sagt nej til alle indbydelser i de tre år, der er gået. Før Hartling anlagde samme linje, fik jeg da et enkelt møde med ham. I Aalborg den 29. april 1973. Endnu var han, som man kendte ham fra medierne, ubetydelig og licentiatagtig. Tænk sig, at et menneske i hans alder kan gennemgå den modenhedsudvikling, der satte ind i september 1973 og kulminerede 9 måneder senere, da han med blændende feltherreautoritet stod på sin magts tinde og som den altbeherskende skolemester venligt og myndigt vejledte de enkelte folketingsmedlemmer, før vi blev sendt på sommerferie. Men lille eller stor: Altid sit partis uselviske tjener. Vestre fremfor alt.

Gammelpartiernes kamp mod Fremskridtspartiet foregik imidlertid ikke blot ved fuld mødeåbenhed. Størstedelen var underjordsunderminering. Mest snavset var K. Axel Nielsen. Jeg har aldrig talt med ham, men haft lejlighed til i en sagførersag om et dødsbo, han behandlede, at tilrettevise ham hårdere end normalt blandt advokater. Om han huskede det, da jeg kom i politikermodvind straks efter Focus-udsendelsen, ved jeg ikke, men han var i al fald ivrig for at få min vogn til at kæntre ved at klage over mine TV-udtalelser til advokatmyndighederne. Her har jeg aldrig været i kridthuset. Jeg har stedse kritiseret de levemænd,

der fremmer middelmådigheden i den fagforening, som retsplejeloven ulykkeligvis har givet offentlig myndighed, og som først og fremmest har kæmpet for de Samfundets Støtter, der skummer store salærer og stjæler renterne af klienternes penge. Da jeg skrev herom i bladene, kvitterede advokatrådet med at iværksætte aktioner mod mig, og da K. Axel Nielsen i mellemtiden var blevet justitsminister kunne man spille pingpongbolden tilbage til ham. Da Fremskridtspartiets Galluptal steg, søgte K. Axel Nielsen at indlægge sig partimæssig fortjeneste ved at ramme mig på brødet. Kun fordi jeg havde så 100 pct. korrektorden i mine sager, lykkedes det ham ikke at slå mig ud i foråret 1973. Da jeg i 1975 næste gang hørte om nogen, der havde udfordret Socialdemokratiet hårdt – Det var Preben Møller Hansen – sagde jeg til mig selv, at i vort overrestriktionsbefængte bureaukrati kommer han da ikke godt fra at unddrage socialdemokratsmudsavisen Aktuelt tvangsmafiabidrag fra sit fagforbunds medlemmer. Udviklingen har vist, at jeg fik ret. Socialdemokraterne har så mange beskidte julelegstangenter at spille på, at kombinationen af dem udløser følgevirkninger, som smadrer eller opslider 999 af 1000, som for alvor mishager det parti, der nu i et par generationer oftest har siddet på regeringsmagten.

Program og presse

Gudskelov og tak for al den opbakning, jeg fik i partiets babyår, så de onde anslag slog fejl. Nu er fremskridtsrødderne vist så forgrenede dybt i den danske muld, at end ikke Socialdemokratiet evner at rykke dem op.

For at nå så vidt har også et stort programskrivningsarbejde været nødvendigt. Hoveddokumentet i den grønne 1973-vinter blev et foldet A 4 ark, der indledtes med de tre hovedpunktfarfarer: »Kildeskatten løber løbsk« – »Papirvældet vokser« – »Paragraftyrranniet kvæler det gode humør«.

Allerede den 23. oktober 1972 præciseredes disse punkter i et syv siders notat. Historiens lære fortalte imidlertid, at der måtte en partistillingtagen til også på masser af andre punkter. Hoveddokumentet her er blevet pjecen »Det vil vi i Fremskridtspar-

tiet«. Nu er den vokset op til godt halvandethundrede punkter. Opbygningen startede i januar 1973 med et ottepunktsbrev, der udlagde de første koraller til en stadig fortsat knopskydningsproces.

Men den nye ideologi måtte også have sit blad. Selvfølgelig helst et dagblad, men hidtil har vi ikke kunnet skabe de fornødne økonomiske forudsætninger. I stedet har vi måttet »nøjes« med 14 dages tidsskriftet »FREMSKRIDT«. Det begyndte at udkomme i maj 1973 med to af vore nuværende radiorådsmedlemmer i spidsen, nemlig Torben Zinglersen (redaktion) og Wencke Hansen (Annoncer). I århundredets tilbageskuende bibliografi over banebrydende periodica stræber vi efter at dette blad får en hædersstilling i anden halvdel svarende til den førsteplads, PH's Kritisk Revy indtager i de første fem tiår.

Den første samlede fremskridtsideologifremstilling blev et stort interview i Information den 9. april 1973. Nærmere specifikation blev udformet i sommeren 1973. Ved skæbnens ironi blev ophavsmanden den selvsamme Poul Møller, som havde deklareret at ville emigrere, »hvis Glistrup ikke bliver bremset«. Han var nu redaktør af bogen »De politiske partier«. For at udfylde dette job undgik han ikke at henvende sig også til landets næststørste parti.

Manuduktion for vordende partistiftere

Allerede før partistiftelsen i Tivoli stod det mig aldeles klart, at saft og kraft suges ud af et nyt parti af den indre splid, som næsten uvægerligt opstår, hvis det beskæftiger sig med goldt organisationsarbejde og vedtægtsskænderi. Læses mine erindringer i utide som lærebog for vordende partistiftere, er det den vigtigste manuduktion, jeg har at give videre til dem.

Eneste gang, vi i partiets første leveår overhovedet fik brug for en egentlig afgørelsesprocedure, var, da der skulle tages stilling til valgteknisk samarbejde med De Uafhængige. Her brugtes den samme forhandlingsform, som vi i øvrigt vænnede os til, og hvor vi også fornemmede rødderne tilbage til 1940'ernes modstandsbevægelse. Dagligstuekomsammen, hvor alle var velkomne til at

give deres besyv med. Det blev ild dåben i partiet for den nuværende landsformand Palle Tillisch, der gød olie på vandene, da vi for første gang var ude for, at skarpe meningsopfattelser stod over for hinanden.

Så længe det herefter bare gik fremad, var der stilhed om organisationsspørgsmålet, men lige så snart nedturen i opinionsmålingerne meldte sig i slutningen af april 1973, kom røsterne frem om, at det var nødvendigt at have en fast og mere traditionel vælgerforenings-struktur. Hovedtalsmanden var vort nuværende EF-parlamentsmedlem Kaj Nyborg fra Nykøbing Falster, og det var jo rigtig guf for pressen, at der nu skulle lægges op til rive-gilde, der forhåbentlig kunne søndre partiet. Selv i den situation, holdt vi den fane højt, som vi løftede fra første færd, nemlig at partiets forhandlinger skal foregå i fuld offentlighed. Befolkningen skal dømme de politiske partier imellem og har derfor krav på at vide alt om, hvad der sker hos dem. Også når det er mindre fordelagtigt ved vask af det skidne snavsetøj. Nu var Nyborgs fremlægning så saglig og loyal, at det Odense-møde, som de skadefro havde set hen til med så stor forventning, i virkeligheden betød en styrkelse af sammenholdet mellem de meget forskelligartede mennesker fra hele landet, som hovedkuls var blevet bragt sammen til at udgøre forgrundsfolkene i landets næststørste parti.

Radio og TV dirigerer politikerne

Naturligvis måtte den kommende folketingskandidatopstilling mane til eftertanke. Derfor planlagdes på et tidligt tidspunkt en Nyborg Strand-sammenkomst med dette emne. Imidlertid viste det sig, at vi kunne få radio- og fjernsynsdækning, hvis vi omdannede konferencen til et landsmøde. Med det desperate behov for at komme ud til befolkningen, som politiske partier – og da navnlig et helt nyt – har i en tid, hvor normal saglig dækning er kommet til at høre til sjældenhederne, skete der for os det, der er så typisk for vore dages politiske liv. De fordringer og krav, som Danmarks Radio stiller, bliver afgørende for partiernes tilrettelæggelse af deres arbejde i stedet for det, der så evident måtte

være det rigtige, nemlig at fjernsyn og radio afpasser sig efter partierne. Disse instrumenter har jo ikke nogen som helst mere fornem opgave end at give deres kunder bedst mulig saglig underretning med henblik på de valg- og folkeafstemningsdage, hvor kunderne i deres vælgeregenskaber optræder som landets allerøverste myndighed.

Da vi den 19. august om aftenen drog hjem fra Nyborg, måtte vi konstatere, at det slet ikke havde været så dårlig en idé med et landsmøde.

Først og fremmest havde vi på mødet fået præsenteret og drøftet førsteudgaven af det centrale fremskridtspapir »Hvad koster 60.000 kr. skattefrit«? En arbejdsgruppe havde sommeren igennem slidt med det. Blandt førstekræfterne var vort nuværende finansudvalgsmedlem Ole Maisted, tidligere folketingsmedlem Ole Gerstrøm og statsaut. revisor J. E. Berthelsen fra vor Gentofte-afdeling. I virkeligheden burde det være obligatorisk for ethvert parti at præsentere sit program på den måde, at man i afstemte tal viser, hvilke indtægter og udgifter man foreslår, at det offentlige skal have et år ud i fremtiden. Kun med sådanne varedeklARATIONER vil den fornødne hæderlighed og selvdisciplin kunne vinde indpas i det politiske arbejde, og kun på det grundlag har vælgerne et tilfredsstillende materiale, når de skal forkaste det ene parti til fordel for det andet. Til dato er Fremskridtspartiet imidlertid det eneste parti, der har levet op til dette rimelige krav.

Landsmødets anden hovedglæde var en debat om skoleforhold. Her brød de mange folkelige elementer i partiet så klart og markant igennem med smeden fra Grindsted, Ib Nielsen, som et af højdepunkterne.

Kort efter landsmødet i august fik partiet sin første repræsentant i offentlige råd. Det blev Truels Christensen fra det Løgumkloster-område, som ved de senere valg skulle vise sig at høre til Fremskridtspartiets allerstærkeste. Han havde repræsenteret Socialdemokratiet, og denne kombination socialdemokrat-kommunalbestyrelsesarbejde har i det hele vist sig at være en god blanding til at skabe fremskridtsfolk. Folketingssekssemplerne herpå er Finnur Erlandsson og Børge Halvgård.

Men tiden gik hastigt med flittigt arbejde. Snart blev det den 8. november. Med det klare sigte at knuse Centrum-Demokraterne, før de kunne nå at etablere sig, udskrev Anker Jørgensen folketingsvalg.

Om jeg så skulle komme til at opleve 20 valgkampe, er det givet, at der aldrig bliver nogen, der i besynderlighed og afvekslende indholdsmættethed når op til den i 1973.

Holdt sammen af ydre tryk

Slutfacit blev, at fremskridtsfolkene under overstadig jubel på valgaftenen kunne hænge 28 marcipanbrød på det indkøbte lille juletræ.

Den følgende lørdag rykkede vi så ind i gruppeværelse nr. 2, og det faldt i min lod at holde indflytningstalen. Som tema valgte jeg den risiko, som nye partier har for at bryde sammen indefra på grund af stridigheder, kævl og spektakel.

Imidlertid har det ydre tryk formået at holde os langt bedre sammen, end vi turde håbe. Fra de gamle folketingspartiers side blev vi nemlig mødt med en uvenlighed enestående overfor nye folk på en arbejdsplads. Det skyldtes ikke bare oliekrisens kulmination, at arbejdsplads Christiansborg var isnende kold for fremskridtsfolk. Bløde landinger og rolige forhandlinger uden konfrontationer er ikke den melodi, man spiller for os.

Kun en enkelt af de andre (den radikale Arne Stinus) ville dog ligefrem underkende vælgernes dom og ikke have vore folketingsmandater godkendt.

Den 18. december 1973 gik jeg så som fremskridtsordfører for første gang de fire trin op til Folketingets talerstol.

Et nyt kapitel var begyndt for mig og for Fremskridtspartiet. Næppe er det for ubeskedent at sige, et nyt kapitel i det danske folkestyres æra.

Den faste fornuft, som forsvandt med H.-C. Hansens død, var atter tilbage på Christiansborg.«

I den halve snes år siden da er Danmark nok ført længere ud i moradset. Men det skyldes fremskridelse i den samfundssygdом, som var opstået før 1973. Gammelpolitikernes samfundsødelæg-

gelse havde været langt frygteligere i dag, hvis ikke Fremskridtspartiet i de ti folketingsår på alle måder – i stort som i småt – dag ud og dag ind havde foreholdt de regerende, hvad der er den nødvendige medicin.

Og til det stilehæfte, der hedder Folketingstidende, har vi bidraget med et femcifret antal spalter. Lad gå, de er ikke læst af mange. Og fordøjet af langt færre.

Men de står der på bogreoler som brugsanvisningen på, hvordan landets problemer løses.

Og ord, der var engang, kan ikke dø. Derfor udgår fra dem kraften til at genrejse Danmark, når dagen er inde. Og det er den, når de gamle partier ikke længere kan udskyde sandhedens time, fordi de ikke har flere muligheder for at fremture med det, som alene har holdt dem ved magten: Flere og flere lån. Mere og mere gældsætning.

Når dagen oprinder, må selv rigsadvokaten anerkende, at motivet til min »forbrydelse« var bærekraftigt.

Mig har han og hans ribbet.

Men det var aldrig personlig økonomisk velstand, jeg attråede.

Den rigdom at have forbedret levevilkårene i Danmark kan de ikke tage fra mig.

Sit fædreland skylder man alt, hvad man kan udrette.

Og de regerende havde op til 1971 bragt landet ud på fordærvets skråplan. Derfor måtte nogen træde frem og råbe op om, hvad der var ved at ske.

Men den, der skal hjælpes, er ikke den danske stat.

Det er den danske befolkning.

3. Skattesag eller straffesag?

7-800 år efter Jydske Lov gælder, at hvor der er en indkomstskattelov, er også mindst syv huller. Lettest tilgængelige for dem med økonomisk styrke til at have magt over tingene. Jo færre økonomiske bevægelsesmuligheder, den enkelte har for at få del i skattetænkningens lyksaligheder, des sværere har han ved at udnytte hullerne. Derfor havde mit klientel fra charterturisternes samfundsklasse mere hjælp behov end Kristian Mogensens skibsredere og industribaroner, Bent Jacobsens godsejere eller DMK's etableringskonti-lønmodtagerkapitalister.

Når lovgiverne er så tåbelige, at indkomstskatten er familiens største udgiftspost, bliver det for alle klientgrupper den økonomiske rådgivers – revisors, advokats eller andens – fremmeste pligt at reducere skatten. Forargelsesstormen herimod er hul. Dels ligger pengene i mangfoldige tilfælde samfundsmæssigt bedst i borgernes lommer. Dels er påstandene om, at lovgiverne ikke har tilsigtet dette eller hint med en lovregel et i bund og grund uanstændigt argument – de 179 folketingsmænd gør sig meget få og vidt forskellige tanker, når de sætter lapper på skattelovskludetæppet. Og det offentlige må virkelig selv tage skade for hjemgæld for, at man eventuelt ikke har fået skattelovparagrafferne formuleret præcist nok. Det er juridisk ucivilisation at skubbe risiko og ansvar herfor over på en skatteborger ud fra en mere eller mindre løs formodning om, at vedkommende nok selv var klar over, at lovgiverne ikke mente, hvad de vitterligt havde skrevet i Lovtidende. Det er brutalt nok, at borgerne skal rette sig efter de mange tåbeligheder, som i vor tid har vundet indpas i ordlyden i gældende lovparagraffer. Det er at gå helt over gevind at påstå, at nogen skulle have nogensomhelst pligt – end ikke engang en patriotisk pligt – til også at rette sig efter, hvad lovgiverne måtte have ment i strid med, hvad de selv har valgt at

skrive i lovteksten. Mens der er usplittet enighed om at for-dømme barnemord og brandstiftelser, består der i Dagens Danmark en så vidtstrakt uenighed mellem samfundsklasser, politiske partier og enkeltpersoner om, hvad der skattemæssigt er ret og rimeligt, at det er vildt at søge at supplere de nøgne lovord med standarder om, at der skal disponeres med skattemæssig rimelighed.

I al fald er det helt horribelt at lade noget sådant være grundlag for ikke blot en tilsidesættelse i skatteligningen, men tillige for en straffesag.

Med mine politikerambitioner og med min hele grundindstilling var det klart, at jeg måtte leve op til, at han, der gik til angreb på indkomstskattesystemet som sådan, i allerhøjeste grad måtte være ren, når han kastede den første sten. Derfor var de økonomiordninger, jeg tilbød mine klienter, ikke på nogen måde baseret på skattelovssmuthuller eller på anstrengte fortolkninger. Endsige på ulovligheder. Jeg holdt mig på midterbanen på to af skattelovens hovedveje: Dels at alle – også ikke-forretningsmæssige – renter er fradragsberettigede. Dels at selskabsindtægter beskattes lavere end personindtægter.

Selv om mit skattecirкус derfor var mere stuerent end andre advokaters og revisorers, er det alene mig, statsmagten har kastet sig over og straffet. Man behøver ikke at gætte tre gange på hvorfor. Forskellen på mig og de andre er, at de har hylet med de herskende klasse-ulve, de er iblandt og ikke har startet nogen Fremskridtsbevægelse til nedsættelse af embedsmændenes lønninger og pensioner og til begrænsning af gammelparti-tåbelighederne.

I FREMSKRIDT skrev jeg den 22. maj 1981:

»Enhver i dette land ved, at hundredtusinder af selvangivelser hvert år er udfyldt forkert eller præget af dispositioner, der er bestemt af skattemæssige beslutninger – fra indsættelser på børneopsparingskonti til trusserederideltagelse og alskens andet.

Sådan må det simpelt hen uundgåeligt være med så fjollet en lappelovgivning og så højt et skattetryk som det, gammelpartierne har bestemt sig for inden for Christiansborgs tykke mure – langt fjernt fra virkelighedens Danmark. I et samfund, hvor ind-

komstskatten løber op mod 70 pct. på toppen af mange indtægter, og hvor der altså er tale om så langt den største udgiftspost på familiebudgettet, ville det jo ganske klart være aldeles umuligt fra retsordenens side at håndhæve, at dispositioner skulle være ugyldige, når de er truffet med skattemæssigt sigte. Al økonomisk aktivitet begynder og slutter med skat.

Enhver i dette land ved også, at i mere end 99,9 pct. af tilfældene afstår myndighederne fra at fare frem med straffesag. Allerede fordi det ville være aldeles uoverkommeligt at indlade sig herpå.

Når antallet af teoretisk foreliggende straffeforfølgelser så kraftigt overstiger det praktisk mulige, er det under alle omstændigheder forkasteligt, at myndighederne ofrer så enormt mange kræfter til at kaste sig over en enkelt af de over 5 millioner skattepligtige, når myndighederne selv må erkende, at de ikke kan bevise, at vedkommende er skyldig uden at bruge over 10 år og uden at hale ham igennem i hundredvis af heldagsretsmøder gennem seks samfulde år. Når beviset for, at der overhovedet er begået noget forkert, selv ikke efter anklagerens opfattelse kan føres uden dette kolossale opbud og ganske umenneskelige pres mod den tiltalte, skulle myndighederne – hvis de handlede tilbørligt – hellere have ladet denne sag ligge. Med den samme indsats kunne være klaret tusindvis af andre sager, som har flagret rundt eller er blevet umanerligt forsinkede.

I alle straffesager gælder, at enhver rimelig tvivl om skyldspørgsmålet skal komme den tiltalte til gode.

Men skepsis mod at domfælde må være ekstra stor, når anklageren skal bruge så umådelige mange timer, som han har anvendt i Glistrup-sagen for at føre sit bevis for, at den tiltalte skulle være skyldig.

Et er, at det at være tiltalt i en sådan mammut-sag er et helvede, som burde undgås ved, at anklagemyndigheden helt lod være med at rejse sag, hvor den tiltalte allerede i kraft af sagens langstrakthed får en ekstra straf, som er meget værre end den straf, der kunne være fortjent, hvis anklagen havde været rigtig.

Dette anstændighedshensyn har anklagemyndigheden ganske sat sig ud over i Glistrup-sagen.

Men betragtningen rækker videre: når anklageren finder det fornødent at bruge så mange hundrede timer som i Glistrup-sagen for at føre sit skyldbevis, kommer man uvægerligt ind i den situation, at det bliver umuligt for dommere og domsmænd at overskue bevisførelsen. Risikoen for at begå den fejl, der for alt i alverden skal undgås i en straffesag bliver derved så meget større.

Der er altså i en sådan aldeles enestående og speciel situation som den, vi står i i Glistrup-sagen, grund til at ruste sig med endnu større skepsis over for anklagen end den, der er det selvfølgeligelige udgangspunkt i en hvilken som helst straffesag.

Men de rent usaglige hensigter afsløres aldeles uomtvisteligt ved, at denne ene sag, som man altså har brugt så enormt mange kræfter på blandt de millionvis af muligheder, netop er rettet mod den eneste ene mand, som i dette århundrede har bragt ravage i det eksisterende magtsystem – politisk som embedsmandsmæssigt.

Man misbruger sin styren over skattevæsen, politi, anklagemyndighed og domstole til at gå løs på den eneste ene, der med et slag fik socialdemokratiets stemmetilslutning nedsat til procentniveauet 65 år tidligere, og som rejste det folkekrav, som fik stoppet mange års himmelflugt i de offentligt ansattes løn- og arbejdsvilkår.

Enhver, der kender det mindste til sandsynlighedsregning vil vide, at det er aldeles udelukket at kan det være tilfældigt, at det er den samme mand, der på saglige holdbart grundlag kan henføres til begge disse positioner. Der må nødvendigvis være en sammenhæng. Og der er en sammenhæng. Glistrup-sagen er alene blevet fabrikeret som en hævn fra gammelpartier og embedsmandsfagforeninger, og for at man kunne få Glistrup – og helst hele fremskridtsbevægelsen – til at knække sammen under vægten af de mange hårde anklager og af det enorme tidsforbrug, der – da den samme time ikke kan bruges to gange – nødvendigvis har handicappet Glistrup kolossalt fra uforstyrret at passe sit politikeroppositionsarbejde.

Den, der dykker yderligere ned i sagens forløb, vil gang på gang støde på, at Glistrup er blevet behandlet helt anderledes og langt skrappere, end myndighederne har behandlet nogensom-

helst anden. Mange har læst en enkelt facet af sagsforløbet i Poul Boegs bog »Justitsmordet i Landsskatteretten«. Boeg forarges over, at han kom ud for de mange udtalelser fra folk i landsskatteretten om, at man naturligvis ikke havde behandlet andre på samme måde, hvis det ikke lige havde været sådan, at det advokatkontor, de var klienter på, var Glistrups.

Den nød, Boeg her ikke kan knække, er letforklarlig. Boeg har ikke forud haft med andre Glistrup-klienter at gøre. Derfor går han i sin blåøjethed ud fra, at de skal da behandles på samme måde som andre medborgere. På det tidspunkt, hvor Boeg kommer i forbindelse med sagen – i vinteren 1978-79 – har de andre folk i skateadministrationen derimod arbejdet under Poul Møller-ordren i omkring syv år. De er blevet så tilvænnet til, at Glistrup, og hvad der har med Glistrup at gøre, skal have en negativ særbehandling, at det simpelt hen ikke for dem fremstår som noget forargeligt. Tværtimod, det forargelige for dem er, at Boeg kan komme på den tanke, at Glistrup og hans forbindelser skal behandles efter samme regler, som gælder for alle andre.

Sådan er den enkle forklaring bag den justitsmord-bog, som i foråret 1979 optog så mange herhjemme, men om hvilken topembedsmændene og toppolitikerne helt med rette gik ud fra, at hvis de bare fortav den og lod være med at gå ind i debatten, ville denne dø bort af mangel på nyt brændstof, efterhånden som diskussionsemner om helt andre anliggender pressede sig på.

Og igen fik systemets folk ret i, at deres fortielsestaktik var den for dem holdbare taktik og metode til at hindre, at uhumskheden i deres forfølgelse mod Glistrup virkelig kunne blive afsløret med de konsekvenser, som den danske Dreyfus-sag selvfølgelig forlængst burde have haft.

Men bare fordi de er forlovede med medierne og deres såkaldt skrappe drenge fra Jørgen Flindt Petersen og Erik Stephensen og over Ekstra Bladet, der ikke i denne sag tør, hvor andre tier, har samfundets magthavere hidtil kunnet kvæle initiativer som for eksempel Poul Boegs ægte og velbegrundede harme. I ly heraf er de mangfoldige myndighedsovergreb foregået.«

Store anstengelser er udfoldet for at finde fortilfælde, der skulle kunne give det skinnende af, at der ikke var tale om en spe-

ciel forfølgning mod mig, og at jeg blot blev behandlet som alle andre. Men de siger, man har kunnet støve op, ligner overhovedet ikke min. Og selv hvor skattevæsenet har vundet – i Carno Packing og fru Hauge-sagerne for at tage de oftest citerede – er denne sejr aldrig blevet fulgt op med en straffeforfølgning.

I statsskattedirektør Westerbergs tilbageblik over katastrofe-forløbet overser han ganske bjælkerne i sine egne øjne og udtaler, at man nok skulle være startet med en civil skattesag og så rejst straffesag, når skattesagen var overstået.

Var der imidlertid – på gældende lovs grund – blevet ført en civil sag, havde man ikke kunnet afskære mig fra at fremsføre beviserne i sagen. Det er kun i kraft af de særlige strafferetsplejeregler, at vi er kommet i den situation, at de beviser, der findes i mit bogholderi, totalt har kunnet undertrykkes.

Og var beviserne kommet på rettens bord, havde de vist et handlingsforløb aldeles uforeneligt med fiktionshypotesen. Aftaler, der i alle deres bestanddele er respekteret fra start til mål. Uanset om det er gået op eller ned for den ene eller den anden part. Et administrationssystem pivåbent overfor omverdenen og med overflod af menneskepenge til stede.

Jeg havde altså vundet den civile sag.

Men selv om man så går ind i det tanskespind, at den var tabt, er der i hvert eneste af indkomstskattens 71 leveår før anklageskriftet mod mig massevis af skatteydere, som har tabt skattesager.

Uden at der er kommet nogetsomhelst strafferetligt efterspil.

At fremgangsmåden i sagen mod mig blev straffesag med det samme, er altså ikke nogen teknisk tilfældighed.

Men alene udslag af, at det ikke er nogen retssag, men en uretssag: Et politisk korstog mod mig, hvor udfaldet af sagen var det på forhånd givne: Jeg skulle ødelægges.

Og myndighederne har nu engang lettere ved at styre tingenes udvikling, når der er rejst straffesag end ved en civilsag, hvor de ikke kunne have umyndiggjort mig i mulighederne for at øve indflydelse på sagens forløb.

Urimeligheden fremtræder så meget grellere, som der rent faktisk var en civil sag i optræk, da Hartlingregeringen i maj 1974

besluttede sig til at rejse straffesag. Nu blev følgen den, at den civile sag blev knust af skyggen fra straffesagen, til hvilken modparterne i civilsagen – Kristian Mogensens juniorpartner og kammeradvokaten – med helt afgørende succes kunne henvise.

Forsvaret for højesteret valgte at lægge hovedvægten på, at tvisten allerhøjest kunne være af skatteretlig natur og aldrig kunne udløse et straffekrav. Henved 2/3 af den tid, forsvarerne talte i højesterets skranke, belyste de dette synspunkt fra mangfoldige sider.

Det er åbenbart ikke blot mig, der fandt argumentationen så overbevisende, at den burde have ført til frifindelse. Sådan må det også være gået højesteretsdommerne. De lod i hvert tilfælde være med overhovedet i den 14 sider lange højesteretsdom så meget som at nævne problemet. Det er jo den måde, man som dommer kommer udenom en problemstilling, som fører til et andet resultat end det, som dommeren fra starten af har bestemt sig for.

Undladelsen kan ikke affærdiges som et teknisk uheld. Præcis det samme skete nemlig, da kollegadommerne i landsretten skulle skrive deres dom. I de få dage, det blev mig forundt at tale i landsretten, havde jeg også benyttet en stor del af tiden til at påvise, at statsmagts krav mod mig i al fald intet havde at gøre med det strafbare.

Men den, som læser de to domme, må tro, at denne side af problemstillingen helt har været overset.

4. Systemkritikerens vilkår

Den 11. september 1981 skrev jeg i FREMSKRIDT:

»Glistrup-sagen er fuldt og helt spiret op af det frø, der blev lagt i focus på selvangiverlørdagen i 1971.

Ud over hele landet fløj i de 114 sekunder mistillid til de styrendes evne og vilje til at regere ordentligt på skatteområdet. Og det var yderst ømtåleligt for magthaverne. Dels fordi fundamentet for den stærkt voksende embedsmandsmagt jo var stadig stigende skatter. Dels fordi VKR-flertallet i tiden frem til 1971 – der skulle være valgår – havde øget skatteudskrivningen mere, end noget andet regimente havde gjort i hele fædrelandshistorien.

Men Danmark har siden 1849 haft en formel ytringsfrihedsregel i grundloven. Derfor måtte finansminister Poul Møller og hans følgesvende rent teknisk gå en omvej, selv om forskellen er ens. I realiteten spiller det kun en ringe rolle, om der er formelle overfladegrundlovsregler, når de styrende føler sig trængt, og de så længe har hørt til de regerendes klan, at de har mistet forståelsen for, hvad virkelig opposition er.

Dette er historiens generelle lære. Derfor er der ingen årsag til, at fremskridtsfolk skal føle sig særlig forurettede. Magthaverne har valgt skiftende juridiske camouflager og påskud, når ytringsfriheden er blevet dem for ubehagelig. Opfordring til oprør kaldte man det, da socialdemokratiets grundlægger blev knust. Forstyrrelse af den offentlige orden var provisorietidens fængslingsgrund, da venstres Chresten Berg skulle knækkes. Manglende samarbejdsevne var de ord, der brugtes, da Jussi Merklin blev degraderet til toiletpapirforvalter.

Da det gjaldt, om at stække Glistrups ytringsfrihed, fandt systemet det mest raffineret at stege ham i hans eget fedt ved som henrettelsesinstrument at bruge netop den skattelovgivning, hvis forløjede hulhed han havde afdækket. De love er nemlig sådan

indrettede, at staten næsten kan få straffet hvemsomhelst for hvadsomhelst, hvis den bare sætter tilstrækkeligt ind derpå. Skønsbeføjelser og gummifortolkninger flourerer. Og danske dommere har ikke studeret skatteret. I deres universitetsungdom lå det område helt uden for den klassiske jura. Dommernes kendskab til skatten er alene, hvordan systemet fungerer overfor manden med en stor og stabil månedsløn. Derfor anser de grundlæggende alle i en anden indtjeningsposition for kæmpeskattebedrager. Og danske dommere er vokset op i dyb respekt for den såkaldte sagkundskab inden for embedsmandssystemet. Og ministerierne bestemmer, hvornår og hvordan de skal avancere og have givtige ben og ridderkors.

Alle disse forhold bevirkede, at der ingen grund var til at frygte, at dommerne ikke var rede til at gå med på den værste, når det gjaldt om at knalde Glistrup.

Hvis det overhovedet ville komme så langt. I 1971 og 1972 lyste en enorm sikkerhed og optimisme ud af alle de embedsfolk, Glistrup mødte. Alle var så sikre på, at de rent administrativt og med hjælp fra fjernsyn, radio og aviser nok skulle få Glistrup pløkket ned.

Det var først fremskridtsgalluptallene og derefter valgtallene i 1973, der bragte tvivl i deres sind og fik dem til at skifte taktik, så de bestemte sig for at kaste sig ud i domstolssager, som man håbede ville svække Z-vælgertallet. Det lykkedes også, men ikke tilstrækkeligt til, at det er troligt, at Poul Møller-startskuddet var blevet affyret og sagen fortsat, hvis myndighederne havde forudsat, at vejen skulle blive så lang for dem.

Fem gange (1974, 1974, 1975, 1977 og 1979) skamred de Danmarks Riges Grundlov § 57 om folketingsmedlemmers parlamentariske immunitet. Hidindtil har dette ikke generet magthaverne. Med deres fuldstændige beherskelse af mediernes har de kunnet klare sig med frasen om, at den, der er valgt til folketingsmedlem, ikke skal stilles bedre end andre. Blev der blot åben og lige diskussion herom, skal man ikke mange spadestik ned for at indse, at Glistrup – fordi han er oppositionspolitikker – er blevet væsentligt dårligere behandlet, end andre ville være blevet, såfremt de havde hylet med de hunde, de var iblandt og havde holdt kæft

med at angribe de styrende på deres ømme punkter (embedsmændenes lønninger og partiernes vælgertilslutning).

Såvel Karl Skytte som K. B. Andersen fik imidlertid let hold på deres tropper. Den afgørelse, som grundloven forlanger truffet som en realitet, blev operetteagtig. Herom kan man læse enkeltheder i Folketingstidendes tillæg B og i folketingets forhandlinger.«

Som en mundsmag citeres fra mit brev af 28. maj 1974 til folketingets udvalg for forretningsordenen, da det første andragende om immunitetsophævelse var fremsendt fra Hartling-regeringen:

»Af skatteydermidler er allerede indsat millionbeløb på at ramme mig i denne sag. Opinionsundersøgelsen i dagbladet »Politiken« den 23. ds. sandsynliggør, at indsatsen også væsentligt har skadet det politiske parti, jeg tilhører. Fra 16% dagen før tiltaleoffentliggørelsen til 10% fire dage efter. Det vil være en kompromittering af domstolene at belaste dem med en sag, som forårsager så kraftige vælgerpolitiske udladninger. Hvadenten disse så fremover vil gå op eller ned.

Meddeles imidlertid samtykke efter grundlovens § 57, bliver der tale om yderligere at anvende mange millioner skatteyderkroner posteret under Justitsministeriets konto på finansloven, men reelt som led i den politiske kamp.

Heroverfor står de begrænsede kræfter, som jeg kan sætte ind mod et sådant mægtigt overmagtsopbud. En forsvarer vil også i denne helt enestående situation have forholdsvis spinkle muligheder i sit arsenal. De mulige forsvarsadvokater, der har indsigt i denne sags emneområde, kan nok tælles på hændernes fingre. Det er mennesker, der i forvejen er hængt hårdt op med langt mere givtige hverv i vort skatteplagede samfund. Det må derfor forudses, at jeg ikke vil kunne få nogen forsvarer, der kan og vil ofre den nødvendige indsats på, at jeg blot kan få nogenlunde tålelige procesvilkår overfor den overvægtige anklagemyndighed, der har sat og forsat sætter alt ind på at knuse mig.

Hvis § 57-samtykket gives, er dette altså vilkårene, som man udsætter sig for, når man indlader sig på en politisk gerning i Danmark i opposition til det embedsmands- og skattesystem, der efter min politiske grundopfattelse er blevet alt for vildtvoksende.

Som en udløber heraf har jeg også gang på gang påpeget de misdannelser, der rummes i vort advokatsystem. Dette var baggrunden for, at Advokatrådet meldte mig til politiet, og det er også en del af baggrunden for, at jeg næppe vil kunne opnå tilfredsstillende advokatbistand i den i bund og grund politiske proces, der ønskes ført mod mig.

Den foreliggende sags forhold er i de seneste 3-4 år indgået som et væsentligt led i den politiske debat her i landet. De er blevet lidenskabeligt kommenteret vidt og bredt. Såvel i diskussioner mand og mand imellem som i indlæg i presse og andre massemedier. Myndighedspersoner og andre magthavere har ikke holdt sig tilbage med farvede fordømmelser.

Efter denne årelange trommeild vil det være selvbedrag at foregøgle, at man kan opnå lidenskabsløs lovanvendelse ved domstolene for eller imod den aldeles ulovbestemte fiktionsteori, som gennemsyrrer anklagemyndighedens henvendelse til folketinget. Det hvad enten man indbringer sagen for 3, 6 eller 15 dommere. Den sædvanlige grundforudsætning for at anvende domstolsapparatet foreligger simpelthen ikke opfyldt i sådanne sager, hvor anklagen ikke bygger på i forvejen fastslåede lovregler eller lovfortolkning.

Byretspræsidenten oplyser til BT for 18. ds., side 5, at han har udpeget en juridisk dommer (iøvrigt en, der den 12. og 17. december 1973 har været anklagemyndigheden følगतig i sagen), men at han venter stort besvær med at finde domsmænd. »I denne sag kan vi ikke som sædvanlig slå ned på en tilfældig mand i grundlisterne. Der er mange hensyn at tage. Ikke mindst fordi vi kan vente politisk kritik. Det er således helt givet, at folk fra Fremskridtspartiet ikke kan være med til at dømme. Jeg vil ikke tage politiske hensyn, men hvis jeg får at vide, at den og den er medlem af Fremskridtspartiet, vil jeg nok sige nej.«

Hvor dårligt man så end kan få det til at rime med sine forestillinger om, at domsmagten skulle være højt hævet over det samfund, dommere lever i, kan enhver, der ikke vil lukke øjnene for realiteter, ikke med god samvittighed for sig selv påstå, at det i Danmark i 1974 er muligt at få afgjort denne sag på tilfredsstillende grundlag.

Spærrereglen i grundlovens § 57 er jo blandt andet indsat for at sikre imod, at sten, som domstolssystemet ikke kan løfte, ikke bliver lagt på dets skuldre.

Ethvert politisk system – Enevælde, Estrupiat, Besættelsestids- efterslæt – er tilbøjelig til at betragte sig selv om så fuldkomment, at det ikke misbruger strafferetsplejen til opgaver, som kriminal- processen i virkeligheden ikke kan løse, fordi de i bund og grund udtrykker rent politiske modsætninger indenfor samfundet.

Denne historiske evige sandhed gælder også for Danmark i 1974. Går det ikke op for folketetinget under § 57-sagens behand- ling, vil det med usvigelig sikkerhed gå med denne sag, som det er gået med andre politiske retssager i historien: Eftertiden vil fordømme nærsynetheden hos dem, der stemte for.

Det er ikke virkelighedsnært at antage, at 1970'ernes danskere er så autoritetstro, at langt de fleste af dem vil godtage domstole- nes endelige afgørelse. De, som er imod, vil fortsat være imod. De, som er for, vil fortsat være for. Man kan beklage dette. Kendsgerningen er, at ikke nok så mange domstolsanstrengelser skaber ro om det gennem min nu påtalte adfærd og tale rejste i bund og grund politiske spørgsmål.

Vurderingen af sagskomplekset er i virkeligheden et lovgivnings- anliggende, som folketetinget ikke bør skyde over på domstolene. Dette synspunkt er nærmere udviklet dels af landsretssagfører J. Kaj Andersen i Berlingske Tidende (2. sektion side 5) for 27. ds., dels af universitetslektor Bent Unmack Larsen, som i Politi- ken den 12. december 1973 skrev sålydende indlæg:

»Jura og politik

Set i et samfundsmæssigt perspektiv er det vigtigste spørgsmål i Glistrup-sagen ikke, om Glistrup bliver straffet for de lovover- trædelser, som han er sigtet for, men om demokratiet og retsvæs- net bliver kompromitteret gennem sagens behandling.

Det synes også at være kærnen i Politikens krav om, at Folke- tinget skal ophæve Glistrups immunitet. »Naturligvis skal Folke- tinget ikke være et fredhelligt sted, hvor man kan sikre sig mod

retsfølgning ...» siges siges det i lederen den 8. ds. Hermed udtrykkes netop den frygt for kompromittering af demokrati og retsvæsen, som det først og fremmest gælder om at undgå.

Alligevel – eller måske netop derfor – er det vigtigt at fremhæve, at spørgsmålet om, hvad der skal ske i Glistrup-sagen, er mere kompliceret end Politikens leder lader ane. Skal man overhovedet begære Glistrups immunitet ophævet? Det er et spørgsmål, som skal besvares af den kommende justitsminister som øverste anklagemyndighed. Og det er det spørgsmål, hvis afgørelse rummer den største fare for kompromittering af demokrati og retsvæsen.

Hvis det efter de nu foreliggende oplysninger er soleklart at Glistrup har overtrådt klare lovregler og ikke blot har handlet umoralsk og asocialt, ja så er det naturligvis lige så klart, at sagen mod ham må gå sin gang som alle andre straffesager.

Hvis skyldsspørgsmålet derimod er tvivlsomt, enten på grund af bevis-usikkerhed eller fordi det beror på en mere eller mindre tvivlsom lovfortolkning, ja så er det en helt anden historie. Der indgår da et skønsmæssigt moment i anklagemyndighedens afgørelse. Ved udøvelsen af dette skøn kan Glistrups stilling som medlem af Folketinget og leder af et politisk parti ikke lades ude af betragtning.

Det er simpelt hen en følge af, at justitsministeren her i landet er øverste anklagemyndighed, som efter loven kan pålægge de underordnede anklagere at fremme eller standse retsfølgning i enhver sag. At det er sådan, kan man finde godt eller skidt, som man vil. Men man kan ikke ændre ved, at sådan er loven nu her i landet indrettet. Hvis sagen mod Glistrup er tvivlsom, betyder det, at justitsministeren ved til trods herfor at lade sagen fremme vil udnytte det skøn, der i dette tilfælde tilkommer ham som øverste anklagemyndighed, til skade for en politisk modstander i Folketinget. Samtidig vil der dermed være lagt et politisk pres på domstolene til at følge anklagemyndighedens påstand i sagen.

Hvis sagen er tvivlsom, må man derfor spørge, om ikke skaden ved en sådan beslutning fra justitsministerens side kan blive langt større end skaden ved, at anklagemyndigheden giver afkald på en usikker udsigt til domfældelse? Ville det ikke for samfundet

kunne være lykkeligere, at sagen da føres som en kamp på den politiske arena om ved lov at forbyde (for fremtiden) handlinger som dem, Glistrup ubestrideligt har foretaget? Vedtagelse af et forslag herom ville udtrykke en lige så stærk og mere demokratisk fordømmelse af Glistrups handlinger end en domfældelse i retten på et spinkelt grundlag. Og skulle et sådant forslag ikke kunne vedtages i Folketinget, ja så fortjente Glistrup vel heller ikke i et demokratisk samfund at blive dømt ved retten.

Mon det ikke i det hele taget vil gælde, hvis sagen er det mindste tvivlsom, at befolkningen er mere interesseret i at se, hvad de af dem valgte politikere vil gøre ved de problemer, Glistrup-sagen illustrerer, end i at se politikerne forsøge at skyde løsningen af disse problemer over på domstolene?»

At stemme for et § 57-samtykke vil nogle folketingsmedlemmer opfatte, som om de ikke prisgiver den pågældende, men blot overgiver ham til de uvildige domstole.

Naturligvis havde grundlovsgiverne i 1953 også tillid til vore domstole. Når de desuagtet fastholdt reglen i § 57, skyldes det, at der er ulemper ved selve det at blive tiltalt – også for uvildige domstole.

Det er helt klart, at disse ulemper er særlig store i en sag af en størrelse som den heromhandlede. Skal § 57 ikke være en aldeles betydningsløs gummistempelregel, må de tilfælde, hvor der stemmes nej, netop være sager af størrelse og indhold som den her foreliggende.

Anklagemyndighedens fiktionsteori – der ligger til grund for samtlige anklagepunkter – strider aldeles mod det gennem århundreder bærende element i vor retsorden: Når der er viljesoverensstemmelse mellem private personer, er der dermed også indgået en fuldt retsgyldig aftale, som må respekteres og lægges til grund. Også selv om den ikke måtte passe i myndighedspersoners kram.

Anklagemyndigheden kan naturligvis ikke med rette indpresse en myndighedscensur overfor den for hele vor retskultur så centrale aftalefrihed.

Hvis der i konsekvens heraf afsiges frifindelsesdom, vil alligevel være indtrådt alle de ulykker, som grundlovens § 57 skulle være det eneste værn imod.

Med den enorme størrelse, som anklagemyndigheden vil give en retssag, vil det vare mange år, før den endelige frifindelse foreligger. Det er sandsynligt, at det undervejs vil være lykkedes anklagemyndigheden at køre min familie, min virksomhed og mig selv i sæk.

Grundlovens § 57 er bolværket mod, at den politiker, der går i opposition mod den herskende klasse, skal udsættes for risicii af denne art. Giver man slip på denne garanti, kan de herskende glæde sig over, at det bliver endnu mere afskrækkende at gå i lag med et politikervirke for et systemskifte her i landet indenfor forfatningens rammer. Det er bare ikke det, som er meningen med grundtankerne bag folkestyret.

Enhver i dette land vil vide, at en høj procentdel af de næsten 500.000 vælgere, der stemte på liste Z ved sidste folketingsvalg, gjorde det, fordi de ønskede, at netop jeg med de politiske synspunkter, der er mine, skulle have mulighed for personligt at øve størst mulig indflydelse på folketingsarbejdet.

En retssag som den, regeringen nu vil have § 57-samtykke til, vil bevirke, at jeg i flere år vil være afskåret fra både at deltage i folketingsarbejdet som ønsket af de mange vælgere og at varetage mine interesser under sagen på betryggende vis. Det er en underlig, uvirkelig bortseen fra indflydelsen af det mellemliggende kæmpetidsforbrug, der får folk til at sige: »Tag dog blot retssagen og bliv frikendt«. Enhver ved, at mere end 90% af de indkomstskatteovertrædelser, der sker i dette land, ikke medfører strafferetlig tiltale. Om der kommer en enkelt straffesag mere om påstået indkomstskatteovertrædelse er derfor af aldeles underordnet betydning for det ønskelige i, at borgerne stilles lige.

Når der skal foretages en afvejning – og det skal der altså – mellem, om jeg skal passe Fremskridtspartiarbejdet under trygge forhold, eller om jeg ikke skal have mulighed herfor, må det være åbenbart, at den overvejende samfundsinteresse går på, at § 57-samtykket nægtes.

Når jeg så engang ikke mere er folketingsmedlem, kan anklagemyndigheden jo frit rejse sagen – hvis den skulle have lyst dertil til den tid.

Det er rigtigt, at meningen med grundlovens § 57 ikke er, at et folketingsmedlem skal stilles bedre end andre borgere.

Meningen er, at bestemmelsen skal bruges til at nægte samtykke, når der kan være en fare for, at et folketingsmedlem bliver stillet dårligere end andre borgere, hvis han udsættes for tiltale.

I den foreliggende sags hidtidige behandling og i det fremsendte materiales særegne og ufuldstændige karakter har der været mange meget specielle aspekter. Nogle er fremdraget i det foregående, andre kan oplyses og dokumenteres, om det får interesse.

Realiteten i udkastet til anklageskriftet er, at anklagemyndigheden vil have, at loven skal strækkes langt ud over, hvad der hidtil har været anset for gældende lov og ret. Alle betingelser er opfyldt, som gennem århundreder har været krævet for at indgå en bindende aftale. Alligevel benægter anklagemyndigheden, at aftalerne er retsgyldige, og påstår uden videre, at der er tale om fiktioner.

Dette forsøg på myndighedscensur over aftalefriheden ønskes presset igennem i en sag, der i årevis med følelsesfyldt lidenskablighed er diskuteret for og imod i hele den danske befolkning som et centralt led i den politiske kamp her i landet.

Det vil være en fuldstændig urealistisk overvurdering af domstolsapparatet at tro, at det magter fordomsfrit at løse en sådan konflikt efter forud eksisterende regler.

Set fra straffehåndhævelsens side er det ret så ligegyldigt, om en enkelt, der burde være tiltalt, ikke bliver det.

Set fra alle synsvinkler vil det kun virke forgiftende, om man belaster domstolsapparatet med en sag, der i bund og grund udtrykker et opgør mellem forskellige befolkningsgruppers forskellige politiske opfattelser.

Også når man skal stemme om samtykke i henhold til grundlovens § 57, er der på kriminalrettens område en dyb sandhed i det gamle ord: Er du i tvivl, så stem nej.

Denne § 57-sag kan i al fald ikke sidestilles med en eneste af de andre § 57-sager, der har foreligget for folketetinget. En ja-stemme kan derfor ikke sagligt forsvares med, at sådan plejer man nu engang at stemme i den slags sager«.

Det, som fik de mægtige kræfter til at rejse anklagen mod mig, var ikke, hvad jeg havde foretaget og formidlet af økonomiske dispositioner. Det var alene den omstændighed, at jeg fortalte offentligheden om, hvor råddent skattesystemet var. Poul Møller m.fl. var nok klare over de store huller, der skattefritog de skibsfartøjer, fabrikanter og godsejere, der hjalp deres partier. Men det havde ikke ført til mindste reaktion, for de fleste danske troede, at indkomstskattesystemet stort set var socialt retfærdigt.

På Focusaftenen fik den almindelige dansker at vide, hvad de fem folketingspartier vidste, men ikke røbede. Begrebet nulskatteyder kendtes ved årsskiftet 1970/71 af mindre end 1 % af befolkningen. Men ved det følgende nytår var der ikke 1 %, som ikke kendte det.

At jeg sådan rev bindet væk fra befolkningens øjne, er reelt den »forbrydelse«, som er den eneste kerne i uretsanklagen mod mig. Magthavere kan ikke tåle at blive afslørede.

Vil folketetinget fremover følge samme linie over for andre, som er anlagt over for mig, har man reelt ophævet grundlovens § 57. De, der tilhører flertallet, vil man ikke anklage i politiske sager. Men de, der er med i den virkelige for magthaverne farlige opposition, bruger man sit flertal imod. Demokratisk er det en uting, at et folketingsmedlem skal være med til at stemme om, hvorvidt han kan blive sine politiske modstandere kvit. En folketingsmand med ophævet immunitet i mere omfattende sager kan hverken klare bedst muligt det hverv, vælgerne har pålagt ham, eller afse den fornødne tid på at føre sit eget forsvar tilbørligt.

Men konflikten folketeting/retssal fik også en anden hovedvariant. I sager, hvor regeringens anklagemyndighed kræver, at et folketingsmedlem fra oppositionen skal bruge tusindvis af timer på at forsvare sig, får § 57-reglen den ganske særlige karakter, hvorvidt tilstedeværelse i folketetinget er vigtigere end i retten. De, der vil dyrke det aspekt, har jeg hjulpet ved at fremkalde snesevis af landsretskendelser. Efterløn og socialindkomst gav

flertal i domsmansretten for at aflyse retsmøder. Men ved lystbådeskatten og huslejestoppet var det vigtigere at have mig i retssalen i stedet for, at min stemme kunne blive afgørende i folketinget for politiske løsninger, som retten ikke brød sig om. Anstændighed tilsagde mig at deltage i det folketingsarbejde, som vælgerne havde udpeget mig til. At jeg således foretrak at arbejde for landets anliggender fremfor mine egne egoistiske, forkortede landsretssagen med nogle måneder. Nemlig den tid, der ellers var medgået til mine kommenterende forklaringer til anklageskriftet og det yderligere modmateriale, der var fundet frem, såfremt det havde været muligt for mig at høre alt, hvad anklageren slyngede ud. At jeg ikke fysisk samtidig kan være to steder, forstærkede altså yderligere sagens ubalance i min disfavør.

Kernen i hele § 57-problemet er de mange uønskede bivirkninger ved at gennemføre forfølgelser mod et folketingsmedlem i tvivlsomme marathonsager med politisk islæt imod det pågældende partis ønsker. Derfor bør man ikke lade sig forblinde af, at den, der er valgt til folketinget, i den tid, vælgerne genvælger ham, får tinget som en helle overfor normal retsforfølgelse. Antallet inden for straffeprocessen af vitterlige forbrydere, hvor der ikke er ressourcer til at forfølge, er i forvejen så stort, at der intet forgjort bliver ved at anvende § 57 sådan i de meget få tilfælde, hvor problemet overhovedet opstår. Omvendt er der så mange slyngler i folketinget, at ulykken er til at overse, fordi en mere slipper godt fra det.

De andre partier har – støttet af en enstemmig medie verden – ganske undertrykt den beskyttelse, som grundlovens § 57 vil varetage: at et folketingsmedlem uden at udsætte sig for kriminaltiltale fra regeringens anklagemyndighed uforfærdet skal kunne fremføre sine synspunkter og argumenter om det herskende system – dets embedsmænd, dets styrende politikere og dets regerende journalister.

I misbehandlingen af mig var juristerne de værste. I årene 1944-1971 var jeg vokset op som et ikke ukendt medlem af den juristklasse, hvis kår blev federe og federe, jo mere afsindigt lovgivningen udartede. Men flottere juristlevestandard var ensbety-

dende med dårlige forhold for produktionslivet og dermed for Danmark. Et Z-hovedmiddel til at klare Danmarks situation er derfor at mindske og nedklassificere juristers papirusserarbejde og den løn, det afkaster.

Derfor betragtede de toneangivende jurister min Fremskridtsaktion som klasseforræderi. Og klasseforrædere udrydder man. Når »man« er samfundets herskende klasse. Det gælder generelt i alle lande, til alle tider og uanset hvilken klasse, der er tale om.

Advokatmyndighederne var i mange afgørende faser udslagsgivende for at holde den gryde i kog, som Poul Møller havde anbragt mig i januar/februar 1971.

Jeg havde nemlig i min tid som sagfører bestandigt kritiseret de ublu sagførersalærer. Jeg havde udviklet systemer, så klienterne selv kunne få renten af deres penge hos advokater i stedet for, at sagførerne som hidtil skulle stryge den ned i deres egen lomme. Og jeg havde rationaliseret – og dermed omkostningsbilliggjort – blandt andet aktieselskabsstiftelser.

Et gammelt interesseorganisationslaug som Advokatrådet kunne ikke tåle slige nymodensheder.

Men Rådet var kommet til kort alle de gange, det havde søgt at få skovlen under mig. Blandt andet havde man efter lange undersøgelser fra marts 1970 i et brev af 9. september 1970 overfor Aktieselskabsregisteret måttet anerkende den måde, jeg stiftede aktieselskaber på, og som jeg ikke desto mindre nu er straffet for ved højesteret, uanset at jeg blot benyttede den ekspeditionsform, som jeg efter de lange undersøgelser havde aftalt med Aktieselskabsregisterets chefer.

I februar 1971 allierede Advokatrådet sig med socialdemokraten K. Axel Nielsen om at fordømme mine udtalelser i Focusudsendelsen. Iøvrigt uden på nogen måde at høre mig. Hverken før eller efter, at rådet over Ritzaus Bureau udsendte sin fordømmelse.

I fortsættelse af en BT-kampagne mod advokatmisforhold i august 1971, hvori jeg deltog aktivt, iværksatte Advokatrådet derefter en ny hævnaktion mod mig.

Den førte frem til, at rådet i marts 1972 anmeldte mig til K. Axel Nielsen – der nu var blevet justitsminister – og fik politi-

aktionen mod mig iværksat.

Det blev galt igen i foråret 1973: Fremskridtsgallup tallene røg helt til tops: Justitsminister K. Axel Nielsen resolverede da, at jeg ikke mere måtte behandle executorboer. Det var et meget hårdt anslag mod landets største advokatarbejdsplads. Ikke blot er denne sagstype i sig selv den mest rentable inden for branchen. Men tillige afføder den, at sagførerkontoret knytter kontakten til fremtidens klienter, når arvingerne får indtryk af god, dygtig, smidig, venlig og hurtig behandling af deres forældres dødsbo. Min forretning var i vidt omgang bygget på det grundlag. Og jeg havde altid svaret enhver sit til klienternes fulde tilfredshed. Nægtelse af det vigtige dødsbobehandlingsområde fortsattes af Axel Nielsens efterfølgere: Opslidningsaktionen for at ramme mig på brødet fastholdtes også, efter at myndighederne ved byretten led nederlag på deres påstand om, at jeg skulle frakendes advokatbestallingen.

Havde der kun foreligget denne ene magtfordrejningsslyngelstreg, ville man selvfølgelig kunne komme med alskens bortforklaringer. Men humlen er, at der er så mange djævelskaber hobet op, at det ikke kan være tilfældigheder.

Og når det ene tryk stables oven på det andet oven på det tredje og så videre, siger det sig selv, at myndighederne kalkulerer med, at før eller senere bliver trykket så stærkt, at endog den bornholmske granit brister.

Partituret til fløjtespillet Pjaltenes Indtogsmarch udskrev jeg således i Ekstra Bladet for 9. august 1980:

»Nu er det ikke sådan, at danske dommere og andre jurister udråber, at de vil være korrupte. Mekanismen er mere indviklet. Eller rettere skinhellig. Men det kommer ud på det samme.

Den danske magthaver spiller den fine mand ud af til. Som Nixon i Watergate. Han havde jo sin blikkenslagerbande. Den danske blikkenslagerbande blev et par embedsmænd i stats-skattedirektoratet (Carl Døssing og Niels V. Bendtsen). De to tjener deres herrer med tusinder af sider papir. Derefter finder alle – højesteret, ligningsråd, ligningskommission, landsskatteret osv. – at det hele er så stort og indviklet, at man må henholde sig til de to. Efterhånden som flere instanser har sagt dette gennem

årene, kan de henvise til hinanden.

Sådan er den juridiske arbejdsmetode, når en besværlig samfundskritiker med djævelens vold og magt skal kanøfles. Hellere »solidarisk« med embedsbrødrene end beskytte anklagedes retssikkerhed.

Nok har retfærdsskænderne efterhånden sammenvævet mere end hundredetusinde sider papir. Men som i Keiserens Ny Klæder er virkeligheden såre simpel: Mine modstandere påstår, at næsten en million aftaler, som jeg har formidlet, og som behørigt er bogført i mit bogholderi straks efter dispositionernes foretagelse, skulle være nul og nix. Dette fiktionspåfund begrundes ene og alene med det aldeles uholdbare, at kontooverførsler er betydningsløse. I det pengeløse samfund, som vi er på vej ind i, sker flere og flere betalinger ved, at en konto godskrives et beløb og en anden belastes med det. Det må selvfølgelig godkendes af retsordenen. Og bliver det. For alle andre end mig.

Alle, der har gennemarbejdet sagen, ved, at alt, jeg har foretaget mig, er juridisk og moralsk korrekt i enhver henseende. Men de styrende ville tabe ansigt ved åbent at erkende det. Derfor holder de sammen som ærtehalv i forfølgelsen af mig.«

Kryster-manipulationens videre retsundergravning afslørede jeg fra folketingets talerstol den 1. juli 1983, da jeg skulle smides ud af folketinget af de syv søsterpartier, som har ødelagt landet (SVCQMBF):

»Grundlovens § 30 taler om, at den pågældende skal være straffet for en handling, som gør ham uværdig. Men hvad gør man så? Ja, som vi lige har hørt fru Annelise Gotfredsen udtrykke det, vil man ikke forelægge handlingen til drøftelse i folketinget. Folketinget kunne måske derfor tro, at handlingen så er blevet drøftet i udvalget til valgs prøvelse. Nej, det er den skam heller ikke, for ved den standretsagtige behandling, som udvalgsbehandlingen var udtryk for, ville man simpelt hen ikke, man nægtede – det fremgik også af fru Annelise Gotfredsens eget indlæg – overheadet at beskæftige sig med handlingen, man skubbede bare ansvaret fra sig og sagde: det er domstolene, der har bedømt den handling.

Sandheden er, at domstolene heller ikke har bedømt nogen

som helst handling. Domstolene har på et afgørende punkt sagt, at jeg har bevisbyrden for, at jeg er uskyldig, og så har man ved stribevis af kendelser, hvor jeg har forsøgt at få lov til at føre bevis for min uskyld på dette afgørende punkt, sagt: Glistrup må ikke føre beviser. Man har endda for en sikkerheds skyld bort-amputeret min adgang til at fremføre argumenter for domstolene. Domstolene har bare forladt sig på, at deres embedsbrødre hos anklagemyndigheden nok havde ret i, at mine handlinger på en eller anden måde var forkerte. Men den, der har hørt bare et minimum af, hvad de 5 anklagere har sagt om handlingerne ved retsinstansernes behandling, vil vide, at de 5 anklagere er så ukyndige i alt, hvad denne sag drejer sig om: forretningsforhold, skatteret, bogholderi, forskellen mellem kredit og debet og andre indviklede ting, at anklagerne heller ikke har kunnet vurdere de handlinger, som man nu skal bruge til at udstøde mig. Nej, anklagemyndigheden støtter sig bare på at lade det gå videre og sige: det er skattevæsenet, der har sagt, at det er galt.

Da skattevæsenet var selvstændigt og uden noget politisk tryk, havde skattevæsenet gennemundersøgt de handlinger, denne sag drejer sig om, på alle leder og kanter, og de havde givet mig en ug-erklæring på, at alt, hvad jeg havde foretaget mig, var fuldstændig i orden. Og der er ikke fremkommet et milligram af yderligere oplysninger, siden skattevæsenet sagde det. Men under indtrykket af den ulykkelige udvikling i Poul Møllers 45 dage fra den 30. januar til 15. marts 1971 og andet politisk tryk, f.eks. en statsminister, der talte om, at jeg skulle være landets største skattesnyder, fandt skattevæsenet altså på dette afsindige fiktionsnonsens og galmandsværk. Skattevæsenet helgarderede skam sig selv, for de skrev ganske tydeligt: dette fiktionsvæsen er ikke noget, skattevæsenet vil tage ansvaret for, det er noget, der må overlades til domstolene.

Altså med andre ord: man vasker og vasker og vasker sine egne hænder og skubber bare tingene rundt. Der er ikke én eneste, der på noget tidspunkt har villet indlade sig på at vurdere de handlinger, som man nu efter grundlovens § 30 påstår skal medføre, at jeg udstødes af folketinget. Ikke ét eneste sted har jeg kunnet få efterprøvet de ting. Man har hele tiden bare skubbet tingene fra

det ene skrivebord til det andet i denne cirkelvandring, som er karakteristisk for den måde, dette folketing og dets værdige 7 partier nu skal træffe afgørelse på.»

Om jeg dævledes med Anker Jørgensen og Palle Simonsen i folketingssalen eller med Leo Lemvig og Per Lindegaard i retssalen – det var den samme frihedskamp mod den samme herskende classes bestræbelser for med alskens slyngemetoder at bevare dens særprivilegier.

5. Fra Alberti til Lemvig

Den 17. februar 1978 – 18 dage før kommunalvalget – afsagde byretten sin dom. Samme dags morgen gjorde jeg status i Ekstra Bladet. Udgangspunktet var den tid, da vore oldeforældre – med Alberti som primus motor – kæmpede for at få indført den indkomstskat, som jeg nu – fordi forholdene har forandret sig – kæmper for at få afskattet igen:

»For hundrede år siden fandt partiet Venstre på, at indkomstskatten var Fremtidens Skat.

Jeg måtte totalt afvise denne læresætning, efter at jeg i 1956 var blevet den første skatteretsmand på Københavns Universitet.

Mit indgående forskningsarbejde beviste tydeligt, at indkomstskatten er totalt uegnet i nu- og fremtidssamfundet.

Det nemmede praktikkens folk også. Ingen duelig advokat eller revisor lader sine klienter betale mere i indkomstskat, end de selv ønsker. Det vidste – og ved – Per og Poul på toppolitikernes taburetter. Men hvad Hækkerup og Møller udmærket var klare over, måtte de som i Degnens Vise vide hver for sig.

Det var derfor ikke forargeligt for dem, at også jeg bestemte mig til fra 1. januar 1971 at indgå i nulskatteydernes kadrer. Det eneste forargelige i min handlemåde var, at jeg gjorde det for at kunne fortælle og bevise i fuld offentlighed overfor Aldanmark den rystende umoral, som gennemsyrrer det indkomstskattesystem, de fem gammelpartier har skabt.

Man havde totalt kunnet dysse ned, at jeg i 15 år i en universitetslærebog og i retsvidenskabelige afhandlinger havde påvist indkomstskattens elendigheder. Men 114 sekunder på TV-skærmen slap kræfter løs, som de dobbeltumoralske magthavere ikke kunne styre.

Hvor lang og smertefuld indkomstskattens overlevelseskamp end bliver, fik den dødsstødet i hin Focusudsendelse den 30. januar 1971.

Den fremskridtsbevægelse, der fødtes den aften, har revet blårene ud af hundredetusinders øjne. Heroverfor står de gamle politikere aldeles forsvarsløse, når det gælder det saglige.

Men kan man ikke spille bolden, kan man jo altid med urene taklinger falde over manden.

Det har da også været hovedvåbnet i de forløbne syv år.

Forrest var K. Axel Nielsen. Han måtte erkende, at befolkningsoprøret ikke var sekterisk eller af døgnfluekarakter. Sammen med et par ministerkolleger pudsede han derfor den 16. marts 1972 bagmandspolitiet på mig.

I alle medier forkyndte man bombastisk fra første færd, at jeg var Danmarks største skattesnyder (Anker Jørgensens udtryk).

Man burde have været klogere. De metoder, jeg betjente mig af, adskilte sig på intet principielt punkt fra, hvad der er helt almindeligt overalt. Når lovgivningen fastslår, at selskabsindtægter beskattes med en trediedel af personindtægter, skæres toppen af skatten ved, at indtjeningen sker i et aktieselskab. Enhver aktieselskabsindtjening træder nemlig i stedet for indkomst hos almindelige dødelige personer. Sådan var det for mine klienter, og sådan har det hele tiden været også for alle andres klienter. Det kan simpelthen ikke være anderledes.

Jeg havde endda det forspring, at min forretning forlængst var kulegravet og fik attest fra Statens Ligningsdirektør for, at »om landsretssagfører Glistrups foretagender kan jeg kun sige, at de er helt legale«.

Men med alle de tåbelige love og bestemmelser, som dette land er blevet fyldt op med, gik K. Axel Nielsen fortrøstningsfuldt udfra, at man da nok kunne finde nogle klare lovovertrædelser også hos mig, når blot man ikke sparede på skatteydermillionerne i kampen for at knalde den politiske modstander.

Men man skulle blive klogere. Nok satte man de skrappeste politifolk, de skrappeste revisorer og de skrappeste skattevæsensfolk ind på at dolke mig. Måned efter måned søgte og ledte de i hver stump papir fra den sidste snes år på mit kontor, og mine klienter lokkede og truede de for at få dem til at falde mig i ryggen. Men sluttelig måtte de bide i det æble, at der absolut intet grundlag var for at straffe mig.

Det indrømmede Leo Lemvig den 28. august 1973. Han sagde videre, at offentliggørelsen heraf skulle vente, til der var gået et par måneder efter K. Axel Nielsens forestående tilbagetræden fra justitsministerstillingen. Tilbage for magtapparatet var kun at tabe mindst muligt ansigt.

K. Axel Nielsen forlod planmæssigt ministerposten den 27. september. Men så kom der en mand uden en dråbe benzin i vejen. Og den nye justitsminister stod pludselig i den situation at skulle bruge et valggrundlag. Det gjorde Karl Hjortnæs ved at udråbe, at så snart folketingsvalget var overstået, ville jeg blive anklaget for multimillionbedragerier overfor skattevæsen og klienter.

Man påkaldte byretsdommer Kistrup til et retsmøde den 3. december 1973, så valgdagens aviser den 4. december kunne blive overfyldte med sortsværtninger af mig.

De onde anslag sejrede imidlertid heller ikke denne gang. Danmark fik århundredets hidtil lykkeligste folketingsvalg den 4. december 1973, og et par måneder senere kunne Leo Lemvig påny meddele mig, at jeg kunne forvente sagen henlagt, og at der i alle tilfælde ikke ville blive truffet nogen tiltalebeslutning, før også jeg havde fået lejlighed til at fremføre mine synspunkter.

En af folketingsvalgets mange lykkelige begivenheder var, at Karl Hjortnæs blev fældet af vælgerne. Det var han imidlertid selv stærkt utilfreds med. Han pønsede på et come back. Og i slutningen af april 1974 stod det klart for enhver, at nu ville der komme et nyt valg. Da tog Hjortnæs – fulgt af Erik Ninn-Hansen – den døende sag op. Uden at jeg overhovedet fik adgang til at ytre mig, programmerede man så tiltalerejsning til den 17. maj 1974 – et par dage efter, at valget skulle have været udskrevet.

Anklagemyndigheden figenbladdækkede sin totale saglige nøgenhed bag 65.000 sider papir. I alle disse dynger stod i virkeligheden kun eet eneste anklageord mod mig. Ordet »fiktivt«.

Oversat til dansk mentes hermed: Vi kan ikke hænge Glistrup op på noget som helst. Alle fakta viser, at han har handlet korrekt. Da systemet imidlertid ikke kan tåle hans frækheder, bliver vi nødt til at benægte fakta. Det gør vi ved at udslynge, at hvad der for ham og hans 20.000 klienter til stadighed i alle måder har

været behandlet som realiteter, vil vi nu benægte eksistensen af. Ude i det danske landskab ligger snesevis af fiktive huse, på verdenshavene sejler fem fiktive skibe. Om nicifrede beløb af børsnoterede obligationer/aktier siger man, de er fiktive. Og sådan malede anklagemyndighedens nonsensmølle videre.

Når den tid kommer, hvor lidenskaberne fra Focusgennembruddet er døet hen, vil enhver uvildig betragter uden mindste forbehold stemple denne anklage som Keiserens Ny Klæder.

Men i nutiden handler mange som folkevrimlen i eventyret: Hvor var det dog en flot klædning, der var vævet sammen ved anklageskriftskrivningsskrivebordet.

Man stejlede slet ikke over det for en sandsynlighedsregningsmatematiker helt besynderlige sammentræf, at blandt femten millioner muligheder blev alle tiders mest opslidende straffesag rejst netop mod den person, som mandatmæssigt har skadet de fire gamle partier mest i Danmarkshistorien.

De 65.000 sider kunne i hvert tilfælde bære at jeg i det ene marathonretsmøde efter det andet under ydmygende vilkår måtte affinde mig med illoyale krydsafhøringer om, hvad jeg havde gjort, tænkte og handlet den 7. september 1971, den 13. maj 1972 eller hvilken fjollet fortidsdato, det nu behagede Leo Lemvig at ryste ud af ærmet i hans endeløse bestræbelser på at forvirre den håndplukkede karrieredommer og de af socialdemokratiske og folkesocialistiske vælgerforeninger udpegede domsmænd. Det slap ud, at den grundlæggende parole ved byretspræsidentens besættelse af dommersæderne var, at landets næststørste parti i al fald under ingen omstændigheder måtte repræsenteres.

Hvorfor er jeg ikke – som sikkert forventet og tilstræbt – blevet kørt helt ned af denne svinske behandling?

Fordi jeg har det helt enestående fundament at have en hundrede procent ren samvittighed. Jeg har aldrig måttet ligge søvnløs og frygte for, om anklageren nu havde fundet frem til dette eller hint belastende punkt for mig. Jeg vidste, at sådanne punkter overhovedet ikke fandtes. Og kom anklageren med en eller anden opstilling, der kunne se fældende ud for mig, vidste jeg i al fald på forhånd, at der var noget, som han ikke havde taget med.

Ofte har jeg ikke på stående fod kunnet rekonstruere, hvad der var anklagerens fejl, men at der var fejl, vidste jeg. Nok er den menneskelige hukommelse svag hos mig som hos andre, og nok har anklageren haft 50 millioner skatteyderkroner til sin rådighed. Men heroverfor er min styrke, at jeg fra første færd har vidst, at jeg aldrig har begået nogetsomhelst uhæderligt.

Har jeg da intet lært af byretssagen? Jo, jeg har fået et nok så indgående kendskab til, hvordan jydsk og fynsk jernbanestationer ser ud ved nattetide. For at passe mit arbejde med at bygge Fremskridtsbevægelsen op må jeg til stadighed rejse rundt i landet, og så kan det være noget besværligt at skulle være fremme til byretsmøder, der begynder fra morgenstunden.

Og i denne togventen på 1,49 fra Vejle eller 2,14 fra Odense har jeg så kunnet filosofere over, hvor skingrende uretfærdigt det er, at man ikke har udsat Poul Schlüter, Poul Hartling, Anker Jørgensen og de andre partiledere for samme behandling. Der er ikke nogensomhelst rimelig grund til at man med anklageskriftet faldt specielt over mig. Ingen dansk partileder er mindre kriminel belastet end jeg. Hvorfor skal jeg så gives så meget ringere arbejdsmuligheder end de andre?

Det har jeg haft. Hurtigt efter Focusudsendelsen blev det sådan, at ingen højesteretsdommer, underassistent eller andre i offentlig tjeneste eller hverv kunne komme i nærheden af en af mine sager uden at være fyldt af fordomme mod den væmmelige karl til Glistrup. Jeg skulle absolut i alle forhold ned med nakken. Det er virkningen af at fægte med åben pande mod de herskende klassers magtmisbrug.

Var der endelig en retsindig embedsmand, som magtede liden-skabsløs retfærdighedsindstilling, hjalp det normalt ikke. Hvordan ville hans overordnede reagere, hvis han behandlede mig på lige fod med andre? Eller hans fagforening? De offentlige ansattes interesseorganisationer har jo knapt kunnet udsende et medlemsblad eller holde en kongres uden nedtromlende hetz mod min person.

En af dem – skattechef Hans Westerberg – sagde i forgårs til Ekstra Bladet, at hvis byretten ikke godkender fiktionsteorien, »sprænges skattesystemet ganske enkelt«.

Men det skyldes nu alene fejl i skattesystemet og ikke fejl begået af mig.

For 345 år siden dømte magthaverne en mand, der forstyrrede deres cirkler ved at fortælle, at jorden er rund. Herskernes verdensbillede krævede, at de absolut måtte bilde deres undersåtter ind, at jorden var flad.

På ganske tilsvarende måde kan man nu dømme mig. Vilkårligt og efter forgodtbefindende. Dombogspapir er tålmodigt og laver ikke vrøvl uanset hvilke uhyrligheder, der prentes på det.

Men aldrig får uretssagen mig til at afsværge mit budskab: Indkomstskatten er dundrende asocial og samfundsskadelig.«

6. Den fiktive anklage

Da Poul Møller kom i finansministeriet mandag den 1. februar 1971, forlangte han straks, at mine skatteforhold skulle undersøges.

Allerede samme dag indløb svaret til ham:

Myndighederne havde forlængst undersøgt mine skatteforhold til bunds og fundet, at alt, hvad jeg foretog mig, var fuldstændig lovligt.

Herefter brugte Poul Møller de sidste 45 dage af sin finansministertid til at søge at få flertal for at ændre loven. Overalt løb han sig staver i livet. Også i sit eget parti.

Magthaverne skulle ikke have noget af at formindske mulighederne for, at deres egne støtter fremturede som nulskatteydere.

Derfor har kampen mod mig aldrig kunnet føres på det grundlag, at gammelpolitikerne gik med til en rimelig skattereform.

En sådan opnår vi først, når Fremskridtspartiet får den afgørende indflydelse i folketinget. Først til den tid gennemføres de skattetanker, som jeg så mange gange har redegjort så udførligt for – bl.a. i skriftet: »Indkomstskatten – Samfundets skurk«.

Med andre ord: Man turde ikke spille den bold, som jeg lagde op til: bedre skattelove.

Og man måtte erkende, at det, jeg havde foretaget mig, var overensstemmende med gældende lov.

Allerede før Focusdagen havde skattemyndigheder og aktieselskabsregister nemlig nøje gennemanalyseret mit såkaldte skattecirkus og fundet det 100 procent i orden. Den af Poul Møller og K. Axel Nielsen foranledige mikroskoperende og minutløse gennemgang af hele min gøren og laden gennem 30 år har ikke bragt nogetsomhelst nævneværdigt nyt frem. Fordi jeg altid har handlet lovligt og ukriminelt.

Men når fakta var sådan, krævede hensynet til, at myndighederne ikke skulle tabe ansigt, at autoriteterne benægtede fakta. Hermed er udtømmende beskrevet, hvad der ligger i den fiktionsteori, som er det eneste, anklagemyndighed og domstole har haft på mig.

Selve tiltalerejsningen kom som en udløber af den Hartling-skabte bededagskrise i 1974. Allerede den 28. maj 1974 tilbagemiste jeg anklagen i et brev til folketingets udvalg for forretningsordenen. Denne tilbagevisning har ingen sagligt kunnet røkke ved i de følgende ni-ti års fiktionskanonade mod mig:

»Hvert og eet af anklagepunkterne hviler på den teori, at dispositioner, som jeg har været med til at træffe, skulle være »fiktive«, »reelt indholdsløse« eller hvilket synonym, anklagemyndigheden nu anvender.

Jeg ved, at disse udtalelser i alle tilfælde er rene skrivebordsfantasterier fra statsadvokat Hverv Grells side.

Havde sagen i hele sin behandling ikke været gennemsyret af, at der er tale om en politisk forfølgelse, er det oplagt, at en sådan hypotese aldrig var blevet taget op af anklagemyndigheden. Der foreligger i hundredevis af dokumenter, der viser, at der er tale om reelle, retligt bindende aftaler med fuld økonomisk virkning efter deres indhold. Tinglyste pantebreve, obligationer, skøder, aktier o.s.v., o.s.v. Overensstemmende med de tusindvis af trufne aftaler er der sket bogføring og givet oplysninger til skattevæsen, Aktieselskabs-Register og andre offentlige myndigheder. Dette er gennem årene respekteret hos myndigheder og hos private som de virkelige dispositioner, der vitterligt er tale om. At der skulle være noget fiktivt, endsige strafbart, deri er først noget, man finder på at sige, efter at jeg med en vis fremgang er begyndt mit udadvendte politiske virke mod statsmagtens i akcellererende tempo fremfusende grådighed og uforstand.

Teorien indebærer, at myndighederne nu må til at benægte vitterlige fakta i de titusindvis af tilfælde, hvor de såkaldt fiktive dispositioner har ført til pengebetalinger, erhvervsvirksomheders oprettelse og drift, indkøb eller salg på Børsen af obligationer og aktier og et væld af andre særdeles håndgribelige dispositioner, som indgår i eet hele med det, som myndighederne nu vil have

andre til at tro blot er noget fiktivt. Ja, det går endda så vidt, at når jeg har været med til at låne folk penge til at købe fast ejendom for, må myndighederne ikke blot benægte, at debitorerne skylder pengene (lånene er jo fiktive), men myndighederne må også erklære, at de faste ejendomme er fiktive. Dette turde være en af de mange håndfastheder, der viser, hvilket virkelighedsfjernt nonsens den grundlæggende konstruktion bag anklageskriftet fører ud i.

Et typisk eksempel på fiktionsteorien udgør det 11%-lån på 200.000 kr., som jeg optog den 8. oktober 1963, og som muligjorde mit køb af det hus, jeg siden har boet i.

Fra og med oktober 1964 har jeg overensstemmende med 1963-aftalen betalt årlige afdrag på 5.000 kr. og 11 % p.a. i rente af den til enhver tid værende restgæld. De pågældende rentebeløb har jeg naturligvis fradraget ved mine selvangivelser (ligesom kreditor har indtægtsført dem og er blevet beskattet deraf).

Ved motagelsen af anklageskriftudkastet for en uges tid siden erfarer jeg for første gang, at disse fradrag anses for strafbare handlinger »da lånet var fiktivt«.

Når jeg erklærer, at jeg skylder disse penge, så skylder jeg pengene. Det er simpelthen alfa og omega i hele kontraktsretten at den, som erklærer at have en gældsforpligtelse, også har en juridisk bindende pligt. Hverken statsadvokat Hververt Grell, nogen af hans folk eller andre har nogensinde før så meget som antydnet overfor mig, at det ikke skulle gælde i dette tilfælde.

Når en tiltale udformes på så løsagtigt et grundlag, kan det ikke med rimelighed forventes, at folketinget uden videre prisgiver et af sine medlemmer til den personødelæggelse, som er en nærliggende risiko ved en opslidende retssag, uanset hvad så end dennes endelige udfald måtte blive.

Ingen anklagemyndighed ville selvsagt normalt skride til tiltale-rejsning ud fra fiktionsteorien uden på sædvanligvis at have afhørt deltagerne i de pågældende dispositioner.

Men anklagemyndigheden har ikke interesseret sig særligt for, hvad jeg kunne oplyse til forstyrrelse af myndighedernes cirkler.

I 1972-73 har politiet gjort sporadiske forsøg på at afhøre enkelte af medkontrahenterne.

Adskillige af disse har umiddelbart efter afhøringerne underrettet mig om, at de havde følt sig særdeles ubehageligt behandlede af politiets forsøg på at få dem til at gå ind på fiktionsteorien, men at de havde fastholdt, hvad sandt er – og hvad hele det skriftlige materiale i sagen da også viser – nemlig at der er tale om fuldt bindende aftaler.

Hvis der havde foreligget noget som helst fingeret, ville der jo nok også være udskrevet reverserklæringer eller andre underhåndsaftaler om, at de indgåede dispositioner ikke skulle gælde i alle deres ord og punkter. Da der er tale om fuldt retligt bindende aftaler, foreligger reverserklæringer imidlertid ikke i et eneste tilfælde (jeg er formentlig den eneste danske advokat, der altid har vægret mig ved at have med reverserklæringer at gøre, fordi jeg altid har efterlevet den grundsætning, at hvad der er aftalt, det er aftalt og skal være fuldt bindende – også når det skyldes meningsløse lovbestemmelser, som for eksempel at et aktieselskab skal have mindst tre aktionærer).

De retsforhold, som på statsadvokat Hervert Grells foranledning skulle stemples som fiktive, er i vidt omfang retsforhold, som var påtænkt at skulle have meget lang løbetid. I begyndelsen af denne løbetid ville virkningen blive, at de pågældende i nogen grad ville blive skattebegunstiget, navnlig med differencen mellem personlig skat og aktieselskabsskat, således som det altid har været god latin i juridiske lærebøger at påpege, at en af fordelene ved at drive virksomhed i aktieselskabsform er, at man opnår midlertidige likviditetslettelser. At gøre denne banalitet til noget superkriminelt turde vise, hvor sagligt svagt funderet anklagemyndighedens stillingtagen er.

Af forskellige årsager er nogle enkelte af de pågældende retsforhold efter aftale mellem parterne blevet bragt til ophør allerede efter kortere tids forløb. Hvis fiktionsteorien havde været rigtig, havde forholdet jo været det, at parterne ved retsforholdets indgåelse havde været enige om, at der ikke skulle være reelle juri-

diske forpligtelser forbundet med de trufne aftaler – for eksempel normale tinglyste pantebreve i fast ejendom – og at man derfor, når retsforholdet ophørte, blot skulle slå en streg over det allerede passerede. I intet af tilfældene er der imidlertid forholdt på den måde. Forklaringen er naturligvis den ganske enkle, at fiktionsteorien er aldeles forkert. Der er virkelig tale om dispositioner, som fuldtud skal have juridiske virkninger overensstemmende med deres indhold. Dette er da også blevet lagt til grund ved retsforholdenes opløsning, som ofte har fundet sted ved forhandling med andre advokater og statsautoriserede revisorer. Der er ingen, der under disse forhandlinger har fundet på at påstå, at de indgåede aftaler var fiktive. Opfindelsen af dette begreb er udelukkende sket ved myndighedernes skriveborde – hvad enten det nu er hos politiet eller i ligningsdirektoratet – og det har som nævnt ikke kunnet finde bekræftelse hos de, der har været med til aftalernes indgåelse. Derfor vil man i samtlige tilfælde, hvor retsforholdene er ført til deres ende, se, at dette er sket på grundlag af, at aftalerne fra begyndelsen var fuldt gyldige og hele tiden har været det.

Imidlertid vil anklagemyndigheden drive fiktionskonstruktionen så langt ud i det barokke, at man ligefrem vil påstå, at det har været bedrageri fra min side overfor medkontrahenterne, at jeg ikke har oplyst disse om, at de aftaler, som de i sin tid har været med til at indgå, skulle være fiktive. Jeg kan godt se, at skal man opretholde fiktionsteorien, drives man ud i så bizzare synspunkter. For en nærmere logisk prøvelse turde det imidlertid være helt klart, at hvis en aftale virkelig var fiktiv, således at de foreliggende dokumenter ikke skulle have nogen retsvirkning, så måtte i al fald aftalepartnerne være klare derover. Derefter kan anklagemyndigheden ikke have nogensomhelst føje til at hævde, at klienterne er blevet bedragne. Tværtmod er selve den omstændighed, at de ved forholdets opløsning lægger retspsyldigheden af aftalerne til grund, et meget væsentligt bevis for, at fiktionsteorien er fuldstændig forfejlet. Jeg tvivler meget på, at en sådan teori ville blive benyttet af anklagemyndigheden som basis for en kriminalsag i et helt sædvanligt tilfælde, hvor der ikke var de meget betydelige politiske islæt, som har farvet den foreliggende

sags særegne behandlingsform og aldeles enestående hidtidige resultat.

Mig bekendt findes ikke andet på tryk om reaktionen hos de påstået bedragne end udtalelserne på side 4 i BT for 12. december 1973. Her siger en af de ni, som ifølge politiet skulle være blevet bedraget af mig:

»Da salget af aktierne var gået i orden, og pengene til Glistrup betalt, blev jeg sidste år opsøgt af politiet, der opfordrede mig til at anlægge sag mod Glistrup. Jeg afviste med den begrundelse, at sagen var ude af verden, og at jeg ikke følte mig snydt med handelen.

Opfordringen blev gentaget – ikke af Lemvigh selv, men en af hans folk – og jeg afviste atter forslaget. Jeg fik nærmest det indtryk, at politiet ikke havde det ringeste materiale mod Glistrup og gerne ville have en civil sag prøvet ved retten. Jeg vil ikke deltage i en skin-proces for at ramme Glistrup. Det savner min private sag ethvert grundlag for.

Hendes advokat, højesteretssagfører Kai Skovgaard-Sørensen, siger om transaktionen:

Det er givet, at den slags handler koster penge. Min klient var interesseret i en hurtig afvikling, hvilket ikke gør sagen lettere. Jeg ved ganske bestemt, at min klient ikke føler sig bedraget af Glistrup. Hun var oven i købet indstillet på et højere forlig end de 25.000 kr. I det hele taget tror jeg, Leo Lemvigh farer lidt for voldsomt frem i denne sag.«

Anklagemyndigheden oplyser, at der skal foreligge udtalelser fra Statens Ligningsdirektorat og Skattedepartementet om, at fiktionsteorien stemmer med, hvad der er fastslået i skatteretlig praksis, og dette antages at være mig bekendt. Jeg har intet hørt herom tidligere.

Overholdelsen af fundamentle retsplejegrundsætninger ville have indebåret, at det anførte var blevet forelagt mig til udtalelse og folketinget til bedømmelse, før man uden videre lægger det til grund for en tiltalebeslutning eller en § 57-sag.

Dette er imidlertid ikke sket.

Anklagemyndigheden oplyser at ligningsmyndighederne i mange tilfælde har tilsidesat de pågældende selvangivelser.

Baggrunden herfor er følgende:

Når man som jeg igennem hele mit virke til stadighed har overtrådt jantelovens ånd om ikke at adskille sig fra de andre i andegården, har man naturnødvendigt gennem årene givet anledning til mange dybtgående undersøgelser fra myndighedernes side.

Der forelå derfor et righoldigt materiale, da den daværende finansminister gav aktionsordre umiddelbart efter den Focus-udsendelse i TV den 30. januar 1971, der danner udgangspunkt for hele Fremskridtsbevægelsen og dermed for den foreliggende sag.

Derfor kunne ligningsdirektøren allerede den 6. februar 1971 til BT (side 8) give en attestation, som næppe mange danske kan opnå: »Om landsretssagfører Mogens Glistrups foretagender kan jeg kun sige, at de er helt legale.«

Derfor kunne Skattedepartementet i notater, man afleverede i februar og marts 1971, efter hvad der er oplyst overfor mig, sige god for den skatteretlige side i mit virke.

Derfor godkendte skattemyndighederne på stribe i 1971 og 1972 overensstemmende med gældende skattelov de helt igennem korrekte oplysninger, jeg kom med – ganske som skattemyndighederne havde gjort, før jeg gik ind i politik: Med kritik og med årvågenhed.

Udover finansministeren aktionerede i dagene efter Focus-udsendelsen blandt andre landsretssagfører K. Axel Nielsen fra Hadsund. Han klagede til Advokatrådet for at få stækket min ytringsfrihed.

Det mislykkedes. Mine skattepolitiske synspunkter bredte sig over land og rige, og året efter – i marts 1972 – var det Advokatrådet, der henvendte sig til den samme K. Axel Nielsen, som i mellemtiden var blevet justitsminister.

Efter toppolitikerkonference med deltagelse af mindst tre ministre pudsede K. Axel Nielsen så politiet på mig den 16. marts 1972. Siden da tør det nok siges, at der er budt mig barske vilkår. Hvis der havde været nogetsomhelst forkert i mit virke, ville jeg selvsagt ikke have kunnet stå for trykket. Medarbejdere og klien-

ter, der kender min virksomhed indefra, ved imidlertid, at alt hos mig går rigtigt og reelt til. Alene derfor har jeg hidtil kunnet holde stand.

Uden nogensomhelst forhåndskontakt med mine klienter eller mig udtalte ligningsdirektøren i weekenden den 25.-26. november 1972 til radio og aviser, at nu havde man kollektivt dømt 104 af mine klienter til efterbetalinger, fordi der var tale om fiktive arrangementer.

Reelt havde ligningsdirektoratets folk taget dette standpunkt uden at interessere sig en døjt for de faktiske forhold, som skatteyderne og jeg kunne dokumentere, hvad vi blot ikke havde fået lejlighed til.

Afgørelsesbeføjelsen lå imidlertid ikke i ligningsdirektoratet, men i ligningsrådet, hvis medlemskreds tæller en del af mine folketingspolitiske modstandere. Jeg skrev et væld af breve til ligningsrådet, om at få adgang til at se sagens dokumenter og fremkomme med mine klienters synspunkter. Resultatet blev, at ligningsrådet den 8. juni 1973 forhøjede mange klienters indkomster ud fra den fiktionsteori, som jeg aldrig havde fået lejlighed til at imødegå overfor ligningsrådet. I de selvsamme skrivelser, hvor meddelelse gives om forhøjelserne, hedder det derefter:

»Det bemærkes samtidigt, at ligningsrådet ikke har kunnet efterkomme advokatens anmodning om personligt at give møde i ligningsrådet, ligesom man ikke har kunnet efterkomme anmodningen om aktindsigt«.

Dette er den fulde sandhed for rigsadvokatens oplysning om, at mine klienters fradrag er blevet tilsidesat. Ligningsdirektoratet har nemlig efter ligningsrådets afgørelse instrueret lokale ligningsmyndigheder om at forhøje indkomster tilsvarende. Helt på tværs af de bevisligheder, der vitterligt foreligger i de pågældende sager.

Den 16. februar 1973 beskrev et mig ikke venligtsindet blad (Minavisen udgivet af Socialistisk Folkeparti) sagen på følgende rammende måde:

»Det opsigtsvækkende ved Glistrup har jo egentlig ikke været, at han benyttede sig af en række love og regler . . . Det opsigtsvækkende og forargende ved Glistrup er først og fremmest, at

han har sagt det hele offentligt.

Hvis han blot havde holdt borte om det, han vidste – ligesom den gode borgerlige opdragelse i klunketiden lærte børn og voksne – havde han og andre med de samme forudsætninger kunnet fortsætte denne morsomme spøg, hvorved indkomstskatten i stadigt højere grad kan fortsætte med at udvikle sig til det modsatte af den virkelige indkomst.«

Gennem 26 måneder har en politimæssig efterforskning mod mig været drevet under forhold, der har været mere belastende for mig, end de fleste straffedomme er for dem, der domfældes.

Selv om hele denne affære nu skulle ophøre ved nægtelse af § 57-samtykke, har anklagemyndigheden såmænd allerede fået tilføjet mig så mange lidelser, at selv mine stærkeste modstandere må føle sig tilfredsstillende.

Hvert internt brev og notat på mit kontor har stået til politiets og skattevæsenets rådighed. Alligevel har man ikke kunnet anklage mig for noget som helst uden at gribe til postulatet om, at det, man har fundet, er fiktivt. Under store udbasuneringer bl.a. i pressen har man råbt mig ud som testamentsbedrager, ågerkarl og meget mere, men alle disse sigtelser synes nu frafaldet.

I hvert tilfælde de regeringer, der sad fra januar 1971 til december 1973, har nøje vogtet på sagens udvikling og dermed bidraget til at gøre den til en politisk foreteelse – hvis den nogensinde skulle have haft skær af normal juridisk sag.

Belysende er for eksempel justitsminister K. Axel Nielsens indgreb i februar 1973 ved frisætning af statsadvokat Hervert Grell til udelukkende at befatte sig med denne sags efterforskning straks efter, at Fremskridtspartiet kom med i opinionsmålingerne. Tankevækkende er også den følgende justitsministers initiativer i november 1973 og maj 1974 med opkogninger af sagens udadvendte dramatik på tidspunkter, hvor der intet naturligt var heri i sagernes rent strafferetsmæssige forløb, men nok i de ydre politiske omstændigheder (henholdsvis udskrivning og forventet udskrivning af folketingsvalg).

Et andet eksempel er Ritzaumeddelelserne af 27. og 28. juni 1973 om de drøftelser, som den daværende finansminister havde

med folketingets skatte- og afgiftsudvalg om mine personlige skatteforhold.

Mangfoldige andre eksempler kan fremdrages på, at sagens behandling fra myndighedernes side er sket med så kraftige politiske iblandinger i det juridiske, at pærevællingen nu fremtræder på en sådan måde, at den ikke er egnet til at serveres i en domstolssag – i hvert tilfælde er det langt hinsides grundlaget for, at domstolssag kan føres på betryggende vis.

Enhver reel disposition har en skattemæssig side. Det gælder forsikringsselskabers og bankers avertering om gennem opsparingsordninger at skære toppen af skatten. Det gælder enhver aftale, der iværksættes efter forsvarlig rådgivning fra brancheforeninger, revisorer eller advokater. Det gælder skattesalg af aktier på Børsen og andre steder.

De dispositioner, der omhandles i anklagemyndighedens redegørelse, har naturligvis også skattevirkninger. For eksempel at debitorer har fradraget renteudgifter, og kreditorer har medregnet de samme beløb til samme tidspunkter i deres selvangivelser. Andre har solgt og købt med tilsvarende afbalancerede resultater. Det drejer sig om tusindvis af skatteydere. Ingen kan vide noget om, hvorvidt resultatet på længere sigt bliver positivt eller negativt for skattevæsenet.

Desuagtet udtaler anklagemyndigheden sig i følelsesladede vendinger (for eksempel »bogholderimæssige manipulationer«, »oppustede udgifter« og »en systematisk skatteunddragelse«). Denne sætten trumf på er i forbindelse med det iøvrigt i sagen foreliggende stærkt medvirkende til at underbygge den antagelse, at der her ikke kan forventes den lidenskabsløse objektivitet, som er grundlaget for, at en straffesag kan gennemføres forsvarligt. Sprogbrugen er ikke ualmindelig i en politisk polemik, men langt hinsides hvad man plejer at møde, når en anklagemyndighed indenfor retsplejelovens rammer skal udforme og gennemføre en anklage i en retssal. På forhånd oppustede følelser bundende i dyb politiske uenighed med tiltalte fører til processer af den art, som man har villet undgå ved hovedreglen i § 57, 1. pkt. i grundloven af 5. juni 1953 om, at en folketingsmand ikke

kan sættes under strafferetlig tiltale.

Alle de trufne dispositioner er afgivet til korrekt bogføring. Anklagemyndighedens omtale heraf fremtræder flere gange som om det at bogføre indholdet af trufne aftaler overensstemmende med disses indhold i sig selv var en belastning, der taler for domfældelse i en straffesag.

Sammen med sagens øvrige momenter er også dette forhold tankevækkende i retning af at underbygge frykten for, at der ikke kan ydes mig fair procesførelse, hvis folketingsflertallet meddeler § 57-samtykke.«

Det ubetryggende i at anvende fiktionsteorien juridisk – og da ganske særligt som domfældelsesgrundlag i en straffesag – har i de siden forløbne godt 9 år ligget og ventet på at blive taget frem til debat. Begrundelserne for anklagemyndighedens fiktionsteori har – i som udenfor retssalene – været rystende barnagtige og overfladiske. Og så har det endda været folk med mange års juridisk skoling bag sig, som har opbygget statsmagtens straffekrav overfor mig. Vel det mest fremtrædende indlæg kom fra professor, dr. jur. Ernst Andersen i Berlingske den 27. november 1981. Han skrev under overskriften »Kernen i Glistrup-sagen«:

»Det væsentlige i de mange Glistrup-sager har hele tiden været, om der har været de store beløb i Glistrups »advokatbankierforretning«, som han har givet udtryk for. Det har mange betvivlet, og anklagemyndigheden har gennem mange år bestridt det.

Et af Glistrups store mellemværender var hans skyld til A/S Centrumgården. Den 31. december 1972 skyldte han ifølge sit bogholderi 31,5 millioner kr. til dette selskab, som han ikke selv ejede. Under sagen blev det oplyst, at der ikke var stillet nogen sikkerhed for denne skyld, som kreditor kunne forlange betalt med 8 dages varsel.

Spørg en bankier eller en bankdirektør, om han nogensinde har givet en enkelt person en varig kredit, der efterhånden steg til 10, 20, 30 millioner, uden sikkerhed af nogen art. Han vil tro, at De er morsom. Man kommer selvfølgelig ikke så sjældent ud for mindre kreditter, der ikke er sikret på en eller anden måde, og det sker, at en velstillet mand får lov til at lave et betydeligt over-

træk på sin konto uden sikkerhed. Men det fortsætter ikke i årevis og som en fast og voksende kredit, der til sidst andrager mere end 30 millioner kr. Det ville være galmatias.

Man forstår herefter, at såvel de statsautoriserede revisorer som de sagførere, politi- og statsadvokater og andre jurister, som blev præsenteret for mellemværendet, har ment, at der ikke var realitet bag ved opførelsen i Glistrups status pr. 31. december 1972 af en skyld til Centrumgården på 31,5 millioner kr. Tallet var »fiktivt« d.v.s. opdigtet.

Anklagemyndigheden har nu i to instanser i straffesagen fået accepteret dette synspunkt, og der har været enighed herom mellem de juridiske dommere og lægdommerne. Men det er også lagt til grund i en række civile sager. Mange af Glistrups klienter i hans såkaldte skattecirkus, der omfattede vel ca. 175 enkeltpersoner, blev, da han nægtede dem adgang til at komme ud, nødsaget til at anlægge sag mod ham og af og til at tage sagen helt op til Højesteret. Disse domme er forsynet med præmisser, der minder om tankegangen i den nu afsagte landsretsdom og den tidligere afsagte byretsdom.

Det uigendrivelige bevis for, at Glistrup havde »pumpet« sit mellemværende med Centrumgården og mange andre kreditorer – og debitorer – op med det formål at formindske og/eller udskyde skattebetaling, kom under sagen. Glistrup blev nemlig af sine klienter, som fik selvangivelserne kasseret i stor stil af skattevæsenet, tvunget til en gradvis afvikling af sit skattecirkus. Problemet blev så, hvorledes han skulle tilvejebringe en vis grad af orden i sit bogholderi. Han gjorde da dette, at han i 1976 og 1977 posterede en eftergivelse af gæld på ca. 20,8 millioner kr. fra A/S Brohusværk, som han selv ejede. Det kunne ikke gøres i Centrumgården, som andre ejede. A/S Brohusværk eftergav hovedaktionæren 20,8 millioner kr.

Da statsadvokat Merlung under sin afsluttende procedure i landsretten var inde på dette, blev han for en gangs skyld afbrudt af retsformanden. Retsformanden gav under sagen en meget lang line til Glistrups forsvarer og brød sjældent ind. Her kom en afbrydelse til statsadvokaten. »Var formålet hermed mon at få

»luften« ud af systemet?» »Ja, netop«, var statsadvokatens svar.

Der står i den afsagte dom meget andet, der viser, at Glistrups skyld til Centrumgården var fiktiv, og det gør der også i byretsdømmen. Men bemærkningen om afviklingen ved, at et aktieselskab giver sin hovedaktionær en »gave« på over 20 millioner kr. i løbet af to år, kom først i landsrettens dom. Jævnfør side 74–75. Den er det sidste indicium i en kæde af indicier for, at Glistrup pumpede sit mellemværende med Centrumgården op.«

Nu må det vist være klart for enhver, at om et selskab i 1976 og 1977 delvist eftergiver en gæld ikke kan være afgørende for, hvordan der har skullet selvangivelse i 1971, 1972 og 1973. Så når det skal være »det uigendrivelige bevis« for domfældelsen for skattesvig vedrørende årene 1970–72, står det enormt svagt til med argumentationen.

Men heller ikke professorens øvrige argumentation er værd en pibe tobak til fru Justitia. Det fik jeg den 16. december 1981 – efter valgkampens afslutning – lejlighed til at påpege i Berlingske:

»Ernst Andersen forsvarer varmhjertet fiktionspostulatet, som ligger bag hver eneste domfældelse af mig.

Hans argument herfor er, at inden for den erfaringskreds, som er hans, er det ikke sædvanligt at disponere, som parterne i sagen har handlet. Særligt hæfter han sig ved, at i nogle enkelte forhold – et mindretal af det, sagen drejer sig om – er der ikke stillet pantesikkerhed for en gæld.

Selv om Ernst Andersen havde haft ret i, at der var tale om usædvanlige dispositioner vedrørende nogle få af de hundreder tusindvis af retsforhold, som ifølge dommen skulle være fiktive, er det bimplende ligegyldigt for det altafgørende spørgsmål: Bindende retsforhold eller fiktion?

I et frit samfund står det nemlig menneskene frit for på bindende vis at træffe også aftaler, der måtte forekomme Ernst Andersen og andre statsembeds mænd usædvanlige.

Og i samtlige sagens forhold har parterne – køber, sælger, långiver og låntager – været enige om, at det, der stod i mit bogholderi, var bindende og forpligtende for dem. I et frit samfund er kriteriet for, om der består et ægte eller fiktivt retsforhold,

netop, hvad parterne selv samstemmende erklærer at være forpligtet af.

Vi skal over i statsdirigereri-ideologier for med Østre Landsret at fastslå, at om en forpligtelse er ægte eller fiktiv er noget, som myndighederne efterfølgende kan afgøre ud fra, om det ud fra deres syn på tilværelsen er noget, de mener at kunne billige eller ej. Det eneste domfældelsesgrundlag overhovedet er en sådan – for dansk retskultur aldeles fremmed – synsmåde.

Til støtte for min frifindelsespåstand for Højesteret vil jeg derfor i første række gøre gældende, at det beror på urigtig rets-anvendelse fra landsrettens side, når denne har udstrakt dansk rets proformabegreb – eller som man sprogligt hyppigst har udtrykt det i sagen: fiktion – til at omfatte et område som det i den foreliggende sag, hvor de pågældende parter i de pågældende retsforhold ganske tydeligt indenfor den periode, som anklageskriftet vedrører, har lagt til grund, at de virkelig var forpligtede i kraft af forpligtelseserklæringer – direkte eller ved befuldmægtigede – og hvor vedståelsen heraf gennem ratihaberinger og efterfølgende godkendelser har været af en sådan entydighed, at der efter dansk aftaleret foreligger fulgyldige aftaler. For så vidt man skulle tillægge gammeldags kontantbetalinger juridisk relevans, må det fremhæves, at alle de såkaldte »fiktive« dispositioner uomtvisteligt har manifesteret sig i sådanne betalinger, senest ved det pågældende klientforholds ophør, hvor hver eneste af de i sagen omhandlede dispositioner er indgået med fuld vægt i henhold til min bogføring med de bogførte beløb.»

Robert Kock-Nielsen er næsten ude på lige så tynd is som Ernst Andersen, når han i Børsen den 23. juni 1983 postulerede:

»Det karakteristiske for det typiske, såkaldte »økonomiordning« hos Mogens Glistrup var, at ordningen kun kunne bestå under Glistrups egen administration, og det vil sige, at ordningen levede i et lukket, økonomisk kredsløb administreret af Glistrup selv. Der manglede det virkelige livs »kød og blod«.«

Det anførte er skrupforkert. I alle tilfælde har mit administrationssystem været pivåbent i forhold til den omgivende verden. Både hvad angår fuldstændige oplysninger om, hvad der skete, og med hensyn til at penge strømmede ud og ind i store beløb og

værdipapirer hver eneste dag. Økonomiordningerne kunne administreres hos hvemsomhelst. Modsat hvad der for eksempel er tilfældet for en kunde hos DMK-leasing, Per Henriksens trusseredier eller hundredevis af andre skattelovsudnyttelsesforetagender.

Langt de fleste Glistrup-aktieselskabs-aktier er solgt til helt udenforstående. Ja, der findes næppe nogen gruppe af ikke-børs-noterede aktier, som har været genstand for så omfattende omsætning mellem vidt forskellige administrationssteder.

Acontoopgørelser og slutopgørelser var hverdagsbegivenheder mellem mit kontor og de 20.000 klienter, hvis forhold jeg har administreret. Og økonomiklienterne indtog heller ikke i den relation nogensomhelst særstilling sammenlignet med de andre kunder hos mig. I debatten fiktion contra sandhed var der ikke nogen afgørende forskel på, om folk fik deres penge forvaltet hos mig eller for eksempel i Privatbanken.

Men selv om der nu havde været tale om eksempler på lukkede kredsløb, er det uden nogensomhelst juridisk føje at diskriminere aftaler fra et sådant system. Et lukket system er ikke noget retstomt rum. Og dansk lov giver ingen hjemmel for at påstå, at reglen om aftalers bindende kraft – og alle andre regler – ikke skulle gælde med samme indhold i det lukkede system som i det åbne.

Man havner simpelthen i absurditeter, hvis man vil håndhæve, at der i det lukkede kredsløb skulle gælde andre regler end i alle andre kredsløb. Kock-Nielsens »kød og blod«-cliche kan nok for den ueftertænksomme læser virke som et argument. Men i virkeligheden er det tom ordmagi.

I Berlingske Tidende findes de hidtil mest dybsindige bidrag om fiktionsteorien – langt mere indgående analyser end præstetret i retssalenes skranker eller voteringsværelser. Det første af disse blev trykt den 22. december 1981:

»Lov er ikke ret.

Af Steen A. Cold, projektleder, cand.jur.

Hele den diskussion, der efterfulgte landsrettens afgørelse i Glistrup-sagen, skiltes i den i forvejen politiserede valgtid i et alt for absolut: var det jura eller var det politik? Hermed berøres et

alment problem: Hvor absolut er den almindelige magtadskillelse i Danmark mellem lovgivning, forvaltning og domsmyndighed? Det er formentlig forkert at tro, at politik og ret helt på overfladen skulle have forbundet sig ved, at en minister på telefonen havde søgt at intimidere en dommer. Men det er lige så forkert at se bort fra, at grundlovens tre magtadskilte selvstændige institutioner dybere nede hænger sammen, fordi de naturligt nok hviler på et fælles grundlag og står i det samme Danmark.

Juristerne taler alene om skatteret og strafferet. Men hvorledes kunne så underret og landsret være så forskellige? Helt naturligt fordi retsanvendelse ikke bare er entydig lovanvendelse. Det er sjældent så enkelt, at man med et bramfrit amerikansk udtryk kan sige, at man tager loven og virkeligheden og lægger dem ved siden af hinanden og ser, om de er »i vinkel«. Om »fiktive midler« er »egentlige midler« i Glistrup-sammenhængen, står ikke i skatteloven. Og *om* forseelsen var grov eller ikke, står ikke i straffeloven. Der står kun, hvad dommeren bør gøre, *hvis* tilfældet er groft. Hvorledes fører man da virkeligheden ind under loven, når det ikke fremgår af den selv? Det gør man ved et *skøn*. Og dét er *ikke* i strid med grundlovens bud om, at »dommeren i sit kald alene skal rette sig efter loven«, for for det første er retskilderne ikke bare den skrevne lov, og for det andet er forholdet til virkeligheden ikke afgjort i loven. Kun betyder det, at en ministers påbud i telefonen ikke ville være en gyldig retskilde.

Man siger, at domstolene fastslår, hvad der er strafbart, ved at *følge* gældende ret. Det får én til at tro, at »gældende ret« er noget, der eksisterer i og med sig selv uden for domstolene. Men snarere burde man sige, at domstolene *fastslår*, hvad der er gældende ret. For nok *anvender* de ofte den kendte ret, men ofte *skaber* de også ny ret. Det betyder ikke, at de er som de embedsmænd i Søren Karups øjne, der ikke administrerer, men utilbørligt politiserer på egen boldgade. Det betyder, at domafsigelser slet ikke kan ske på så mange endegyldige præmisser, at de lige så godt kunne komme mekanisk ud af en edb-maskine, men er selvstændige bedømmelser, der udspringer af dommerens frie overbevisning i stadig nye situationer.

Hos administrationsmagten er »skøn« et positivt ord, bl.a. fordi domstolene ikke kan efterprøve det. Hos domstolene taler man mindre om »skønnet«, fordi det forekommer subjektivt og derfor vilkårligt. Når forvaltningsmennesket skal finde tilskyndelse til sit skøn, stiger det til vejrs og prøver at fornemme den øverste politiske ledelses aktuelle sindelag. Når dommeren derimod skal udøve sit skøn, skal han synke til bunds i sig selv og fornemme, hvad der er ret og rimeligt. Hvor får han nu den fornemmelse fra? Den får han fra *almindeligheden*. For når dette skøn skal udøves, må det udøves med det almindelige sindelag. Og herved bliver spørgsmålet i al almindelighed en sag om *moral*. Dommerens overbevisning er på én gang produkt af den almindelige bedømmelse i landet og skal tillige med sine bedømmelser præge den almindelige overbevisning.

Det er en almindelig overbevisning, at magten i landet ikke alene hviler på magtanvendelse, men må modsvares af en indforståethed og loyalitet, som gensidigt knytter institution og befolkning sammen. Det er det, der i retslæren hedder »individets moralske selvstyre«, hvilket er noget godt, men f.eks. i Danmarks radio hedder »selvcensur«, hvilket ikke er godt.

Til gengæld for borgernes accept af magten er det magtens ansvar ikke i det enkelte tilfælde at føre magten ud over den almene forståelse. Hvis politikernes og vælgernes veje skilles for meget, korrigeres det straks ved de valg, som skal komme med visse mellemrum. Hvis derimod domstolenes retsopfattelse og befolkningens retsopfattelse er helt skilte veje, ville mægtige kræfter komme i skred, og systemet, som vi i Danmark kender og påskønner det, vil i længden falde totalt fra hinanden.

Vi siger i Danmark om dommerne, at de, når de »bedømmer kendsgerninger i henhold til retsreglerne«, gør brug af »den professionelle dommerånd, hvis særkende er suveræn uafhængighed af alle andre hensyn og engagementer end respekt for ret og retfærdighed.« Dette billede forvirres naturligvis lidt af de uprofessionelle domsmænd, der i de store byer oven i købet er valgt ud fra de politiske partiers medlemslister. Men det understreger, at en politikers intimideringsforsøg direkte på telefonen til domsmagten ville være utilbørlig, medens til gengæld ministeren, hvis

han i en folketale i almindelighed gav udtryk for, at Glistrups forhold var utilbørlige, ville bidrage til den almindelige opfattelse i Danmark om, hvad der i skattespørgsmål er utilbørligt, hvilket igen ville være bestemmende for den moralkodeks, som dommeren selv er en del af, når han hos sig selv skal begrunde sit frie skøn.

Således hænger ret og politik ubrydeligt sammen langt videre end, at folketinget giver de love, dommeren skal bruge. Dermed bliver domstolenes afgørelser både mere vilkårlige og mere meneskelige, end man til daglig har lyst at indrømme. Juristerne diskuterer og kritiserer dog hver uge i deres fagblad en lang række domsafgørelser. Udadtil tjener det derfor intet formål at sige, at en domstolsafgørelse, fordi den sker i en politisk verden og i et politisk øjeblik, ikke kan diskuteres. Og det tjener slet ikke noget formål stædigt at fastholde magtadskillelseslæren i Danmark som absolut, for det er i virkeligheden både et besværligt og sympatisk træk, at såvel retten som politikken i Danmark gror af samme jord og er vilkårlige og diskutabile, selv hvor vi borgere på grund af systemet har besluttet os for til et vist punkt at bøje os for deres afgørelser.«

Den 30. december 1981 og 2. januar 1982 svarede jeg:

»Sindelags-domfældelsen

Projektleder Steen A. Cold havde i Berlingske den 22. december korrekt fat i, at det grundlæggende problem i straffesagen mod mig er, hvor gældende ret drager grænsen mellem fiktion og realitet.

Men det vil være forfærdende og retsfornægtende, om Cold også skulle have ret i, at dommeren har adkomst til at drage denne grænse ved »at synke til bunds i sig selv og fornemme, hvad der er ret og rimeligt«.

En af dommerne er eksempelvis mor til én, som gør sig håb om at blive venstreminister i kraft af, at vi ikke skal have en gentagelse af det, som skete i 1975, og som efter venstres parti-historie bestod i, at personen Glistrup hindrede venstre i at danne regering. Skal denne dommer synke til bunds i sig selv og

fornemme, om hun synes, at det er ret og rimeligt, at personen Glistrup fjernes fra den politiske scene?

Cold uddyber sit standpunkt derhen, at afgørelsen beror på »en fornemmelse« hos dommerne, som de alene skulle få »fra almindeligheden«. Den afsagte dom er ifølge Cold fremkommet ved, at dommerne har udøvet et skøn »med det almindelig sindelag«.

Jeg er sikker på, at Cold har ret i denne beskrivelse, efter at jeg nøje har studeret den diffuse og konfuse grænsedragning, landsretsdommen har foretaget mellem retlig realitet og retlig fiktion.

Men jeg afviser, at dansk ret er sunket ned i et sådant barbari. Havde Cold ret i, at det almindelige – altså det sædvanlige efter de etablerede magthaveres skøn – var retskilden, ligger der jo deri en total fornægtelse af, at iværksættere skal kunne skabe noget nyt. Et udsagn om, at domstolen skal bruges som redningskorps for de regerende almindelige partier til at standse ubehagelige kritikere.

Dette vil i et demokrati i den påkrævede bestandige udvikling være særdeles utilstedeligt. Hvad der er det »almindelige« bør stedsse være under forandring og forskubning.

Men det er også menneskerets-udslettende at straffe folk for at være anderledes.

Derfor må retsordenens grænse mellem fiktion og realitet trækkes ud fra klare, entydige og på forhånd afstukne kriterier, som ikke vilkårligt kan ændres af den enkelte dommers skøn eller fornemmelse.

Dette kræves ikke blot af fundamentale retsbeskyttelseshensyn, men også af princippet i straffelovens allerførste paragraf om, at der på forhånd må være et klart lovgrundlag for, at man kan straffe en person.

Og i grænsedragningen, om en aftale er fiktiv eller reel, har dansk ret været aldeles klar i over 300 år: afgørende er, om aftalens parter har indgået den på skrømt, eller om de mener, at de er virkeligt forpligtede. Gør de det, kan ingen embedsdommer eller domsmand senere bygge på sine fornemmelser om, at aftalen ikke behager dem, efter hvad de af snæversyn og bekvemmelighedsgrunde anser for det almindelige (og middelmådige) sindelag.

Holder man ikke ubønhørligt fast ved dette retsgrundlag, bliver resultatet, at titusinder kan arbejde på at spare i skat, men kun én straffes: den, der tillige udøver offentlig systemkritik – folkestyrets kosteligste klenodie.«

På værste Kafkafacon er jeg straffet efter en fiktionslære, som ingen forud har kendt, som ingen til denne dag har evnet at definere, og som også udi al fremtid vil være udefinerlig.

Det korte i det lange er: Med djævelens vold og magt skulle jeg fordømmes.

7. Forsvarerskandalens første faser

I FREMSKRIDT for 15. maj 1981 skrev jeg:

»Det var den 1. februar 1971, daværende finansminister Poul Møller gav sit embedsmandsapparat ordre til for enhver pris at knalde Glistrup.

Og der er sandelig heller ikke siden da sparet på de skatteyderbetalte udgifter for at nå målet.

Topfolk inden for skatteadministration, politi, revision og anklagemyndighed puklede på år efter år.

Stort set mørklagde man længe sagen over for Glistrup (men ikke over for Aktuelt, Ekstra Bladet o.l.).

Dette gav selvsagt en nok så stor skævhed, som det reelt aldrig har været muligt at udligne.

Men da Hartling i maj 1974 havde brug for at eskalere sagen, kunne det alene ske ved, at det næste skridt blev at rejse tiltale ved retten.

Her mødte man så to vanskeligheder i loven.

Den kræver nemlig, at der dels udpeges domsmænd, dels forsvarere.

Og systemet kunne nu risikere at få folk, der ikke var det folagtigt i, at målet var at smadre Glistrup.

Det med domsmændene klarede man nu ganske let. Man tog dem blot fra den socialistiske halvdel af domsmandslisten.

Forsvarerne var det heller ikke så svært med. Man har en liste på ca. 3.000 advokater, og heraf er der da en del, som står fjernt fra den skatte- og regnskabsverden, sagen foregår i, og som er af antifremskridtsobservans.

Så dem holdt man sig til.

Men så kom der en mellemspilskurre på tråden. En skattekyndig – professor, dr. jur. Thøger Nielsen – meldte sig under fanerne. Glistrup jublede i VM-sommeren 1974 over, at nu havde han fået sin Beckenbauer.

Det tog systemet det meste af et år at få Thøger Nielsen chikaneret ud igen. Man trykkede på de rette knapper i de af det konservative folkeparti dominerede selskabsstyrrelser – De danske Sukkerfabrikker var de afgørende – og pressede Thøger Nielsen ud, idet man meddelte ham, at han ville miste bestyrelsesposter m.v., hvis han fortsatte som forsvarer for den væmmelige Glistrup.

Og derefter skulle man ikke risikere gentagelse.

Den, der havde anmeldt sagen til politiet – Advokatrådet – optrådte aktivt med henblik på, hvem der i stedet skulle være forsvarer.

Det blev Ebbe Suenson. Derefter bestod forsvaret af ham og venstrefløjsmanden Philip Ingerslev.

Deres taktik var længe bare at holde deres kæft og ikke tage initiativer til noget som helst.

Glistrup, der jo var nok så interesseret i, at hans synspunkter kunne komme frem i sagen, sendte dem det ene brev efter det andet om dette og hint, der måtte ind i sagen for at afsløre løgnagtigheden i det materiale, som anklageren måned efter måned præsenterede byretten for.

Den 9. maj 1977 var anklageren færdig, og overensstemmende med retsplejelovens ordning – § 870, – lod byretten så helt korrekt (modsat hvad landsretten gjorde i august 1980) forsvarssiden overtage bevisførelsen.

Glistrup var klar over, at der i alle de breve, han havde sendt til forsvarerne gennem årene, var masser af ammunition, som forsvarerne kunne affyre. Men det blev nogle slemme fusere. Efter en god halv times forløb uden særligt betydningsfuldt materiale gik forsvarerne helt i stå og erklærede bevisførelsen for afsluttet.

Derefter kom proceduren, der førtes elendigt fra forsvarets side.

Men anklagerens stof var så svagt, at det stod klart selv for den forudindtagne byret, at Glistrup havde holdt sig midt på lovens landevej og havde været så langt fra bare at operere på lovens kant, at det eneste rigtige resultat var totalt at frifinde ham.

På den anden side kunne systemet ikke holde hertil med al den prestige, der var involveret i at få knaldet ham, som statsminister

Anker Jørgensen betegnede som Danmarks største skattesnyder. En byretsdommer, der i al fremtid kom til at gå under betegnelsen »Ham, der frifandt Glistrup«, måtte se i øjnene, at han aldrig kunne avancere, så længe gammelpartierne stadig besætter justitsministerposten.

Derfor måtte de nødvendigvis domfælde, og begge dommere blev da også kort efter belønnet med at blive udnævnte til landsdommere, blive mæglingsemænd og få nye ordener, kors, bånd og stjerner på.

De havde indgået det kompromis med sig selv, at de gav Glistrup en bødestraf og lod ham beholde advokatbestallingen.

Det kunne man selvfølgelig ikke, hvis Glistrup blot havde begået en brøkdelt af det, som han anklagedes for. Men det uundgåelige faktum var altså, at det havde han heller ikke gjort.

Glistrup erklærede sig straks tilfreds med dommen, hvis blot de andre partier ikke ville snyde ham og efter appelfristens udløb udnytte grundloven i strid med dens mening og smide et medlem, der alene havde fået bødestraf, ud af folketinget. For at undgå det fremsatte Glistrup straks forslag i folketinget om at få tingene afklaret, inden appelfristen udløb.

At blive tvunget til, mens tid var, at skulle bekende kulør, kaldte Anker Jørgensen for »for smart«. Resultatet blev, at statsmagten appellerede byretsdommen til landsretten før den dagsordensatte førstebehandling i folketinget.

Anklagemyndighedens chef erklærede, at man ikke på anklagerside ville bruge samme anklager i landsretten som i byretten, fordi byretsanklagerne »simpelt hen ikke kan opretholde den gejst – eller finde den inspiration, som er nødvendig for at gennemføre en landsretssag med tilfredsstillende resultat«.

Med de sørgelige forsvarererfaringer, der var fra byretten, var der al mulig grund til at følge en tilsvarende linie på forsvarerside.

Glistrup plæderede herfor over for østre landsret og foreslog 50 navne på advokater, han gerne ville have som forsvarer, og sagde endda, at hvem som helst var bedre end de to uheldige helte fra byretten.

Og hvem valgte så landsretten blandt alle de tusindvis af mulig-

heder? Præcis de to samme, der havde vist sig så følgagtige over for systemet under byretssagen.

Glistrup appellerede aldeles forgæves til deres professionelle samvittigheder om ikke at påtage sig et forsvarserhverv for en tiltalt, der udtrykte kvalificeret mistillid til dem.

Men de var aldeles ligeglade. De havde tilsyneladende kun øje for at få salærer betalt fra skatteyderne. Under byretssagen tilsammen over en million kroner. Og de kunne roligt regne med at score endnu mere i landsretten.«

Det blev forgæves, at jeg gik helt til højesteret med følgende synspunkter (fra brev af 16. maj 1978):

»Fair play i straffeprocessen ville kræve, at der overfor det aldeles overvældende ressourceforbrug på anklagesiden blev etableret et forsvar af betydelig styrke.

Selv har jeg hele tiden været ude af stand til – og vil forsat være det – at bidrage med tankekraft og arbejdsindsats af nogen betydning i forsvarrets tjeneste. Mere end ugens 168 timer udkræves nemlig af mig for at leve op til de krav, der stilles til mig som leder af landets største oppositionsparti – endda et parti under opbygning.

Dette skærper selvsagt yderligere kravene til forsvarrets emnente dygtighed.

En af de to forsvarere, der beskikkedes for mig i byretten, havde indsigt i skatte- og regnskabsforhold (Thøger Nielsen), men han blev efter et lille års forløb chikaneret ud af forsvaret.

Fra byretssagens start i 1974 til maj 1977 hengik tiden med anklagerens bevisførelse. Der sparedes intet i det ensidige had mod mig. Forsvaret sad i alt væsentligt passivt i hele den periode.

Da forsvaret så skulle begynde sin modbevisførelse den 9. maj 1977, viste det sig, at man overhovedet intet havde på lager. Dets bevisførelse overfor anklagemyndighedens flerårige indsats var afviklet på en god times tid. Med det enormt ensidige materiale, som af det offentlige var tilvejebragt i de foregående 75 måneder, er det åbenbart, at dette skyldes, at landsretspræsidenten har 100% uret, når han i sit indlæg af 11. maj 1978 taler om »to særdeles kvalificerede forsvarere«.

Det kan selvsagt ikke være min sag i detaljer at påvise, hvilken

bevisførelse forsvaret skulle have iværksat. Jeg har som nævnt ikke haft tid til at gennemlæse – endsige gennemarbejde – de titusinder af anklagemyndighedsbilagssider, som forsvarerne har fået deres fyrstelige betaling for at kunne på fingrene og gennemtænke.

Selv for en udenforstående må det imidlertid stå klart, at den fiktionsteori – som anklageren til 100 % støttede sig på – er blevet til under så misliebige og lidet betryggende omstændigheder, at en forsvarsbevisførelse heromkring ville bidrage nok så kraftigt til at svække den.

Dernæst er det åbenbart, at det, som byretten blev præsenteret for som regnskabsmæssig ekspertise, var gennemsyret af ensidigt anklagerarbejde. Tilvejebringelse af objektivt materiale til brug for domsmandsrettens overvejelser ville have været et naturligt led i et sagligt velfunderet forsvars bevisførelse.

Igennem et par år indoktrinerede anklageren domsmandsretten med popprægede synspunkter på bogholderi, skattetænkning, selskabsretlige sammenhænge m.v. Forsvaret afstod ganske og aldeles fra gennem en modbevisførelse at få sat tingene på deres rette plads. Anklagemyndighedens beregninger af skatteefterbetalingsbeløb er åbenbart forkerte, men anvendt af anklageren for at dække over logisk indre modstrid i hans anklagemateriale – forsvaret lod det imidlertid ganske passere. Videre undlod forsvaret at sætte ind mod anklagerens vedholdende og flotklingende – men aldeles usandfærdige – paradeforestillinger om, at de i sagen omhandlede dispositioner skulle være foregået i »et lukket kredsløb«. Ej heller tilvejebragte forsvaret noget materiale til belysning af almindelig forretningsgang i koncernforhold, vekselererfaget, bankbranchen eller advokatvirksomheder til gendrivelse af anklagerens urigtige påstande på disse områder. Eksemplerne på forsvarets ufuldstændighed på bevisførelsesområdet kunne suppleres mangefold hvis jeg ved nærværende ansøgning havde haft tid til at indpå på enkeltheder i sagen. Men her som i sagskomplekset iøvrigt er det ulykkelige paradoks, at hvis jeg virkelig gik ind i detaljer, måtte jeg forsømme mit politiske arbejde – altså netop det mine anklagere ønsker – og i Danmarks anspændte situation ville en sådan omprioritering fra min

side være katastrofal. Når min egen indsats på retssagsområdet derfor kun kan blive venstrehåndsarbejde, er det nødvendigt med virkeligt dygtige forsvarere, der kan arbejde selvstændigt, og det kunne de to fra byretten altså ikke.

Efter at de pågældende således har demonstreret deres uegnet-
hed i en sag som den foreliggende, meddeler landsretspræsiden-
ten mig i brev af 17. april 1978, at han ikke vil tage udgangspunkt
i noget af mig udtrykt ønske om forsvarervalg. Efter på denne
forhånende måde totalt at have afvist mig – som sagen dog til en
vis grad også angår – genbeskikker han så de samme to for-
svarere.

Såvel generelt som konkret er dette i den grad i modstrid med
at der i al fald i formen og på overfladen bør gives tiltalte en ikke
alt for urimelig retsplejemæssig stilling i denne dansk retshisto-
ries største – og derfor også mest opslidende – straffesag mod en
enkeltperson.

Allerede derfor må landsretspræsidentens beskikkelser af 24.
april 1978 ophæves.

Specielt om Ebbe Suenson

Ebbe Suenson blev forsvarer på et initiativ, som advokatrådet tog
i et brev til byretten. Advokatrådets stilling i straffesagen er, at
rådet er anmelder som følge af, at rådet er stærkt fornærmet på
mig, fordi tiden har givet mig ret i min årelange kritik af rådet
som beskytter af for høje salærtakster, for omstændelige sel-
skabsstiftelsesprocedurer, selvdømme, manglende klientmiddel-
forrentning og en lang række andre brøstfældigheder, som
advokatrådet har holdt hånden over.

Det er i sig selv mærkværdigt, at anmelderen i en straffesag
også skal have den afgørende indflydelse på, hvem der bliver for-
svarer men direkte uholdbart, at tiltalte ikke kan blive befriet for
den af anmelderen udpegede, når sagen er slut for den domstols-
instans, som udpegelsen gjaldt.

For de 275.000 kr., som byretten tilkendte Suenson i salær, har
han absolut ingensomhelst nytte gjort for forsvaret under bevis-
førelsen.

Hvad hovedindlægget i proceduren angik, jappede han igen de afsnit, han procederede. Han nægtede at medtage de juridisk relevante argumenter, jeg bad ham fremføre, og soledede sig i stedet i nogle litterære allusioner om Moskvaprocesserne i trediverne og lignende, som han håbede ville give ham overskriftsplads i dagspressen, men som i hvert tilfælde ikke kunne gavne tiltalte noget som helst.

Det samme gjaldt hans replik, der udelukkende drejede sig om hans egne personlige følelser og forhold til anklagerens person og absolut intet havde med den foreliggende sag at gøre.

På denne baggrund vil det være en skandale at opretholde hans beskikkelse for landsretten.

Specielt om Philip Ingerslev

Ingerslevs svigten som forsvarer skyldes ikke manglende vilje.

Han har imidlertid ikke den fornødne indsigt i regnskabs- og skatteforhold til at kunne beherske et stof af det omfang, som anklagemyndigheden har produceret til denne sag. Usikkerheden medfører igen frygtsomhed og handlekraftlammelse og manglende evne til klart at fremstille, hvorfor anklagen er aldeles uberettiget i et fast og sammenhængende sprog, som folk kan holde ud at koncentrere sig om i et procedureindlæg, der efter sagens omfang nødvendigvis må blive marathonlangt, og hvori der må opregnes tusinder af i sig selv ikke særlig muntre enkeltheder for at påvise og tilbagevise anklagemyndighedens overfladiske og bevisfordrejende facon at præsentere sagen på.

Til at klare disse opgaver har Ingerslev ikke den fornødne kynighed og åndelige spændstighed.

Det er der ikke noget at gøre ved. Ingen kan tro, at han vil kunne klare opgaven bedre i landsretten trods al anvendt flid.

Men så må man lade være med at opretholde beskikkelsen af ham.

Konklusion

Det kan blive afgørende i denne skæbnesag, at der etableres et kvalificeret forsvar. Det er derfor glædeligt, at landsretspræsi-

denten ikke tilslutter sig forsideopfattelsen i Embedsmændenes blad Politiken om, at hans afgørelse ikke kan efterprøves af højesteret, fordi det at bebyrde tiltalte med uegnede forsvarere blot skulle være noget administrativt, som ikke kan efterprøves af højere instans.

Som følge af de grove mangelfuldheder, sagen har været belastet med både på efterforskningsstadiet og i byretsbehandlingen, må det forventes, at landsretsbehandlingen i overvejende grad får karakter af en første instans behandling. Samtidig er det jo imidlertid sidste instans forsåvidt angår bevisdømmelsen.

Det er også af de grunde særdeles vigtigt, at der beskikkes velegnede forsvarere.

Næsten alt, hvad anklagemyndigheden har fremført i denne sag, er aldeles ubeføjet og kan pilles fra hinanden af et dygtigt forsvar.

Men på eet punkt har anklagemyndigheden åbenbart ret: Byretsdommen kan ikke være rigtig. Hvis jeg virkelig havde gjort mig skyldig i det, jeg er dømt for, er strafudmålingen horribel.

Forklaringen herpå er givetvis, at byretten ikke selv har kunnet tro på, at jeg virkelig skulle have gjort mig skyldig i noget ulovligt, men at retten som følge af det enorme ude fra kommende tryk, der har været i denne sag for, at jeg ikke skulle blive frifundet, har affattet sin dom, som den har, jfr. blandt mange udtalelser statsministerens om, at jeg er Danmarks største skattesnyder og statsskattedirektørens om, at hele skattesystemet ville bryde sammen, hvis jeg blev frifundet.

Med en sådan baggrund i en straffesag er det absolut nødvendigt, at der beskikkes forsvarere af en ganske særlig fremragende kvalitet, således at de pågældende har både saglig dygtighed, der kan hamle op med statsapparatets, og en enorm sym af civilcourage. Forsvarerbeskikkelsesspørgsmålet kan derfor ikke affærdiges ekspeditions-mæssigt, som det hidtil er blevet fra landsretspræsidentens side.

Landsretspræsidenten raillerer over, at min påstand for Højesteret alene går ud på ophævelse af de skete beskikkelser. Denne påstandsformulering beror på, at jeg opfatter retsplejeloven på den måde, at Højesteret ikke selv kan beskikke nogen forsvarer i

en landsretssag. Beskikkelseskompetencen ligger hos landsretspræsidenten, der forhåbentlig bliver villig til at forhandle med mig. Højesterets kompetence går efter min opfattelse alene ud på, at retten kan stadfæste eller ophæve stedfundne beskikkelser.

Bl.a. af de foran anførte grunde går mine påstande i sagerne ud på, at beskikkelserne ophæves.

Mogens Glistrup

Kopi af nærværende er sendt til højesteretssagfører Ebbe Suen-son og landsretssagfører Philip Ingerslev«.

8. Hen te' Strassbourg og tebaws igen

Den 9. november 1978 skrev jeg i en klage til menneskerettighedsdomstolen:

»Mogens Glistrup, Skovbrynet 100, 2800 Kongens Lyngby, Danmark, anklager herved statsminister Anker Jørgensen, Christiansborg Slot, 1218 København K, Danmark, på vegne Den danske Stat, for i perioden siden 30. januar 1971 vedholdende og groft at have krænket mine menneskerettigheder ved systematisk og på alle ledder og kanter at berøve mig den retsbeskyttelse og de retsgarantier, som tilkommer individet i henhold til gældende traktater og de internationale minimumskrav til sikring af den enkeltes retssikkerhed. Forfølgelsen, som stadig står på, må opfattes som een helhed.

Jeg var engang eneindehaver af den største advokatforretning, som nogensinde har eksisteret i Danmark. En forretning i stadig fremgang. Den anklagede stat har ved sine illegale og urimelige metoder over for mig ødelagt denne virksomhed og derved påført mig et formuetab på mindst 200 millioner danske kroner.

Forfølgelsen af mig begyndte den 30. januar 1971. Straks efter at jeg i fjernsynet havde påvist, at det etablerede Magtdanmark hviler på et råddent og uholdbart indkomstskattesystem.

Min påvisning heraf vandt øjeblikkelig stærk folkelig opbakning. De herskende i Danmark var blottede for saglig holdbar argumentation over for det af mig fremførte. I stedet iværksatte de øjeblikkeligt en forfølgelse med det formål at knække mig personlig.

Værre blev det, da samtlige de fire danske opinionsmålingsinstitutter uafhængigt af hinanden i april 1973 konstaterede, at det af mig stiftede politiske parti – som skarpt vender sig mod de etablerede politiske partier, mod embedsmandstyranni og mod andre herskende klassers magtmisbrug – var ved at blive landets

største og i eksplosiv vækst.

Herefter forstærkedes indsatsen mod mig. Især efter, at det af mig ledede parti ved valgene 4. december 1973, 9. januar 1975 og 15. februar 1977 opnåede henholdsvis 15,9 %, 13,6 % og 14,6 % af stemmerne og derved placerede sig først som det næststørste oppositionsparti og fra og med det seneste valg som det største oppositionsparti i Danmark.

Nederdrægtigheden og mangfoldigheden i statsapparatets forfølgelse af mig vil blive nærmere belyst under behandlingen af den hermed indbragte sag.

I dagbogsnoteform anføres følgende punkter:

1) 17. april 1972 kl. 10.15: Mine kontorer og min privatbopæl stormes af politiet, der lige siden – altså i over seks år – uden begrænsning har opretholdt det for en advokatvirksomhed aldeles utålelige, at ethvert stykke papir på kontoret er umiddelbart tilgængeligt for politiet. Et nok så fortroligt brev fra en klient, et hvilket som helst internt notat. Alt graves igennem af politiet. Klienter kan selvsagt ikke i deres betroelser til deres advokat udforme deres synspunkter sådan, at de er sikre på, at det ikke kan misforstås ved en ondsindet læsning. Resultatet bliver åbenbart – og det er nok også hensigten – at denne årelange politiaktion skræmmer mennesker i tusindvis væk fra at være klienter på mit kontor.

2) Lørdag den 25. november 1972 offentliggjorde statens øverste skatteligningseksaminator gennem regeringsbladet Aktuelt og straks derefter i alle massemedier, at aftaler, som jeg havde formidlet for et større antal klienter – i første omgang opregnedes 103 navne – skulle være oprettet på skrømt og altså være fiktive. Noget sådant kan selvsagt alene fastslås, hvis man enten har papirer, som indeholder reverserklæringer, eller hvis man fra folk, der har været med til fiktive proformaforpligtelser skulle have udtalelser til støtte for, at der ikke var tale om fuldgældende retshandler overensstemmende med aftalernes egne umiddelbare indhold. Der manglede imidlertid totalt sådanne bevismidler, og selv om forfølgelsen efterhånden er udvidet til ca. 20.000 klienter med millionvis af aftaler, der angiveligt skulle være fiktive, er der til dato ikke fremkommet eet eneste direkte bevis for fiktitiviteten.

Ikke een eneste af de 20.000 har benægtet at have samtykket i at indgå egentlige aftaler. Ikke een eneste af dem har – trods stærkt presset dertil af skattevæsen og politi – turdet hævde, at der var underhåndsaftaler om, at det, som udadtil blev angivet som bindende aftaler, indadtil skulle være oprettet på skrømt. Alligevel har myndighederne i den mellemliggende periode – altså i henved seks år – fastholdt deres åbenbart forrykte fiktionsteori. Dette har medført enormt store skadevirkninger for hundredevis af danskere, der har sluttet op omkring mig.

3) I perioden siden 16. januar 1973 har de danske skattemyndigheder indkaldt snesevis af mine klienter til møder og under disse truet klienterne til at falde mig i ryggen. Myndighederne – såvel indenfor skattevæsen som i anklagemyndighed og domstole – har til stadighed efter 30. januar 1971 behandlet mine klienter som blotte skakbrikker i statsmagts spil mod mig. Hverken den ene eller den anden vej er klienterne behandlet korrekt efter loven, men er udelukkende blevet kostet med til at tjene det for myndighederne altoverordnede forhold, at slå mig ud og komme min person til livs.

Eksempelvis kan anføres, at statsmagten har gennemtvunget, at klienterne skal udtale sig under vidneansvar. Hvis myndighederne virkelig troede på deres til tilfældet opfundne fiktionspostulat, er det åbenbart, at klienterne ville vide, at der var disponeret fiktivt og proforma – og at de derfor måtte gives en sigtets rettigheder. At dette ikke er sket, er et af de mange ukorrekte forhold fra myndighedernes side, som beviser, at det ikke er en legitim straffesag, man har givet sig ud i, men et misbrug af straffeprocessens former for at slagte den person, hvis samfundskritik er myndighederne så ubehagelig.

4) I begyndelsen af maj 1973 bestemte Anker Jørgensens justitsminister, at jeg ikke måtte behandle eksekutordødsboer. Uafbrudt siden har regeringen holdt mig ude fra dette for en dansk advokatvirksomhed særdeles betydningsfulde erhvervsområde.

5) Den 7. juni 1973 meddelte det øverste danske skatteligningsorgan – det af topfolk i de gamle politiske partier dominerede ligningsråd – at man tilsidesatte dispositioner, som jeg havde

formidlet, uden at man på forhånd var villig til at give mig adgang til sagernes bilag, og uden at jeg kunne få adgang til mundtligt eller skriftligt at fremføre mine klienters synspunkter.

6) Den 3. december 1973 søgte daværende justitsminister Karl Hjørtnæs gennem politiet at gennemføre en beslaglæggelsesaktion mod mit advokatkontor. Ganske klart for at opnå, at den følgende dags aviser, fjernsyn og radio skulle være domineret af meddelelser herom, hvorved oplyses, at der den 4. december 1973 som foran anført var almindeligt folketingsvalg i Danmark.

7) Da der i maj 1974 var optræk til nyt folketingsvalg, udfærdigedes et mammutanklageskrift mod mig. Til trods for at hundredevis af Danmarks skrappeste skattefolk, politiembedsmænd og revisorer havde endevendt alt materiale vedrørende mig i de forløbne godt 39 måneder, fremgik det af anklageskriftet, at man ikke på eet eneste punkt havde fundet een eneste »normal« lovovertrædelse at anklage mig for. Hele det omfattende anklageskrift var bygget op på den ene teori, at en række af mig formidlede dispositioner skulle være »fiktive«, eller, som det ordret blev udtrykt, at der ikke »var tale om normale, forretningsmæssige dispositioner, men alene om nogle reelt indholdsløse posteringer i tiltalt bogholderi.« En sprogligt så upræcis gummiformulering burde selvsagt ikke i en retssag kunne udgøre den eneste krumtap for en alvorlig strafferetlig anklage. Selvsagt må den, der skal forsvare sig mod et straffekrav, have langt mere håndfast udmøntede anklager at forsvare sig imod. Når man, som den danske stat gjorde, forsynder sig mod dette fundamentale krav, får straffesprocessen en uacceptabel slagside. Da domstolen kan lægge alt og intet ind i de citerede ord, er rimelig tilrettelæggelse af forsvaret gjort til en umulighed.

Anker Jørgensen erklærede sig snart (5. juni 1974) offentligt om skyldspørgsmålet ved uden ringeste antydning af forbehold at erklære mig som »Danmarks største skattesnyder«. Han og andre på ledende danske poster udtrykte gang på gang deres forventninger om og sikkerhed for, at jeg ville blive idømt en alvorlig fængselsstraf. På dette grundlag blev der i juni 1974 »håndplukket« et dommerkolegium mod mig, bl.a. ud fra den grundopfattelse, at ingen måtte være fra mit politiske parti (en dommer

blev efter det oplyste valgt af Anker Jørgensens parti en anden af Socialistisk Folkeparti).

8) Den 3. december 1974 nægtede den danske højesteret at lade straffesagen påkende af en jury til trods for, at den danske lovgivning – til opfyldelse af et påbud i tidligere grundlov – foreskriver, at politiske straffesager skal afgøres af jury. Der er ingen tvivl om, at denne grundlovsbestemmelse – der altså stadig står i den danske retsplejelov – har som sit afgørende hovedformål at beskytte mod embedsmandsdommere de oppositionspolitikere, som kritiserer embedsmandsvældet, og en sådan kritik er ingen- sinde i Danmarkshistorien fremsat med så stor styrke, som det er sket fra min side. Det var derfor åbenbart for enhver, at jeg ikke af en embedsmandsdommer kunne opnå tilstrækkelig rets- sikkerhed. Aldrig har embedsmændene haft en så strålende privi- legieudvikling som trettenåret op til, at mit parti kom i parlamen- tet. Jeg er hovedeksponenten for de eneste, der effektivt har angrebet deres lønforspring og andre urimelige fordele. Derfor deler danske embedsmænd det glødende had til mig, som næres af Anker Jørgensen og andre toppolitikere, hvis partिकirker jeg har ødelagt.

Derfor kan jeg aldrig forvente nogen fair rettergang, når dan- ske embedsmænd skal sidde til doms over mig. Dertil har jeg sat deres lidenskaber i al for stærkt sving i den i embedsmandskredse i den nuværende generation mest diskuterede – og mest for- dømt – bevægelse, som jeg har stiftet og ledet, og som derfor i daglig tale er knyttet uløseligt til mit navn. Dybt i deres bevidst- hed har uafbrudt siden 30. januar 1971 været rodfæstet, at jeg er en fare for dem. Det er en illusion at tro, at de kan frigøre sig derfor.

Sagen er rent politisk, og den kan kun afgøres ad politisk vej. Dens eneste indhold er brydningen mellem gammeltænkning og nytænkning: Om indkomstskattesystemet kan bestå eller ej under nutidens samfundsforhold. Vi har bl.a. forhenværende finansminister Poul Møllers og nuværende statsskattedirektør Hans Vesterbergs ord for, at hvis jeg ikke bliver stoppet, vil ind- komstskatten bryde sammen. Heroverfor må retsindige myndig- hedspersoner selvsagt være neutrale og kølige og overlade til fol-

ketinget at afgøre, hvordan lovene i den anledning eventuelt må ændres. I stedet har man altså misbrugt sine myndighedsbeføjelser til – bl.a. gennem straffesag – at søge at meje min person ned.

9) Min skatteretkyndige forsvarer blev den 18. februar 1975 chikaneret ud af sagen.

10) 4. juli 1975 afsagde den danske højesteret en dom (offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen årgang 1975 side 788). Uden egentlig bevisførelse om spørgsmålet adopterede retten uden videre anklagemyndighedens foran omtalte aldeles grundløse postulat om, at jeg skulle have formidlet »dispositioner, hvilende på posteringer i (mit) bogholderi uden nogen erhvervsmæssig og økonomisk realitet«. Nogle af de nærmere omstændigheder for denne grove processuelle krænkelse har jeg i skrivelse af 17. marts 1978 redegjort for overfor et udvalg under højesteret, der imidlertid den 4. april 1978 uden begrundelse afviste min kritik.

11) Det danske politi førte udmattelseskrig mod mig ved at strække sin bevisførelse for anklagen ud over henvend 200 lange retsmøder. Til underbyggelse af fiktionsanklagen fremkom der herved ikke noget som helst egentligt bevis (jfr. foran under 2). Taktikken bestod så åbenbart i, at de ca. 3000 timer, byretssagen krævede af mig, måtte fragå fra, hvad jeg kunne gøre af indsats som oppositionspolitiker.

12) Gennem de mange retsmøder var opbygget et enormt væv af tusinder af sider papir, som skjulte, at sagen absolut intetsomhelst andet indeholdt end en ren partipolitisk begrundet forfølgelse – at den er kemisk 100% fri for nogensomhelst faktisk eller juridisk tvivl om, at jeg skulle have foretaget mig noget strafbart. De af statsmagten beskikkede forsvarere havde overhovedet ikke evne eller saglig styrke til at sætte ind med alt det meget stof, der af den kyndige kunne præsteres som modbevisførelse. På grund af at de personligt var ukvalificerede, blev hele deres bevisførelse enkeltstående og flagrende. Alt i alt kun promise af anklagemyndighedens, nemlig en lille times tid den 9. maj 1977. Dette misforhold overfor statsmagtens suveræne foragt for tidsforbrug og omkostninger, blot man kunne få mig knækket, er med til at belyse, at det, jeg udsættes for, er en parodi på en rettergang og alt andet end en retfærdig proces, hvor der gives

mig fair og lige vilkår. Forsvaret vidste, at man kunne grave hvor-somhelst i sagen og ikke nogetsomhelst sted støde på punkter, hvor man måtte gå sagte og forsigtigt frem af frygt for at støde på belastende stof, idet jeg hele vejen igennem simpelthen har disponeret korrekt og ukriminelt. Forsvarerne besad blot ikke den fornødne saglige ballast i bogholderimæssige, forretningstekniske og skatteretlige forhold til, at de var i stand til at udføre deres arbejde, sagligt og professionelt.

13) Da marathonretssagen omsider – efter 202 retsmøder – var blevet afgjort, bestemte statens embedsmænd den 24. februar 1978, at jeg påny skulle udsættes for det umenneskelige fysiske og psykiske helvede, at denne af intetsomhelst stærkt oppustede straffesag skulle gå om igen i en appelinstans. Yderligere et antal dage og timer skulle martres. Når skyldspørgsmålet er så dårligt funderet, og når bødesanktion – med bevarelse af advokatbestalling – er det eneste, der er opnået i underinstansen, er denne appelbeslutning i hvert tilfælde ikke udsprunget af et humant civiliseret retssamfundssynspunkt. Mine årelange erfaringer godtgjorde, at det var retligt helt ubetryggende at fortsætte med de hidtidige forsvarere. Spørgsmålet herom blev forelagt for højesteret. I skrivelse af 29. maj 1978 udbad jeg mig oplysning om, hvilket materiale højesteret havde i sagen, »således at jeg kan få lejlighed til, før højesterets afgørelse træffes i denne for mig så umådeligt vigtige kæresag, at fremføre mine synspunkter overfor det pågældende materiale«. Højesteret svarede den 31. maj 1978 og var fuldt ud klar over, at jeg den 1. og 2. juni var mere end fuldt beskæftiget, fordi det danske parlament i de dage sluttede årets samling. Mandag den 5. juni var national helligdag (25 årsdagen for den gældende grundlov, der på papiret udbyggede danskernes retsbeskyttelse). Den 6. juni afsendte jeg til højesteret mit indlæg men højesteret havde samme dag – altså uden at afvente mit indlæg – påtvunget mig de samme forsvarere, hvis manglende kvalifikationer er så manifesterede.

Der er i Danmark ca. 2700 advokater. Hvis det ikke var for at iværksætte chikane fra statsmagtens side, er der absolut ingen begrundelse for, at der ud af disse 2700 advokater netop til forsvarere skal beskikkes præcist de to, hvorom årelang erfaring har

vist, at der ikke består det fornødne tillidsforhold.

Som bilag 9 fremlægges en skrivelse til appelrettens præsident om, hvordan en advokat, der gerne vil påtage sig et effektivt forsvær, ønsker at tilrettelægge dette. Ethvert forsøg på effektivt forsvær afvises imidlertid fra de danske domstolsmyndigheders side.

De foran under 1)–13) nævnte forhold kan hver for sig uddybes betydeligt til dokumentation af den enormt kraftige forfølgelse, jeg har været udsat for og stadig lider under ved krænkelse af det ene fundamentale retsbeskyttelsesprincip efter det andet.

De 13 forhold kan yderligere suppleres næsten i det uendelige til yderligere underbyggelse af, at de herskende embedsmænd og politikere i Danmark groft krænker menneskerettighedsforskrifterne i forhold til mig som den gennem årtier for de danske herskere farligste Systemkritiker.«

Men Strasbourger-domstolen erklærede ikke at ville behandle min klage, før den danske højesteret havde talt: Man indbringer ikke sin sag fra første til fjerde instans. Anden instans (landsretten) og tredje instans (højesteret) må først have truffet deres afgørelser, før sagen kan appelleres til den internationale instans, som er en del af det danske retssystem i kraft af Danmarks ratifikation af Menneskerettigheds-traktaten.

Og der skulle i det videre forløb for landsret og højesteret da også komme langt flere punkter til, hvor det danske statsapparat groft krænkede mine menneskerettigheder. Jeg har derfor foreløbig suppleret med følgende punkter:

14) Domstolene kæmpede for at holde mig væk fra at gøre den oppositionsindsats i folkettinget, som det højeste statsorgan – vælgerne – havde sat mig til.

15) Fordrejede retsbogsformuleringer.

16) Ubeføjede beskyldninger mod mig for legatsvindel blev offentliggjort vidt og bredt.

17) Beskyldninger for at have krænket en alderdomssvækket kvinde.

18) Danmarks Statsradio misbrugte sit monopol i kampen for at få mig udryddet.

19) Fagbevægelsen – der reelt er en offentlig magtfaktor, som

Danmark har udviklet sig – bekæmpede mig med midler, der langt går ud over, hvad man kan tillade sig selv efter den rummeligste hensyntagen til frihed for den demokratise debat.

20) Jeg måtte ikke fremføre mine beviser under retssagen.

21) Landsretten hindrede mig at fremkomme med de argumenter, som taler til mit forsvar.

22) Landsretten anvendte en helt ny fiktionsteori uden at give parterne adgang til nærmere at udtale sig om denne og fremskaffe oplysninger og bevismateriale vedrørende den nye fiktionsteoris nærmere indhold.

23) Højesteret afslog med urette 21. januar 1981 min begæring om at få beskikket andre forsvarere for landsretten.

24) De såkaldte forsvarers forhold udviklede sig aldeles skandaløst i perioden ca. 10. marts til 1. maj 1981.

25) En eller flere af domsmændene for landsretten savnede den fornødne habilitet.

26) Straffelovens § 163 blev taget i anvendelse, uden at jeg fik adgang til at imødegå anklagen for overtrædelse heraf.

27) Landsretten afskar mig fra at afgive forklaring i videre omfang end tilstedeligt i en fair retspleje.

28) Skattemyndighederne nægtede at tilvejebringe fornødent materiale vedrørende det af landsretten opfundne og derefter af anklagemyndigheden godtagne nye fiktionsbegreb.

29) Anklagemyndigheden nægtede mig adgang til at få dokumenteret de forhold, som landsretten påstod, jeg havde bevisbyrden for.

30) Højesteret nægtede i oktober 1982 adgang til oplysning om afgørende forhold.

31) Højesteret begrænsede aldeles urimeligt min adgang til at fremføre mit forsvar for retten.

32) I sin gengivelse af – og dermed afgørelse af – min begrundelse for frifindelsespåstanden udelukker højesteret, at jeg gjorde gældende

a) at de af anklageskriftet omfattede tvistigheder om skatteforhold var af rent ligningsteknisk karakter og ikke kan henføres under skattestrafferetten.

b) at jeg vedrørende klienternes skatteansættelser skulle fri-

findes i videre omfang end sket ved landsretten allerede som følge af manglende medvirken til de pågældende selvangivelser.

c) at jeg i aktieselskabsforholdet ikke havde forsæt bl.a. som følge af, at blanketudfyldelsen skete overensstemmende med de anvisninger, jeg fik fra aktieselskabsregisterets ledelse, efter at forholdet nøje havde været præsenteret for myndighederne og forhandlet med dem.

33) På tilsvarende vis udelader højesteret fra sin stillingtagen en række alvorlige rettegangsfejl begået af landsretten ved ordene »bl.a.« (side 4 næstside afsnit linie 4).

34) Dommen har dømt mig til at efterbetale skatter med 941.029 kr., uanset at jeg ikke har haft adgang til tilbørligt forsvar overfor dette krav.

35) Dommens beskrivelse af klientforholdene (side 6–8), der af dommerne betegnes som »det alvorligste«, er groft misvisende og grundlaget for den centrale domfældelse derfor klart urigtigt.

36) Dommens beskrivelse vedrørende mine egne skatteforhold – side 8–9 – lider af tilsvarende mangler.

37) Dommens beskrivelse af løn/lån-problematikken på side 9 er åbenbart forkert og misvisende.

9. Glistrups beviser? - Njet

Fra FREMSKRIDT 8. maj 1981:

»Den 4. september 1978 begyndte anklageren at føre sine såkaldte beviser mod Glistrup i østre landsret.

I væsentligt mere end 200 heldagsretsmøder fortsatte han med ensidigt og ganske, som det faldt ham belejligt, at sværte Glistrup til med alskens løgnehistorier.

Den 18. august 1980 erklærede han omsider, at nu havde han ikke mere på lager.

Straks var Glistrup klar med sine modbeviser.

I de 9 år, 6 måneder og 19 dage, hetzen mod ham var foregået, havde han ikke haft mulighed for at få fremført sine egne synspunkter og beviser.

Men nu skulle det være.

Retsformanden læner sig over mod forsvarerne og spørger, hvad de har af beviser. Han får at vide, at de absolut ingen beviser har, og det var han nu nok forberedt på efter det indbyrdes kissemisseri, der i de forløbne år havde været imellem fagjuristerne, og efter at forsvarerne så at sige ikke havde åbnet deres munde igennem de to år.

Men omsider kom der nu to fornuftige ord fra forsvaret: »Spørg Glistrup«.

Og det tør nok siges, at Glistrup havde medbragt bevismateriale liggende i stabler på bordet foran sig.

Retsformanden blev så perpleks herover, at han bestemte, at sagen skulle udsættes i to dage til procedure om, hvorvidt Glistrups bevismateriale overhovedet måtte komme frem.

Da de to dage var gået, havde anklageren det ikke let. Han havde i mellemtiden læst sin retsplejelov, som har to helt klare regler for denne situation.

Dels i § 870, der siger, at når anklageren er færdig med sine

beviser, er det tiltaltes tur til at føre bevis. Dels i § 880, som fastslår, at beviser, der haves tilstede i retten, aldrig kan nægtes ført.

Det blev derfor en æggedans fra anklagerens side, da han skulle hindre, at andet end hans eget materiale måtte bruges i sagen. Indtil retsformanden skar igennem og faktisk tvang anklageren til at nedlægge en påstand om, at der overhovedet ikke måtte komme noget bevismateriale frem fra Glistrups side.

Og overensstemmende med denne af retten fremtvungne påstand afsagde retten så kendelse den 25. august 1980 om, at sagen alene skulle procederes og afgøres på grundlag af det bevismateriale, som det offentlige havde fremskaffet igennem de forløbne over 9½ år.

Startskuddet til indsamlingen heraf kom mindre end et kvarter efter afslutningen af den Focusudsendelse, der satte skel ved sine 114 sekunders demaskering af gammelpartiernes skattehykleri. Daværende finansminister Poul Møller ringede til Berlingske Tidende, hvis søndagsforside næste dag femspaltet forkyndte, at Poul Møller ville »klage over TV-time i skattesnyd«. Og mandag den 1. februar 1971 gav han ordren om, at Glistrup personligt skulle forfølges.

Der var bare det ved det, at Glistrups forhold i forvejen i alle detaljer var skattemyndighederne bekendt, så deres øverste embedsmandschef måtte udstede ug-erklæring om, at Glistrups foretagender i enhver henseende var legale.

Men det samlede politikerpres var for stærkt.

Man gennemrodede derfor på ny Glistrups forhold. Men igen og igen måtte man konstatere, at fakta uomtvisteligt viste, at alt var i orden.

Så var der intet andet for myndighederne at gøre end at benægte fakta.

Man opstillede den teori, at fakta ikke var fakta. Det kaldte man fiktionsteorien.

Formedelst et skatteyderbetalt honorar på 3.646.183 kroner fik man en af myndighederne ensidigt hyret revisor – Lundgaard Andersen hedder han – til at bevidne dette nonsens.

Alt, hvad Lundgaard Andersen skrev, holdt man totalt skjult for Glistrup til henimod 1. september 1974. På dette tidspunkt

havde man allerede totalt undermineret Glistrups økonomi. Dels ved gennem aviserne at udslynge beskyldninger mod Glistrup for klientbedrageri, testamentsåger og andre uhyrligheder, som en advokat selvsagt ikke kan leve med. Dels ved at ruinere den ene klient efter den anden under henvisning til den fiktionsteori, hvis nærmere Lundgaard Andersen-udformning man gang efter gang nægtede Glistrup adgang til.

Da de alvorlige anklager havde gjort deres virkning ved hundredvis af gange at blive gentaget i TV, radio og aviser, frafaldt myndighederne dem uden et undskyldende ord til Glistrup.

Og Lundgaard Andersens nærmere udvikling af fiktionsteorien kom altså også frem. Det viste sig, at han for de godt 3½ millioner havde én eneste tanke: Når der ikke er brugt penge i form af mønter og sedler eller i form af checks eller girer, er det hele luftsteg og vindfrikadeller. At en person godskrives et beløb og en anden belastes for det, er bare fup og fidus, selv om de pågældende fuldt ud vedstår dispositionerne.

Sandheden bag Glistrup-sagen er, at den kun har et eneste anklagepunkt: Fiktionsteorien.

Og sandheden bag fiktionsteorien er, at den kun har én eneste begrundelse. Det citerede skinbarlige vrøvl, som Lundgaard Andersen altså skulle have de mange penge for at lægge navn til.

Enhver kan da sige sig selv, at i det pengeløse samfund, som vi i fuld fart bevæger os ind i, går man ikke rundt med en pose med guld og betaler sine forskellige regninger med. Overalt i det moderne samfund formidles omsætningen heldigvis ved krediteringer og debiteringer. Det afgørende er ikke omsætningsmidlet, men selve aftalen mellem parterne.

Alle interessekontorer, postgirokonti, lønkonti osv, ville totalt blive torpederede, hvis der var mindste antydning af sandhed i det Lundgaard Andersenske nonsens.

En af de mere morsomme konsekvenser blev, at skattevæsenet tilsidesatte Glistrups selvangivelse af de bankrenter, han vitterligt havde fået tilskrevet på sin klientkonto i Handelsbanken, fordi banken ved en kontooverførsel havde overført disse rentepenge fra Glistrups klientkonto til hans kassekreditkonto i samme bank. Et fuldstændigt banalt stykke bogholderi, som har

sit sidestykke i millionvis af tilsvarende dispositionsformidlinger på hver eneste bankdag.

Men Lundgaard Andersen satte nu sin revisorautoritet ind på, at denne mekanisme i Glistrups bogholderi blot var fup og skæg og blå briller.

Det viste sig imidlertid, at Lundgaard Andersen kun havde undersøgt nogle få procent af det, anklageren kaldte Glistrups lukkede system. Ikke antydning af revisorarbejde i form af for eksempel tværgående statusopstilling var udført.

Glistrup kunne nok forsikre retten om, at hans såkaldte system skam var pivåbent og havde lige så mange forbindelser til det almindelige pengemarked ud fra Glistrups kontor, som tilfældet for eksempel er i et pengeinstitut.

Over for Lundgaard Andersens revisorerklæring var det imidlertid nok så påkrævet at få en moderklæring.

Blandt Glistrups bevisbegæringer var derfor naturligt nok at retten udmeldte syn og skønsmænd til at besvare også de spørgsmål, som blev formuleret præcist fra Glistrups side. Uvildige sagskyndige er nu engang at foretrække fremfor folk, der alene er hyret af den ene part, og som i årevis arbejder tæt sammen med deres egen arbejdsgiver skjult for modparten.

Men dette blev Glistrup nægtet.

Dernæst begærede Glistrup at få lov til at dokumentere en hel del materiale, som klart påviste løgnagtigheden i anklagerens dokumenter.

Igen sagde retten bare »Njet«. Man ville kun have det ensidige materiale, som myndighederne havde produceret.

Østre landsrets kendelse af 25. august 1980 om, at der fra Glistrups side ikke må føres beviser, er ret beset – men sådan opfattes det næppe af fagjuristerne – først og fremmest en knusende dom over, at forsvarerne ikke i tide havde været på tæerne med at anmelde deres beviser.

De kunne f. eks. have brugt de breve, Glistrup havde sendt dem under byretsårene. Men med den smertelige erfaring, Glistrup havde vundet i byretten, sendte han i stedet under landsretssagen successivt brevene til anklagemyndigheden – i alt 104 stykker – men også den snoede sig uden om at forelægge materi-

alet for landsretten, der lod sin kendelse om ikke at ville høre Glistrups beviser også omfatte disse godt 100 bilag, som myndighederne havde fået i god tid.

Retfærdigheden er et skrøbeligt kar, når den sættes på den afgørende prøve at skulle udføres over for en politisk modstander.«

I oktober og november 1980 forsøgte jeg påny at få lov til at fremføre beviser for landsretten, men den afviste fortsat enhver bevisførelse fra min side. Iøvrigt havde jeg også adskillige gange forsøgt mig i de 2 år (1978–80), hvor anklageren førte beviser, at få nogle af mine beviser med ind, men også ved de lejligheder afviste landsretten.

Summa Summarum: Det sagsindhold, på hvilket jeg er dømt, er derfor alene det farvede, fordrejede, usande materiale, som anklagemyndigheden har stablet på benene gennem de mange år og hundredevis af retsmøder, hvor anklagemyndigheden alene har styret sagen ladende hånt om alt, hvad der ikke stemte med anklagemyndighedens overordnede mål: at få mig knaldet.

Bevares, jeg har også i et vist omfang fået lov til at udtale mig. Men principielt kun for at svare på de spørgsmål, som anklageren fandt, at det var i anklagemyndighedens kram at stille mig.

At jeg ikke kunne tiltvinge mig adgang til at fremføre mine beviser betyder, at dommene er afsagt på grundlag af et faktum, som er helt, helt anderledes – og for mig meget, meget dårligere – end den virkelighed, i hvilken de dispositioner, som sagen drejer sig om, er udspillet.

Der er altså noget fiktivt i dommen over mig: Nemlig det postulerede, opdigtede grundlag, på hvilket jeg er blevet dømt.

10. Forsvarertragediens sidste faser

Om den følgende udvikling kan man læse i forordet (af 30. juni 1981) til den 2000 siders-forsvarstale, som jeg udarbejdede, men hvis indhold stort set aldrig er tilladt fremført for nogen domstol:

»Intet er skidt uden at være godt for noget.

Med kvalificerede forsvarere var der aldrig sat andet på prent end højst nogle enkelte stikord som grundlag for mundtlig tilbagevisning af den uhyrlige retssag, der blev mig påført som et direkte resultat af Fremskridtsbevægelsens succes i begyndelsen af 1970'erne.

Nu hørte det imidlertid med i statsmagtens bestræbelser for at få mig ned med nakken, at man påprakkede mig såkaldte forsvarere, der hverken kunne eller ville gøre noget selvstændigt for at forsvare mig.

Derfor måtte jeg bruge juleferien 1980 og følgende måneder til at levere det fuldstændigt udformede forsvarstalemanuskript, som findes på de følgende sider.

Det skete sideløbende med, at jeg kæmpede for i det mindste at opnå bistand fra folk, der kunne være forsvarere af gavn.

Jeg havde fået afslag herpå i den højesteretskendelse, der står i Ugeskrift for Retsvæsen 1978 side 625.

Forholdene udviklede sig imidlertid særdeles tragisk, hvorfor jeg påny måtte rejse spørgsmålet.

Mit hovedindlæg (af 15. januar 1981) i den kamp var følgende:

»Højsterets Anke- og Kæremålsudvalg,
Prins Jørgens Gård 13,
1218 K.

I sag 2/1981 skal jeg overensstemmende med det af Højsteret den 6. ds. tilkendegivne tillade mig at fremføre følgende:

Sagen er aldeles enestående, bl.a. ved

1) Anklagen er bygget op på et skatteretligt/bogholderiteknisk synspunkt, hvorom der ikke foreligger lovgivning, retspraksis eller litteratur.

2) Anklagemyndigheden har fremlagt langt flere dokumenter end i nogen anden sag – i byretten var anklageren ca. 150 retsdage om sin bevisførelse, i landsretten over 200.

3) Rigsadvokaten har offentligt udtalt – jfr. bilag 5 side 1 – at man ikke på anklagerside ville bruge de samme i landsret som i byret, fordi byretsanklagerne »simpelt hen ikke kan opretholde den gejst – eller finde den inspiration, som er nødvendig for at gennemføre en landsretssag med tilfredsstillende resultat.« Videre understregede rigsadvokaten, »at der er behov for friske øjne til at se på en sådan sag.«

4) Sagen er ikke blot skæbnsvanger for den tiltalte og hans familie efter indholdet af den af anklageren nedlagte påstand, men kan tillige som en følge af den tiltaltes stilling som leder af et stort politisk parti få vidtgående betydning for den videre politiske udvikling her i landet og altså meget vidtgående virkninger for en meget vid kreds af danskere – for ikke at sige for hele befolkningen.

5) Statsmagten har sat usædvanligt kraftigt ind på at opnå domfældelse i netop denne straffesag.

Under disse omstændigheder er det selvindlysende, at de beskikkede forsvarere – hvis de havde udført deres hverv forsvarlig i de flere tusinde dage, der er hengået, siden de blev beskikkede, vil have haft anledning til et væld af initiativer til underbygning af områder, hvor anklagemyndigheden efter sit udgangspunkt i sagen ikke ser det omfattende materiale sådan, at dette eller hint nødvendigvis må dyrkes.

Imidlertid har forsvarerne blot siddet sløvt og passivt på deres pladser i retslokalet ved de hundredevis af retsmøder, der er foregået i sagen – også i perioden efter højesteretskendelsen af 6. juni 1978. Der er altså ikke sket nogen forbedring i forhold til det i bilag 5 side 3 f anførte, hvad man naturligvis kunne have håbet, da sagen sidst var fremme for Højesteret. Det har bestemt ikke skortet på forsøg fra min side – for eksempel skrev jeg den 10.

august 1978 til landsretssagfører Ingerslev:

»Der er imidlertid det vidunderlige, som gør forsvarets opgave så let, at man kan give sig til at grave hvorsomhelst i sagen, man vil, og ikke nogetsomhelst sted komme frem til steder, hvor man må gå sagte og forsigtigt af frygt for at skulle finde belastende stof frem. Jeg har simpelthen hele vejen igennem handlet korrekt og ukriminelt. Derfor er forsvarets opgave blot et spørgsmål om at tage arbejdstøjet på, og hvis man får alt det sammenhængende materiale frem, vil det afsløre sig, hvad det har været for et ensidigt justitsmordskomplot, der har ligget til grund for det fra anklagemyndighedens og skattemyndighedernes side produce-rede.

Det bedste brev, jeg har set vedrørende forsvarets tilrettelæg-gelse, er Herluf Cohns i fotokopi vedlagte skrivelse af 7. juni d.å.

Jeg har sendt genpart af nærværende med bilag til Suenson.«

Da anklageren den 11. august 1980 omsider erklærede sin bevisførelse for afsluttet, spurgte retten (retsbogen p. 703) de beskikkede forsvarere, hvad de måtte have af bevisførelse.

Deres eneste svar var: Spørg Glistrup.

Sådan kan to forsvarere i en straffesag som den foreliggende ikke komme godt fra at røgte – eller rettere misrøgte – deres hverv. Og navnlig da ikke, da de var bekendt med, at jeg gennem snesevis af henvendelser til dem igennem årene havde bedt dem sørge for bevismateriale på en lang række punkter – se rent eksempelvis bilag 1, bilag 5 side 3–6, bilag 7, bilag 15, bilag 21 og bilag 22.

Jeg var imidlertid gennem de foregående passivitets- og sløv-hedsår fra forsvarernes side forberedt på, at de ikke ville røre en lillefinger for andet end at få deres hundredetusindvis af salær-kroner hjem til sig selv, og derfor havde jeg efter fattig evne og fattig tid forberedt forskelligt bevismateriale, selv om det jo ikke er den tiltaltes opgave at udføre det arbejde, som forsvarerne får penge for, og som det efter hele retsplejelovens ordning er for-svarerne, der skal udføre.

Landsretten statuerede imidlertid, at det bevismateriale, jeg nævnte, skulle have været anmeldt på tidligere tidspunkt, jfr. bilag 10 og bilag 18. *Det må være åbenbart, at det at få bevismate-*

riale anmeldt i tide er forsvarernes pligt, og at de to kendelser derfor klart afslører, at forsvarerne har udvist særdeles grov forsømmelighed i deres hverv, jfr. nærmere bilag 11 (nyt), 13, 15 og 19. Retten sluttede herefter bevisførelsesstadiet, og sagen gik videre til procedure. Med andre ord: Den skal procederes og pådømmes ene på grundlag af det af anklagemyndigheden over otte et halvt år producerede bevismateriale og således, at intetsomhelst bevismateriale fra min side kan komme i betragtning.

Det er indlysende, at under så ulige vilkår kræves for at undgå den store katastrofe, at sagen fra min side procederes af forsvarere, der er absolut interesseret i og egnede til at gøre en endog særdeles aktiv og medlevende indsats.

Med de mistrøstige erfaringer, som foreligger fra de sidste 5-6 år, bør der ikke mod den tiltaltes vedholdende protest fortsat ske tilsidesættelse af hans begæring om at blive fri for netop disse to forsvarere. Jeg har jo ikke under den langstrakte sag fremsat indsigelser mod nogensomhelst andre forsvarere end netop disse to ud af de 2000-3000 muligheder.

Er Højesteret enig heri, siger det sig selv, at der er tale om et så fundamentalt og skæbnefyldt spørgsmål, at det heroverfor ikke kan tages i betragtning, at et forsvarsskifte muligt vil bevirke, at sagens behandling tidsmæssigt bliver forlænget med måske 5-10 %. Det er så langt vigtigere at sikre retssikkerheden, end om den medgåede tid til sagens behandling bliver lidt længere eller lidt kortere. Iøvrigt har jeg ved pligtmæssigt at føle mig bundet af at passe det folketingsarbejde, hvortil jeg er valgt, allerede bidraget til at forkorte behandlingen af sagen ved landsretten med op mod et år.

Det er rigtigt, at højesteret en gang tidligere har påkendt spørgsmålet om forsvarsbeskikkelsen, nemlig ved den som bilag 3 fremlagte kendelse. De rent faktiske forhold var imidlertid sådanne – efter min mening uden skyld fra min side – at mine synspunkter først fremkom til Højesteret, efter at kendelsen var afsagt, jfr. bilag 25 side 6-7.

Under alle omstændigheder må vurderingen på nuværende tidspunkt ske ud fra en helhedsbedømmelse. Et er, at det for Højesteret den 6. juni 1978 foreliggende ikke fandtes at være til-

strækkeligt til at ændre landsretspræsidentens afgørelse. Nu må problemet være, om det, der forelå på nævnte tidspunkt + det, der er kommet til siden da, skulle være af en sådan karakter, at Højesteret finder det tilstrækkeligt forsvarligt at bevare de pågældende forsvarsbeskikkelser også under den fase, der meget vel efter vor retsplejeordning i straffesager kan blive den uigenkaldeligt afgørende – forsvarsproceduren for landsretten.

Også i de to år, der er hengået efter 6. juni 1978, har de to forsvarere været storeslem i relation til det, der skulle være deres opgave.

Højdepunkterne af deres aktivitet fremgår af bilagene 23 og 24.

Bilag 23 vedrører det for sagen meget vigtige spørgsmål jeg har rejst i bilag 1. Herom oplyses, at forsvarerne den 30. juli 1976 har videresendt det til politiet. Men i de siden da forløbne 4½ år har forsvarerne tilsyneladende overhovedet intet gjort ved spørgsmålet.

I bilag 24 fortæller forsvarerne den 28. april 1977, hvad de vil gøre. Imidlertid er der nu 44 måneder og 17 dage senere intet mere sket på de punkter.

Men bilag 23 og 24 viser altså dog en vis aktivitet. På alle andre af de tusinder af punkter, hvor forsvarerne skulle have været aktive, er det endnu værre. Der har de simpelthen intetsomhelst foretaget sig.

Man har været inde på, at jeg skulle fremdrage, hvem jeg i stedet skulle have til forsvarer. Det kan jeg ikke se overhovedet vedrører højesteretskæremålet. Det er først et emne, der opstår, og som kan dyrkes, efter at de nuværende forsvarerbeskikkelser er tilbagekaldt. Men på den givne foranledning skal jeg da gerne svare: Hvemsomhelst. Blandt de over 2000 muligheder vil der i al fald ikke være nogen, som vil kunne udføre hvervet ringere end de nuværende. Jfr. iøvrigt bilag 5 side 6–7 og bilag 15, 2. afsnit, sidste trediedel.

Udover de 20 bilag, som jeg vedlagde mit kæreskrift, vedlægger jeg nærværende brev følgende yderligere bilag:

Bilag 21: Brev af 13. august 1975 fra mig til de beskikkede forsvarere.

Bilag 22: Brev af 21. april 1977 fra mig til landsretssagfører Ingerslev.

Bilag 23: Brev af 23. november 1980 fra landsretssagfører Ingerslev til justitsministeriet.

Bilag 24: Brev af 28. april 1977 fra landsretssagfører Ingerslev, til Byrettens 25. afdeling.

Bilag 25: Brev af 9. november 1978 fra mig til den europæiske menneskerettighedsdomstol m. fl.

Ved en fejl – som jeg beklager – er bilag 11 identisk med bilag 13. Bilag 11 skulle have været mit i genpart vedlagte brev af 18. september 1980 til Østre Landsrets præsident.

Jeg opfordrer til, at alle 25 bilag gennemarbejdes. Det samlede indtryk må derved uvægerligt blive, at det retssamfundsmæssigt vil være uforsvarligt at opretholde forsvarsbeskikkelserne, efter det nu igennem en åralang erfaring har vist sig, at det påkrævede tillidsforhold ikke har kunnet etableres mellem de pågældende og den tiltalte. Meget tungtvejende hensyn tilsiger, at retsordenen ikke i den situation skal gennemtrumfe en forsvarsprocedure, der som følge af mistillidsforholdet ikke kan komme til at udgøre noget afbalanceret modspil til den omfattende anklageindsats, der er gjort i sagen.

Med højagtelse
Mogens Glistrup

Kopi af nærværende – samt af de nye bilag – er samtidig hermed sendt til præsidenten for Østre Landsret, hvem jeg opfordrer til samlet at tilstille mig, hvad han har skrevet til Højesteret i sagens anledning«.

Som sædvanlig løb jeg hovedet mod en mur overfor statsmagtens erklæret negative holdning overfor mig.

Som så ofte før ærtehalmsammenhængende med deres embedsbrødre i den klan, der er så dødeligt fornærmet på mig over min samfundskritik, skrev højesteretsdommerne følgende afgørelse:

»Tiltalte Mogens Glistrup
påkærer
Østre Landsrets afgørelse vedrø-
rende beskikkelse af forsvarere.

I denne sag blev af HØJESTERET onsdag den 21. januar 1981
afsagt sådan

Kendelse:

Østre Landsrets præsident har den 7. november 1980 afslået en af tiltalte Mogens Glistrup fremsat anmodning om i medfør af retsplejelovens § 736, stk. 1, 1. led, at tilbagekalde beskikkelserne af landsretssagfører Philip Ingerslev og højesteretssagfører Ebbe Suenson som forsvarere for tiltalte under en for Østre Landsret verserende straffesag.

Denne beslutning er med justitsministeriets tilladelse påanket af tiltalte til Højesteret.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Hoyrup, Torben Jensen og Funch Jensen.

Kærende har påstået beskikkelserne ophævet, idet han bl.a. har anført, at forsvarerne har udvist særdeles grov forsømmelighed i deres hverv.

Præsidenten har påstået stadfæstelse.

Der er ikke fundet anledning til at imødekomme en af kærende fremsat anmodning om mundtlig forhandling af kæremålet.

Der findes ikke grundlag for at fastslå, at de beskikkede forsvarere har udvist forsømmelighed. Det er herefter ikke i forsvarrets interesse nødvendigt at tilbagekalde beskikkelserne, hvorfor præsidentens beslutning vil være at stadfæste.

Thi bestemmes:

Den påkærede beslutning stadfæstes«.

I FREMSKRIDT for 29. maj 1981 skriver jeg:

»Philip Ingerslev var selv mægtig emsig for at få forsvarerjobbet.

Lang tid før det overhovedet var aktuelt, henvendte han sig helt på eget initiativ til Glistrup og forsikrede, hvor fortrinlig han ville være som hans forsvarer.

I juli 1974 gav byretten så Glistrup valget mellem fire B-forsvarere – hvoraf Ingerslev var den ene. Han havde tilsyneladende det fortrin fremfor de andre, at han selv havde vist iver efter hvervet. Og i øvrigt gik Glistrup dengang ud fra, at Thøger Nielsen (eller eventuelt en anden sagkyndig) ville blive hovedforsvareren. Han skød derefter de tre andre af de uegnede muligheder ud til fordel for Ingerslev.

Det gik altså let for Glistrup at få Ingerslev til forsvarer.

Det blev væsentlig sværere at blive af med ham.

Han hang på som en burre og trodsede alle Glistrups forsøg på at få ham rystet af.

Men det var faktisk også det eneste talent, han viste i sagen.

Som i byretten sank han også sløvt og passivt hen i landsretten, mens anklageren stablede løgn på løgn.

Sådan gik 1978. Og 1979. Og 1980.

26. januar 1981 fik Ingerslev så ordet til at føre forsvarsprocedure.

Hans eget forberedelsesarbejde hertil var tilsyneladende først og fremmest, at han havde noteret flittigt ned under anklagerens procedure.

Under ulideligt tidspres udformede Glistrup og fik maskinskrevet nogle af de argumenter, han ønskede fremført, og gjorde det i en kønsløs og lidet udfordrende sprogdragt.

Ingerslev blandede så disse ingredienser efter følgende recept:

Hver gang han kom til et nyt forhold i sagen, brugte han den første halve snes minutter til gentagelse af anklageskriftet. Dette i sig selv var ret katastrofalt. Enhver ved, at lytteintensiteten – også hos en domsmandsret – er særlig kraftig i begyndelsen, hvor en taler tager fat på noget nyt.

Når så anklagen – som det var sket så mange gange før i de år, anklageren talte – var slået fast med syvtommersøm, kom det, der skulle have været det argumenterende afsnit.

Her var den altdominerende melodi, at Ingerslev læste op af sine næsten udtømmende – og tilsyneladende udtømmelige – notater fra, hvad anklageren havde sagt. Det blev så gentaget i lange passager.

Når det var færdigt, hændte det ikke så sjældent, at de eneste

kommentarer var, at »det synes Glistrup ikke er rigtig« og »heri er forsvarer enig med Glistrup«.

Oftentimes gik den beskikkede forsvarer imidlertid over til Gistrups manuskript. Men så at sige undtagelsesfrit blev det skamredet. Argumenter faldt ud i sammenhængende argumentsrækker. Og næsten altid blev pointen glemt. Var der endelig tilløb til at sige noget væsentligt, blev det indsvøbt i utallige forbehold. Høflighedsfraser og undskyldninger for, at Ingerslev tillod sig at have en anden mening end anklageren, og at han da godt forstod og ville erkende, at det måske ikke rigtig var sagen, det, som han nu var ved at sige.

Det kan da godt være, at Ingerslevs mål var for alt i alverden at opnå fortsat at stå som den absolut pæne dreng i fagdommernes øjne. Men den deraf følgende besværing af fremstillingen med at undskylde, at han overhovedet eksisterede og tillod sig at udtrykke sig, svækkede enormt ethvert tilløb til overbevisende argumentation. Ingerslevs usikkerhed og frygtsonhed, fordi han ikke beherskede stoffet i sagen, førte til, at hvad der stod klart og logisk i det af Glistrup leverede manuskript, blev til sort tale, når Ingerslev skulle udtrykke det – som han sagde »i sine egne ord«.

Landsretten havde vist engleblid tålmodighed i de ca. 230 retsmøder, hvor anklageren havde haft ordet. Allerede efter at Ingerslev havde talt et par dage, begyndte retsformanden derimod fra tid til anden at lufte utålmodighed. Når det skete, gjorde Ingerslev det i befippelse, at han – aldeles tilfældigt og vilkårligt – forfjamsket bladrede forbi nogle af de følgende sider – 2, 5, 7 eller 20 sider – og det, der havde stået på de sider, kom så aldrig med i Ingerslevs indlæg.

På den måde blev Gistrups kamp mere og mere fortvivlet for hele tiden at have procedurstof til Ingerslev. Glistrup bad Ingerslev om at begære udsættelse til at klare stoffet. Men Ingerslev sagde nej: Han planlagde 2–3 ugers påskeferie på Tenerife, og derfor skulle han med djævlens vold og magt gøre sig færdig.

Han var imidlertid aldeles hjælpeløs uden Gistrups manuskript. At han havde været beskikket forsvarer i henved 7 år, havde ikke givet ham noget sådant kendskab til sagen, at han selv kunne formulere noget i den uden at afsløre sin totale uvidenhed

om, hvad sagen drejede sig om.«

Der skulle mere end gode nerver til at sidde stille i retslokalet og høre dag ud og dag ind på en forsvarstale, der i den grad var Store Slem. Kritikken bør sandsynligvis først og fremmest rettes imod landsretten. Ingerslev blev nemlig mere og mere dødsmærket, som retsformanden piskede ham til dog at blive færdig med det anstødelige at holde forsvarstale for den Glistrup, som dommerne hadede.

Mit sidste brev til Ingerslev var følgende (sendt 17. marts 1981):

»Herr Landsretssagfører Philip Ingerslev,
Ceresvej 5,
1863 V.

Ved nærværende må jeg skriftligt gentage min indestående anmodning til Dem om ikke at presse forsvarsproceduren igennem på et helt uforsvarligt grundlag, da De jo ikke har villet efterkomme mine mundtlige anmodninger herom.

Situationen er som bekendt den, at retsformanden i januar meddelte, at han ville være forstående overfor Dem, hvis De ikke kunne gennemføre proceduren uden pauser. I de siden da forløbne godt syv uger har De stort set procederet hveranden arbejdsdag og – forstår jeg – brugt mellemdagene til først og fremmest at forberede de afsnit, som skulle følge umiddelbart efter mellemdagen.

Herved er afstanden mellem, hvortil De er nået i procedurstoffet og det stof, der løbende har kunnet oparbejdes på lager blevet mindre og mindre, og nu er De lige ved at indhente lagerstoffet, således at proceduregrundlaget vil blive aldeles uforsvarlig tynd is at skøjte videre på, hvis der nu ikke kommer en passende pause.

Jeg skal naturligvis under ingen omstændigheder gøre indsigelse mod selve det forhold, som De meddelte mig i går, nemlig at De har aftalt med retsformanden, at De kunne få påskeferie fra lørdag den 4. april. Dette må imidlertid ikke under nogen omstændighed få den refleksvirkning, at der ikke for Dem foreligger et forsvarligt proceduremateriale, således at der er mulig-

hed for at fremføre forsvarets synspunkter på acceptabel vis, efter at anklageren har brugt de mange hundrede retsmøder til ensidigt at sværte mig til.

Og denne fundamentale situation foreligger ikke, når vi kommer ind i næste uge.

Under forudsætning af, at sidste retsmøde før påske bliver fredag den 3. april, vil forsvarlige tilstande alene kunne opnås, såfremt tre retsmøder i denne måned – for eksempel den 23., 25. og 27. marts – aflyses. De vil så kunne forsynes med manuskriptmateriale fra det punkt, hvortil De nåede ved sidste retsmøde og dækkende retsmøder den 18. og 20. ds. samt den 30. marts og 3. april.

På dette grundlag gentager jeg min opfordring til Dem.

Når De siger, at det må jeg virkelig selv fremføre, vil jeg bede Dem overveje denne holdning nærmere. Fra de tre år i landsretten ved vi jo, at retsformanden i så fald blot vil være afvisende og – formelt med rette – henvise til, at det ikke er noget, som jeg skal blande mig i, men bare er en sag mellem retten og den af retten beskikkede forsvarer. Det er derfor nødvendigt, at anmodningen kommer fra Dem.

Efter det, vi oplevede i går, hvor retsformanden fordømte mig uden overhovedet forud at ville høre på, hvad jeg kunne oplyse, er der jo ingen grund til at antage, at rettens holdning er blevet en anden end den, der hidtil har gennemsyret retten overfor en anmodning fra min side.

Derimod er jeg selvsagt rede til at stå model til, hvis De begrundet Deres anmodning om aflysning af de nævnte tre retsmøder med, at det grundlæggende procedurestof, som jeg forsyner Dem med, er blevet forsinket, og at det er det, der har sat Dem i den situation, at De begærer den nævnte udsættelse i henhold til den holdning, retten tidligere har taget til Dem og med henvisning til foranstående om, at der jo nu igennem så lang tid over samtlige retsdage er afleveret indlæg fra Deres side, så enhver må kunne forstå, at der nu er behov for lidt luft for Dem til at kunne forberede det videre forsvarsindlæg.

Mogens Glistrup«

Dette brev forblev lige så virkningsløst som alle mine andre forsøg på at opnå fair play.

Ved begyndelsen af retsmødet mandag den 30. marts 1981 meddelte retsformanden, at Ingerslev var blevet syg. Men han – retsformanden – havde den foregående dag (søndag) forhandlet med Ebbe Suenson, så denne kunne fortsætte forsvarsproceduren. Som følge af et retsmedlems sygdom kunne det dog først blive i løbet af et par dage.

Alt dette kom som noget helt nyt for mig. Jeg var ikke blevet inddraget i – ja end ikke underrettet om – at der var blevet fait accompli-rænkesmedet i løbet af weekenden. I stedet havde jeg brugt lørdag-søndag til en kraftanstrengelse for at levere nye manuskriptsider til Ingerslev.

Min reaktion kom i form af følgende brev af 31. marts 1981:

»Østre Landsret 3. afdeling,
Bredgade 59,
1260 K.

Sag Ø.L. III 93/1978

I forbindelse med mødet i går i rettens retssal meddeltes det mig,
at der ikke kunne afholdes noget retsmøde på grund af sygdom blandt rettens medlemmer,

at landsretssagfører Ingerslev på grund af sygdom alligevel ikke havde kunnet procedere i går,

at landsretssagfører Ingerslev allerede i retsmødet den 27. ds. havde meddelt, at hans helbred ikke tillod ham at procedere den 31. ds., og

at retten i frygt for, at landsretssagfører Ingerslevs sygdom ville blive længevarende, sigtede på, at højesteretssagfører Suenson fra fredag den 3. n. m. fortsætter forsvarstalen, således at han begynder med sagens forhold IV.

Ved nærværende protesterer jeg imod, at denne fremgangsmåde følges.

For det første gør jeg gældende, at det i en sag af et omfang som den foreliggende er uforsvarligt i forhold til den tiltalte at lade en advokat fremføre et forsvarerindlæg med så kort varsel.

For det andet må jeg protestere imod, at sagens forhold IV nu tages op til procedure. Jeg kan ikke tiltræde bemærkningen om, at dette skulle følge af rettens kendelse af 23. ds. Denne kendelse var på det relevante punkt foranlediget af, at jeg gerne ville have yderligere tid til at afpudse mine kommentarer i relation til sagens forhold II Ø (Svend Erland Hansen), Å (Erik Hjortbøl), AB (Egild Christensen), AE (Birger Christensen) og AG (Niels Preben Sørensen).

Dette blev mig nægtet ved nævnte kendelse. På et grundlag, som jeg finder uforsvarligt – hvilket skøn retten altså tilsidesatte – procederede landsretssagfører Ingerslev herefter de nævnte forhold begyndende tirsdag den 24. ds.

I konsekvens af kendelsen sørgede jeg for, at der til landsretssagfører Ingerslev fremkom tilstrækkeligt materiale fra mig til, at han herefter kunne fortsætte overensstemmende med anklageskriftets systematik og have procederet forhold II SD (Berthelsen).

Mit procedureoplæg i Berthelsen-forholdet er det ganske naturlige, at der startes med en almindelig gennemgang, derefter gennemgås de forhold, som nogenlunde svareer til de øvrige forhold i sagens forhold II, og derefter afsluttes med det særlige i Berthelsen-forholdet, som angår skibsanparterne.

Ingerslev havde i god tid før fredag den 27. ds. modtaget fra mig ca. 100 sider manuskript, som gik et stykke ind i skibsafsnittet.

Da Ingerslevs procedure-hastighed har været ca. 50 manuskriptsider pr. dag, var der altså Berthelsen-stof til to fulde retsdage.

Dette stof er stadig ikke benyttet, og det må derfor være urimeligt nu at tage fat på sagens forhold IV.

Det kan dog aldrig være et formål med kendelsen af 23. ds., at forsvaret først og fremmest skal beskæftige sig med de forhold, som jeg ikke har haft mulighed for at kommentere endnu, i stedet for at følge anklageskriftets rækkefølge, som jeg har lagt til grund ved mit arbejde.

Jeg har igennem 1981 leveret mine procedurekommentarer successivt til landsretssagfører Ingerslev, således at der alt i alt til

ham er afleveret ca. 1600 sider.

Det er de sidste ca. 100 af disse sider, som endnu ikke har været anvendt af forsvarer.

Udover det, der allerede er afleveret til landsretssagfører Ingerslev, regner jeg med, at det resterende stof fra min side vil komme til at fylde ca. 500 sider.

I kronologisk rækkefølge fordeler dette stof sig som følger:

1. Berthelsen-forholdet optager ca. 110 sider, hvoraf de ca. 100 sider som nævnt er afleveret til landsretssagfører Ingerslev og fra ham gået videre til højeretssagfører Suenson.

2. Efter gennemgangen af enkeltforholdene i sagens hovedforhold II – der jo slutter med Berthelsen-forholdet – er der en række tværgående betragtninger, som må gøres gældende fra forsvarers side, herunder kommentarer til den indankede doms præmisser og til forskellige af de synspunkter, som anklagemyndigheden ved snesevis af lejligheder har fremført i den periode 4. september 1978–10. december 1980, hvor det i altovervejende grad var anklageren, der styrede det processtof, der blev præsenteret i domsmandsretten. Disse tværgående betragtninger har det ikke fremstillingsteknisk eller på anden vis været rimeligt ud fra nogen synsvinkel at tage med under noget af de enkelte 33 forhold, idet gennemgangen af dem forudsætter, at man kan springe rundt imellem de 33 forhold for med eksempler at belyse disse generelle synspunkter til støtte for frifindelse i sagens forhold II (og med afsmitningseffekt i og for sig også i sagens øvrige forhold). Dette materiale fylder i mit manuskript ca. 130 sider, hvoraf de første ca. 90 sider i går og i dag er afleveret til højeretssagfører Suenson, mens de resterende ca. 40 sider vil blive leveret til ham i indeværende uge.

Med andre ord: Hvis højeretssagfører Suenson pålægges at tage fat på sin procedure allerede fredag den 3. april, vil han have ca. 240 siders manuskript eller svarende til ca. fem fulde retsdage – materiale, som jeg har måttet forcere igennem i konsekvens af rettens kendelse af 23. ds., således at landsretssagfører Ingerslev kunne have haft det med, når han den 4. april skulle rejse på den påskeferie, som så længe har været stipuleret i sagen.

Det må derfor være aldeles urimeligt, hvis hele tilrettelæggel-

sen nu skal ændres, og højesteretssagfører Suenson skal springe i stoffet og gå i gang med sagens forhold IV. Ved tilrettelæggelsen af mit arbejde har jeg ikke begået noget urimeligt – heller ikke ved, at jeg har taget tingene i den rækkefølge, hvori de står i anklageskriftet, hvilket var overensstemmende med den disposition, landsretssagfører Ingerslev havde anlagt.

3. Jeg beklager meget, at landsretssagfører Ingerslev – hvis helbred åbenbart allerede dengang ikke var helt på toppen – den 27. ds. har fremført en procedure vedrørende sagens forhold III.

Det proceduremanuskript, jeg herom har modtaget fra landsretssagfører Ingerslev, var mangelfuldt og ufuldstændigt.

Jeg må have et rimeligt krav på, at sagens forhold III bliver procederet fuldstændigt og sammenhængende. Mit materiale i så henseende vil jeg kunne stille til højesteretssagfører Suensons rådighed i næste uge, således at han har påsken til at gennemgå det.

Når Ingerslev har procederet forhold III den 27. ds., kan det alene bero på, at han har været under indflydelse af den optrækkende sygdom, idet han som nævnt før fredag havde tilstrækkeligt materiale til det forhold, som stod for, men dette forhold – Bertelsen-forholdet – har muligvis forekommet Ingerslev så stort og omfattende, at han er vejet tilbage fra at tage fat på det. Men den tiltalte må have krav på, at alle dele af proceduren fremføres af en forsvarer, der er fuldt på højde med situationen.

Selvfølgelig er det ikke tidsbesparende, at forsvaret ud over fredag den 27. ds. også bruger senere tidspunkter til sagens forhold III. Men de over 200 retsdage, som anklageren beslaglagde med sin præsentation af sagen, var der jo også temaer, der blev gentaget – for eksempel vedrørende problemerne omkring Allan Christensens dødsbo for at tage en illustration, som endog ligger uden for det område, som tiltalen angår.

4. Herefter er der skønsmæssigt ca. 300 proceduresider tilbage vedrørende sagens forhold IV samt til afsluttende og konkluderende bemærkninger.

Grundbearbejdningen af, hvad jeg har af foreløbige udkast og notater herom, vil jeg foretage i påskeugen, således at materialet forsåvidt er klar til den første renskrift fra 3. påskedag den 21.

april. Herefter vil jeg fra torsdag den 23. april om eftermiddagen kunne levere til højesteretssagfører Suenson eller landsretssagfører Ingerslev procedurestof vedrørende disse dele af sagen. Leveringen vil ske successivt dag for dag og vare ca. 2½ uge.

Når man tager i betragtning, at der her er tale om en sag, som anklageren og myndighederne iøvrigt har brugt årevis på både i forberedelse forud for anklageskriftets udfærdigelse i byretten og i landsretten, synes de anførte tidsterminer for tilvejebringelsen af grundmateriale til forsvarets procedure bestemt ikke at kunne betegnes som urimelige.

Jeg er naturligvis glad over, at jeg har været så heldig uden sygdom at kunne foretage de meget betydelige leverancer af procedurestof fra begyndelsen af året 1981. At der kom til at opstå et slip, fra anklageren afsluttede sin procedure et par uger før juleaften, og frem til, at jeg havde de første sider færdige til levering, kan der ikke være nogetsomhelst belastende i. Det er et stort sammenfattende notat- og manuskriptmateriale, der her skulle samarbejdes, og at jeg i årets første 13 uger har kunnet holde et leverancegennemsnit på over 100 sider om ugen, finder jeg i al beskedenhed må siges at være ganske meget og noget, der kun har kunnet gennemføres ved et enormt stort slid såvel ved gennemarbejdning af stoffet som samling og renskrivning af de mange forskellige notater og råudkast.

Det må jo erindres, at det stof, som anklageren har inddraget i den foreliggende sag og henvist til, fylder adskillige snese tusinde sider, som det altså har været opgaven at foretage en samlet bearbejdelse af.

Hvis retten derfor fastholder, at man – mod min protest – ikke vil vente med fortsættelsen af forsvarets procedure, indtil landsretssagfører Ingerslev er blevet rask, kan der i det arbejdsprogram for resten af proceduren, som fremgår af foranstående, ikke være nogensomhelst urimelighed, når der skal tages retsplejemæssigt påkrævede hensyn også til den tiltalte.

På højesteretssagfører Suenson forstår jeg, at retten har inddraget til retsmøde mandag den 6. april, onsdag den 8. april og eventuelt formiddagen fredag den 10. april, hvilke dage jeg hidtil

havde disponeret som værende retsmødefri i henhold til meddelelse herom, der var givet mig af landsretssagfører Ingerslev, og specielt efter rettens kendelse af 23. ds. har jeg omrokeret en del arbejde, så jeg kunne få presset forannævnte manuskriptsider igennem, før landsretssagfører Ingerslev skulle flyve til Teneriffa. Jeg gør derfor indsigelse, hvis den planlægning, som jeg har foretaget i tillid til rettens planlægningsdispositioner, nu skal blive kuldkastet med så kort varsel.

Ved nærværende begærer jeg aflysning af det til fredag den 3. april berammede retsmøde og skal til støtte herfor anføre:

Formanden for folketingets skatteudvalg har meddelt, at udvalgets medlemmer skal være i beredskab til møde i udvalget den pågældende dag kl. 9.15 – formentlig med henblik på afgivelse af to udvalgsbetænkninger vedrørende lovforslag, som regeringen ønsker gennemført i folketingets sidste arbejdsuge før påske, og hvor betænkning derfor efter reglerne skal være omdelt i løbet af førstkommende weekend. Om begge lovforslag gælder, at jeg som Fremskridtspartiets ordfører har været den, der har arbejdet med Fremskridtspartiets synspunkter i sagerne. Det er derfor strengt nødvendigt, at jeg er med ved betænkningsafgivelsen, idet ingen andre end jeg kan tage stilling til Fremskridtspartiets holdning til de ændringsforslag og bidrag, som fremkommer ved betænkningernes afgivelse.

Især kan der forventes omfattende ændringsforslag vedrørende regeringens lovforslag om den fremtidige husdyrbeskatning, idet det her drejer sig om den første reform af nogen betydning siden 1903. Men også det andet forslag om de skattemæssige forhold vedrørende de nye ydelser til Grundejernes Investeringsfond frembyder så meget indviklethed og sprængstof, at min nærværelse vil være nødvendig.

Kl. 10 begynder møde i folketingssalen. Efter et par tredie behandlinger kommer to første behandlinger, hvor jeg er ordfører for Fremskridtspartiet.

Den ene angår et teknisk meget kompliceret emneområde, som jeg har arbejdet med i en årrække og derfor faktisk ikke kan afgive til nogen anden (det drejer sig om, hvad den danske stat

skal, kan og bør gøre i relation til EF-fiskeripolitikken vedrørende fangster i de grønlandske farvande). Det andet lovfor-
slag angår vikarbureauer, og her tangeres det grundlæggende
forslag om opfyldelse af grundlovens § 75, som jeg har udfærdi-
get, og som gør udpegningen af mig til ordfører i sagen naturlig.

Fredag kl. 13 er der møde i folketingets markedsudvalg. Såvel
landbrugs- som fiskeriforhandlinger er jo inde i en så afgørende
fase, at jeg ikke kan pjække fra dette møde, idet en udeblivelse
meget vel kan få aldeles uoverskuelige og skadelige konsekven-
ser, der ganske står i misforhold til, om et par timers retsmøde i
ovennævnte sag skal ligge på et eller andet tidspunkt end netop
sammenfaldende med det pågældende møde i markedsudvalget.

Jeg har sendt genpart af nærværende til højesteretssagfører
Suenson. *Mogens Glistrup*

Suenson oplyste 6/4-81:

»Dette brev blev dokumenteret i retsmøde 3/4-81, hvorefter
der afsagdes kendelse. Derefter begyndte Suensons procedure
ca. kl. 11.00.«

Denne udvikling kendte jeg ikke, da jeg den 6. april 1981 skrev
følgende brev:

»Østre Landsrets 3. afdeling,
Bredgade 59,
1260 K.

Sag Ø.L. III 93/1978

Den første – og hidtil eneste – reaktion jeg har fået på mit brev
af 31. f. m. lå i min post lørdag den 4. april 1981 i form af følgende
lap papir:

Forhold IV blev procederet
færdigt 1981.04.03.
II SD skal procederes
1981.04.06 og resten af
sagen skal procederes
færdig 1981.04.10.

Ebbe Suenson

Højesteretssagfører 1556 København V

Tlf. (01) 14 14 10

Anklageren har brugt årevis til ensidigt at sværte mig til med den ene urigtighed efter den anden. Alene i Østre Landsret over 200 retsmøder med titusinder af usandheder.

Mine beviser har man totalt nægtet at høre, jfr. bl.a. afgørelsen af Allan Christensen-forholdet 3. marts 1980, om skibsanparter i april 1980 (retsbogen side 514) og kendelser af 23. maj, 25. august, 20. oktober og 10. november 1980.

Og et anstændigt eller udtømmende forsvar tillader man altså heller ikke. Selv om det føres på det ensidige, utilstrækkelige og misvisende bevismateriale, som alene er tilladt fremført i sagen.

Jeg anråber endnu engang retten om ikke at undertrykke de beviser og argumenter, som oplyser, hvad der er den virkelige sandhed vedrørende de i anklageskriftet omhandlede forhold.

Mogens Glistrup

P.S. Jeg har også modtaget retsbogsudskrift vedrørende retsmødet fredag den 27. f.m.

På side 768 er der følgende direkte usandheder i landsretssagfører Ingerslevs bemærkninger:

1. Aftalen med tiltalte om forhold II SD gik ud på, at tiltaltes bemærkninger herom skulle fremkomme til ham senest igår.
2. »På telefonisk forespørgsel til tiltalte oplyste denne imidlertid, at dette materiale kun udgjorde ca. halvdelen af hans bemærkninger til forhold II SD«.
3. Tiltalte havde jo været i besiddelse af hans (Ingerslevs) proceduremateriale vedrørende forhold III og IV siden før jul.

Mogens Glistrup«

I FREMSKRIDT for 29. maj og 15. juni 1981 skrev jeg:

»Når Suenson fra at have spillet en meget tilbagetrukket rolle – i perioder havde han overhovedet ikke været til retsmøderne – nu skulle overtage forsvarets førelse, måtte der efter Glistrups mening i al fald gives ham nogen forberedelsestid. Det ville ret-

ten eller Suenson imidlertid ikke have.

Ej heller ville Suenson vide af Glistrups forsvarstalemamuskriptforslag. Med stor – og tomtøndet – patos deklamerede han for retten, at han var advokat og ikke stod i klasse med »en simpel oplæser ved TV-avisen«. Derfor var det aldeles under hans storskrydende værdighed at gøre brug af andres manuskripter.

Hans totalukendskab til sagen afsløredes ikke blot af, at han på få retsdage kom igennem den tredjedel af sagen, som resterede, da Ingerslev meldte sig syg. Også indholdet var afslørende. Suenson nød at udstille sin bevandrethed i den store verdens klassikere fra Shakespeare over Mozart til Gromyko. – Nogen forbindelse til sagen havde disse brave eller ubrave folk ikke. Ej heller, hvad der citeredes fra dem. Men det stillede da Suenson i en position, som Glistrup måske ikke var ene om at sammenligne med Jacob von Thyboes.

Det var rent tilfældigt, hvad Suenson havde nået at kikke i af de tusindvis af bilag, som der var i de dele af sagen, som han angiveligt skulle procedere. Det søgte han afbigt for ved at forfægte, at han ofte i sin sagførerkarriere havde fundet ét væsentligt argument ud af hundrede mulige og så sat alt på det ene kort, og det var ifølge Suenson blevet spillet så meget desto stærkere.

Dette figenbladsdække over eget ukendskab til sagen er ikke noget værd i en situation, hvor seks dommere og domsmænd i hundredvis af timer var indoktrinerede med et væld af tilsyneladende – men i virkeligheden alle i bund og grund uholdbare – argumenter fra en velforberedt anklagemyndighed, der kunne trække på alle statsmagtens ressourcer for at få den anklagede tværet ud. Men Suensons skandaløse fremgangsmåde førte i al fald til, at han meget hurtigt kunne erklære forsvarets procedure for helt afsluttet, så anklagere og dommere kunne få den også af dem attråede tidligere påskeferie.

Hverken de Ingerslevske eller de Suensonske indlæg havde indladt sig på at rokke ved anklagerens bevisførelse eller anklagetale. Dens indhold havde det ellers været umådelig let at rokke ved. Men i formen fremførte statsadvokaterne deres angreb på Glistrup med aldrig svigtende målbevidst fattethed og bestemthed og autoritet. Den forblev ganske uden noget pas-

sende modstykke såvel i Ingerslevs fumlerier som i Suensons pauseklovnerier.

Men ud fra en retssikkerhedsbetragtning er usikkerhed og eftergivenhed over for statsapparatet ikke noget forsvarsadelsmærke.

I syv år har Glistrup siddet i retssalene omringet af sammen-spiste fjender, som alle fuldt og helt har været besjælet af et fælles ønske: at smadre Fremskridtspartiet. Herfra har det ikke været nogen undtagelse med de to, der sad på Glistrups venstrefløj – Ingerslev og Suenson. Ejheller midt for eller til højre. Her sad embedsmændene (dommere og anklagere). Og bedre var det ikke i ryggen med journalister, der vidste, at deres redaktioner bare var interesserede i at få et eller andet – selv om det så ikke var sandt – som satte Glistrup i gabestokken. Værst var den Ritzaumand, som fodrede langt de fleste blade (samt Danmarks radio og tv), og hvis hele udseende og fremtræden lyste langt væk af venstrefordrejet socialistjesuitisme. Normalt fortav han, hvad der var fremført af Glistrup. Aldrig gengav han det loyalt.

De foregående afsnit beskrev de såkaldte forsvareres Rane Jensen taktik.

Men loven indeholder en aldeles klar og utvetydig regel om, at på den måde kan man ikke holde den tiltalte uden for sagen. Det er trods alt ham og hans skæbne, det hele drejer sig om. Derfor fastslår retsplejeloven udtrykkeligt, at også den anklagede kan få fremført sine synspunkter.

Bestemmelsen står i § 738. Efter nogle udtalelser om forsvarere hedder det i stykke 1, sidste punktum, ordret: »Sigtede er berettiget til selv tillige at tage ordet til sit forsvar.«

Glistrup lagde ingensinde skjul på over for landsretten, at han ville gøre brug af denne ret. Han påviste i det ene brev efter det andet, hvordan forsvarsindlæggene reelt blot var en »anklagetale nummer to«, og hvordan forsvarerne undlod at tage hensyn til det, som Glistrup ønskede fremført.

Den 1. maj 1981 kunne retten ikke længere udskyde Glistrups adgang til at få ordet. Suenson blev nemlig den dag færdig med sit overfladeskøjteløb.

Glistrup bad om frist til at samle sit materiale sammen og formulere det nærmere. Anklagerne fik i sin tid 2½ måned til at forberede deres første indlæg og 18 dage til deres andet – helt overensstemmende med, hvad de begærede. Og de havde i årevis ikke haft andet job end netop Glistrup-sagen.

Retten fastslog imidlertid, at Glistrup »ikke kunne siges overhovedet at have krav på nogen udsættelse« til forberedelse af sit indlæg. At maj måned er folketingsårets travleste og mest hektiske med strubevis af afgørelser og afstemninger, ville retten heller ikke tillægge betydning.

Væsentligst på grund af forhold hos retten selv blev det imidlertid den 11. maj, før Glistrup fik ordet.

Han indledte med at hamre fast, hvori sagens problemstilling bestod. Selv noget så grundlæggende var nemlig aldeles blevet forsømt i vidtløftigheder og uklarheder, som anklagere og forsvarere havde svuppet rundt i. Så sent som i anklagerens afsluttende indlæg havde denne – uden at blive modsagt i Suensons duplik, der helt igennem var en tynd kop te – hævdet, at det strafbare var indgåelsen af de påståede proformaftaler. Enhver har imidlertid lov til at indgå alle de fiktive arrangementer, han eller hun vil. Det afgørende strafferetligt er, om den i sagen tiltalte mod bedre vidende har videregivet sådanne aftaler til myndighederne, som var de ægte. Og allerede når problemet – som det virkelig var – for første gang i de mange retsmøder sattes på rette plads, var man et stort stykke nærmere Glistrups frifindelse. I masser af tilfælde var det nemlig ikke Glistrup, men andre – ofte statsautoriserede revisorer – der havde udfærdiget de pågældende selvangivelser. Og mens begivenhederne virkelig udspillede sig, havde myndighederne hundredvis af gange efter indgående undersøgelser godkendt aftalerne som ægte. I de tilfælde, hvor Glistrup havde medvirket til at give de pågældende oplysninger om, at aftalerne var, som det entydigt fremgår af alt samtidigt bevismateriale, kunne han derfor ikke på nogen måde siges at have handlet strafbart – han gjorde bare, hvad der dengang var myndighedernes klare og entydige opfattelse. Den ændrede sig først efter, at aktionen mod Glistrup efter focusudsendelsen havde vist, at der intet var at klandre Glistrup – medmindre man

hengav sig til det skinbarlige fiktionsnonsens. Og det gjorde myndighederne så, men først efter at alt, hvad sagen drejede sig om, for længst havde udspillet sig. Alle anklager mod Glistrup er således, at man med lang tilbagevirkende kraft nu vil have ham straffet for, hvad alle anså for fuldt lovligt dengang, der blev indgivet de selvangivelser og aktieselskabsoplysninger, som anklageskriftet (fra 1974) påstår skulle være fiktive.

Efter at have sat problemet på plads – under rettens udtrykte mishag – gik Glistrup over til at påvise, at højesteret ikke ved tidligere afgørelser – navnlig den om DSB-manden fra Nykøbing F – havde godkendt fiktionshypotesen. Det var selvfølgelig vigtigt grundigt at få tilbagevist anklagerens modstående opfattelse. For har den overordnede instans – højesteret – givet en retningslinie, er denne selvfølgelig meget langt bindende for den underordnede, landsretten. Med udgangspunkt i Gistrups daværende manuskript havde Ingerslev været inde på samme emnekreds i januar. Men dels havde han sprunget meget væsentligt over, dels havde anklageren (uden gensvar fra Suenson) i april taget temaet op igen. Naturligvis kan man ikke gennemgå i sammenhæng et sådant emne, uden at det over for domsmandsretten bliver nødvendigt hist og her for forståelighedens skyld at gentage, hvad der også var sagt i januar. Det ophidsede retsformanden, hver gang han hørte noget, han mente at have hørt før. Selv om han med den mest engleblide tålmodighed havde lyttet til anklagerens hundredvis af gentagelser i 1978, 1979 og 1980. Selvfølgelig spiller det en stor rolle – såvel for den talende som for de lyttende dommere og domsmænd – om atmosfæren er, at det fremførte gengives uforstyrret, eller der hersker et kampklima fra forhandlingslederens side. Hvad enten denne så hedder K. B. Andersen eller Henning Krog (som er retsformandens navn).

Efter at være kommet igennem betydningen af højesteretsdommene gik Glistrup over til det enkeltforhold, som anklageren – såvel i bevisførelse som i procedure – havde gjort allermest ud af. Det var det, som havde skræmt Ingerslev så meget, at han meldte sig syg, lige som han var kommet frem til det. Og Suenson havde slet ikke nået at sætte sig ind i det. Det var derfor blevet en ynkelig fremstilling, da han klumrede sig igennem det uden at

tage fat på næsten ét eneste af de mange angrebepunkter, statsadvokaterne havde sat ind mod Glistrup.

Det var følgelig absolut ikke gentagelser i det, Glistrup fremførte. Men retsformanden blev vredere og vredere. Og den 20. maj – efter 3½ retsdag med Glistrups indlæg overfor de 242 retsdage med de andres stof – meddelte Krog, at retten nu var til sinds at fratage Glistrup ordet.

Glistrup protesterede. Han påpegede, at retsplejeloven gav ham ret til at fremføre sine synspunkter. Der er hverken i lovens ordlyd eller i sund fornuft noget som helst grundlag for at hævde, at den tiltaltes adgang til at fremføre sit forsvar skulle være noget underordnet eller ligegyldigt. Hverken i sig selv eller i forhold til den adgang, retten giver anklagere og forsvarere til at udtale sig. Det, han havde sagt og ville sige, var tydeligvis noget nyt i forhold til, hvad der hidtil var fremdraget i landsretten – såvel i indhold som i form. Og han havde endnu kun kunnet nå at beskæftige sig med mindre brøkdele af de anklager, der igennem de 2½ år i landsretten var stablet op imod ham.

Døve øren var det eneste, retten havde at levne den anklagede. Ganske som landsretten ikke ville tåle ét eneste af Glistrups beviser, ville den heller ikke forstyrres ved at blive stillet over for hans argumenter. Landsretten havde for længst bestemt sig til ikke at ville høre på Glistrup. Også med hensyn til at afskære den tiltalte fra at fremkomme med sit forsvar, blev Glistrupsagen aldeles enestående i dansk retshistorie.

Allerede fra omkring 1. april 1981 havde landsretten gentagne gange fortalt, at den var i fuld gang med at skrive dommen. Men rettens budskab blev nu, at den først ville afsige dommen efter 1. september.

Glistrup var sendt ud i en ny uvishedens sommer«.

Tusindvis af gange har aviser og andre af mine modstandere angrebet mig for, at jeg skulle have trukket sagen i langdrag.

Sandheden er den stik modsatte.

Scenen i retssalen har været overladt til anklageren så at sige fra start til mål. Tidsforbruget på 483 retsdage skyldes først og fremmest, at det har anklagemyndigheden haft behov for, så den kunne camouflere sin nøgenhed.

Når jeg har villet fremføre mine beviser eller argumenter, har domstolens holdning stort set været, at det ville de ikke høre på. Derfor har jeg ikke lagt beslag på lang tid.

At jeg ikke fysisk har kunnet være i folketing og retssal samtidig, har i al fald ikke forlænget sagen. Det har jo blot betydet, at statsadvokaterne med følgesvende har kunnet drive deres forargelige spil endnu mere modstandsløst – og dermed hurtigere – end de havde fået held til, hvis domsmagten havde vist tilbørlig respekt for arbejdet i den lovgivende forsamling.

11. Landsrettens hævdning

Landsretten slog til 23. november 1981 – 15 dage før folketingsvalget.

4½ års ubetinget fængsel (det halve som forvandlingsstraf for tillæggsbøde) og fradømmelse af advokatbestillingen for bestandig var landsrettens budskab til de danske vælgere.

Men desuagtet kvitterede de med at give den system-genstridige Glistrup 18.927 personlige stemmer. Næst efter de to største partiers partiledere den største tilslutning, nogen folketingskandidat opnåede.

Snart kom det frem, at i al fald hos partiet Venstre var den onde landsretsdom ingen overraskelse. Partiet havde fået anbragt en af sine organisations-formænds kone mellem domsmændene. Det var moderen til den nuværende kirkeminister, som dengang kandiderede til en ministerpost, når Venstre kunne komme til regeringsfadet. Der skal ikke stor fantasi til at forestille sig, at en moder har ambitioner om at se sin datter som minister for det parti, moderen – efter sigende bl.a. i en række læserbrevsangreb på Fremskridtspartiet – har givet en stor del af sit livsarbejde. Og Venstres officielle partihistorie går som bekendt ud på, at det var mig, som hindrede VCQM-regeringens dannelse i 1975.

Kunne man altså få min indflydelse stækket, ville det være en lykke for den Anna Marie Elkjær-Larsen, som sad med fuld stemmeret i den landsret, som mishandlede min sag fra september 1978 til november 1981.

Men det var jo bare den afskyelige Glistrup, det gik ud over. Derfor fejede medier og journalister deres vane tro også denne anstødelighed ind under gulvtæppet.

Samme tavshed mødte Danmarks Radios udsendelse på program 1 den 9. marts 1982 kl. 15–15.30, hvor domsmandssupplean-

ten Marianne Larsen fortalte, at hendes virke som domsmand siden 1976 har vist, at de politiske partier i overvejende grad sætter offentligt ansatte o.l. på domsmands-grundlisterne. Fordi selvstændigt erhvervsdrivende o.l. ikke har praktiske muligheder for at påtage sig hvervet.

I denne specielle sag skete yderligere det, at hun »længe inden sagen kom for« fik et brev fra landsretten om, at hun var udset til sagen, men at den ville blive så langvarig, at hun blot skulle sige til, hvis det ville slå for meget i stykker.

Det gjorde hun imidlertid ikke.

Da det kom til stykket, var der ud over hende – og Elsebeth Koch-Petersens Venstre-mor – blandt de fem domsmænd og domsmandssuppleanter en invalidepensionist og to, der var ansatte i stat og kommune. Marianne Larsen fremhævede, at det »sorterer sig selv«, hvilke samfundsgrupper der kan komme med i et sådant domsmandskollegium, og at det »ikke reelt er noget gennemsnit af befolkningen«.

Selv var fru Marianne arbejdsløs HK'er. Udover jobbet i landsretten indmeldte hun sig på aftenseminariet i Skovlunde. Herfra får hun lærereksamen i sommeren 1982. Undervejs påstod Arbejdsdirektoratet og appelnævnet, at så kunne hun ikke hæve arbejdsløshedsunderstøttelse, men ved henvendelse til den socialdemokratiske arbejdsminister Svend Auken fik hun hans personlige afgørelse på, at hun kunne fortsætte med arbejdsløshedsunderstøttelse.

Derudover fik hun efter 2½ år jobtilbudsarbejde tirsdag og torsdag på kontor vedrørende kursus for ungdomsarbejdsløse. Det sluttede 20. november 1981, som landsretsdommen over mig blev afsagt 23. s.m., og fra 24. november 1981 havde hun igen fast arbejde.

Landsretsdommen er helt og fuldt bygget op omkring en præmisudtalelse (dommen side 76) om, at tiltalte »end ikke har forsøgt at sandsynliggøre sin påstand om, at der ... er sket financiering fra ... kapitalstærk side – hvilket der efter den meget omfattende bevisførelse i sagen heller ikke findes grundlag for at antage«. Dette benyttes som begrundelse for, »at det må anses for godtgjort, at der ikke har været det kapitalgrundlag for hans

virksomhed, som hans bogholderi viser« og (side 77), »at det af tiltalte skabte administrationssystem har kunnet fungere uden tilstedeværelse af kapital, og at det i praksis også har gjort det«.

Dette var unægteligt grove løjer i betragtning af, at administrationssystemet indeholdt hundredevis af millioner kroner i reelle menneskepenge, børsnoterede værdipapirer, faste ejendomme, skibe, som sejlede på verdenshavene o.s.v.

Og at beviserne herfor lå lige for – nemlig for den, der bare gad læse mit dagligt førte og dagligt afstemte bogholderi, som til stadighed har stået – og stadig står – til rådighed for alle vedkommende.

Men anklagemyndigheden – der i en civiliseret retsstat har bevisbyrden – var ikke til at drive til at beskæftige sig med den side af sagen.

Og mine uafbrudte forsøg – lige fra sagens start og med usvækket energi lige siden – på at få dette materiale frem, var afvist af alle. Af de såkaldte forsvarere. Af anklagemyndigheden. Og af Østre Landsret selv ved sribetvis af kendelser.

Da sagen blev indbragt for højesteret, skrev jeg straks (den 26. januar 1982) et omfattende og stærkt gennemdokumenteret brev herom til rigsadvokaten, der imidlertid totalt afviste mig.

Senere forsøgte forsvarerne at få det nødvendige regnskabsmateriale ind i sagen, men højesteret fastholdt i oktober 1982 (og igen i dommen af 22. juni 1983), at mine beviser skulle undertrykkes. Sandheden måtte ikke komme frem. For så ville alt for mange højt placerede i det danske samfund tabe ansigt.

Med et andet spændende aspekt i landsretsdommen gik det lige så galt. Det drejede sig om, hvordan man på en for en straffesag tilstrækkelig håndfast og entydig måde kan definere sagens centrale element – fiktionsteorien. Sådan at det ikke bliver tilfældige efterfølgende vilkårligheder, der afgør, hvad der er fiktivt og hvad ægte, men sådan at fiktionsafgørelsen sker efter objektive forudsigelige kriterier. For selvfølgelig skal selvangiveren lade være med at oplyse fiktive forhold, som var de ægte. Men det er lige så galt at fortie ægte forhold, fordi man tror, de er fiktive. I al fald i forhold til en straffesag må der derfor være firkantede for alle forståelige kriterier for, hvad der er ægte og hvad fiktivt, så

den, der udfylder sin selvangivelse – en pligt samfundet pålægger alle, hvadenten de har lyst eller ej – på forhånd kan vide, hvordan de finder ud af, om aftaler senere vil blive fiktionsstemplede.

Jeg har formidlet over en million aftaler mellem ca. 20.000 mennesker og selskaber, sådan at disse aftaler hænger meget nøje sammen. Hver gang, der er en sælger, er der en køber, til hver långiver svarer en låntager o.s.v., o.s.v. – og iøvrigt udelukkende personer, som er fuldt skattepligtige i Danmark (skattefrie fonde, udlandsdanskere o.s.v. er ikke elementer af betydning i mit virke – modsat hvad der er tilfældet for så mange højtansete, ustraffede advokater og revisorer med alskens ordner og andre hædersbevisniger).

Anklagemyndighedens påstand var i by- og landsret, at alle disse aftaler skulle være fiktive.

I anklageskriftet havde man – angiveligt af »ressourcebesparende grunde« – alene udtaget ca. 6000 af disse over 1.000.000 aftaler. Og det var altså dem, sagen drejede sig om.

Byretten gav 100 % anklageren medhold og fandt alle 6000 aftaler fiktive.

Men kendsgerningernes pres tvang landsretten til at godtage ca. 600 af dispositionerne. I de forhold blev jeg pure frifundet, fordi disse aftaler ansås som ægte.

Men dermed opstod unægtelig det problem, hvordan de 600 frifindelser på rationel og forståelig vis kan adskilles fra de 5400 domfældelser.

Sandheden er, at det er aldeles ugørligt, og at man vil komme ud i et enormt rod og kaos, hvis man vil til at opdele de godt en million aftaler i nogle som fiktive og andre som ægte, sådan som landsretsdommen gør det. Der er nemlig en ubrydelig sammenhæng mellem alle dispositionerne. Man kan ikke med landsretten i det lange løb opretholde, at et salg er ægte på sælgerside, men fiktivt på køberside, og at et lån, der er brugt til at berigtige en købesum er fiktivt, så den pågældende nok er blevet ejer af det pågældende aktiv, men ikke skylder de penge væk, som han har lånt for at kunne købe det.

Og sådan efterlader landsrettens frifindelser tusindvis af uholdbare »brudflader« mellem, hvad der ifølge landsretsdommen er

sandhedens og fiktionernes verdener. Den, der skal selvangive i fremtiden, kan ikke ved det mest indgående studium af dommene finde frem til, hvilke af sine aftaler han skal medtage som ægte, og hvilke han skal udelade af selvangivelserne, fordi de er fiktive. Den der selvangav i årene 1967-73 – som domfældelsen drejer sig om – havde selvsagt end ikke en kinamands chance for at skyde rigtigt. Landsretten træder ganske under fode den forudberegnelighed med hensyn til dispositionernes virkning, som er et centralt moment i enhver retscivilisation. Og som simpelt hen bør være et helt ufravigeligt must i en straffesag. Landsretten sætter total-vilkårlighed i højsædet i stedet for retssikkerhed.

Straks efter landsretsdommens afsigelse gik jeg derfor i kødet på alle de pågældende myndigheder for at få dem i gang med opgaven at fastlægge hvilke aftaler, der hidtil var betragtet som fiktive, men som nu efter landsretsdommen måtte anses for ægte. Det vil betyde tilbagebetalinger til hundredevis af mennesker. Men myndighederne var ikke til at drive til at ofre et sekund på denne arbejdsopgave, som jo ville have været til gavn for deres ærkefjende.

Til trods for at man – både før og efter byretsdommen – har drevet menneskejagt på mange af de 20.000 ud fra byretsdommens vidtgående fiktionsteori. Og til trods for, at rigsadvokaten – for vedrørende højesterets prøvelsesret at få et godt taktisk udgangspunkt – straks godkendte samtlige 600 frifindelser.

Myndighederne har hele tiden udmærket vidst, at fulgte man frifindelserne op, ville man komme ud i et så diffust og konfust fiktionsbegreb, at det udgangspunkt ville udløse en frifindelse af mig ved højesteret, hvis den forvirring og det kaos, som landsrettens fiktionsbegreb indebærer, fik lov til at komme op til virkelighedens overflade, før højesteret skulle afsige sin dom.

Derfor har de mange klienter, der ifølge landsretsdommen er blevet urigtigt beskattede, måttet vente med at få deres sager genoptaget. Forhåbentlig sker det efter højesteretsdommen af 22. juni 1983. Men man kan jo nok have sine bange anelser for, at når myndighederne har nået deres mål – at få mig sparket bort fra Christiansborg – og fået afløb for deres hævntrøsthed overfor mig, vil de blot lade fem være lige, når det gælder noget for

embedsmændene så ulystbetonet som at tilbagebetale for meget opkrævede skattebeløb.

Mens der dog var forståelige begrundelser ved de 600 frifindelser, byggede de 5400 domfældelser på summarisk bunkebryllupsnak, der var meget lidt dækkende for masser af disse 5400 enkeltforhold. Mange af dem svarer ganske til, hvad der frifindes for i 600 tilfælde-gruppen. Masser af de øvrige har særegne bestanddele – tinglyste pantebreve o.s.v. – der meget stærkt afviger fra den almindelige fiktionssnaks fremherskende elementer. Sandheden om de Glistrupske økonomiordninger er nemlig, at de – modsat for eksempel Mercandias trusserederier, Koch-Nielsens leasingarrangementer o.s.v., – ikke var konfektionsfabriksprodukter, men skræddersyede individuelle ordninger tilpasset hver enkelt. Derfor var de aldeles uegnede til den standardiserings-behandling, som domstolene har givet dem.

Landsrettens og højesterets afgrænsninger af det fiktive fra det sande er derfor af en sådan ulødig kaliber, at det vil være totalt umuligt at lægge afgørelserne til grund ved de nye skatte- og strafferetssager, der ville være det logiske næste skridt i domstolenes Glistrup-mareridt. Fundamentale retsprincipper er også her prisgivet fuldstændigt – alene for at smadre den væmmelige embedsmandskritiker.

Den mig iøvrigt aldeles ukendte statsautoriserede revisor Jens H. Thomsen skrev den 4. december 1981 i Jyllandsposten:

»Da byretten havde afsagt sin dom, rekvirerede jeg den, for at se hvad sagens faktiske indhold var. Ud fra mit praktiske kendskab til, hvorledes der fra ca. 1965–1975 blev disponeret på advokat- og revisionskontorer (med skattemyndighedernes godkendelse), var det min vurdering, at byrettens dom var det højeste, denne sag kunne bære.

Den var nærmest en løftet pegefinger i en speget sag, der var kommet på et galt spor.

En skrap dom måtte nødvendigvis få konsekvenser for store dele af advokat- og revisorstanden og for den sags skyld også for skattemyndighederne (pligtforsømmelse).

Skattemyndighederne forsynede dog Glistrup med et frikort på 1,8 mill. kr. i flere år, efter at provokationen var sket.

Ved gennemgang af sagsfremstillingen fik jeg iøvrigt det indtryk, at der var tale om en ærlig og redelig dreven advokatforretning. Der var enkelte »skønhedsfejl«, men i betragtning af advokatkontorets størrelse og antallet af gennemgåede sager var det helt uvæsentligt.

Jeg stiller mig faktisk tvivlende overfor, om flertallet af danske advokatkontorer ville kunne »tåle« en så minutiøs gennemgang af alle ekspederede sager igennem en flerårig periode.

Landsrettens dom i denne sag må give alle, der har skattelovgivningens problematik inde på livet, anledning til betænkelighed. Det er 80'ernes øjne, der dømmer 60'ernes dispositioner. Man burde kunne regne med, at en domstol i en sådan sag ville gå forsigtig til værks og ikke lade sig lede af en stemningsbølge«.

12. Højesterets tågedom

Mens byretten havde brugt 202 retsdage og landsretten 254, klarede højesteret sig med 25. Og det endda med en helt ny besætning på såvel anklager- som forsvarerside.

Skævheden og utilstrækkeligheden fra sagens behandling for byret og landsret blev derfor endnu mere udpræget for højesteret.

Jeg søgte at få rådet bod herpå. At jeg påny stort set blev kulet ned, fremgår af følgende brevveksling:

Højesterets 1. afdeling,
Christiansborg,
1218 K.

24. maj 1983

*Højesteretssag nr. 482/1981: Rigsadvokaten mod
Mogens Glistrup*

I henhold til tankegang og indhold i retsplejelovens §§ 738, stk. 1, sidste punktum, og 882, 2. punktum, ønsker jeg lejlighed til at udtale mig overfor højesteret. Jeg anslår længden af mit indlæg til sammenlagt tre-fire retsdage.

Jeg vil naturligvis være taknemmelig for mest mulig forberedelsestid og oplyser i denne forbindelse, at folketinget forventes hjemsendt fredag den 3. juni.

Med ærbødighed
Mogens Glistrup

Kopi af nærværende er overgivet rigsadvokaten og forsvarerne.

Hr. Mogens Glistrup

24. maj 1983

I anledning af Deres brev af 24. maj 1983 til Højesteret om lejlighed til at udtale Dem overfor retten i den verserende straffesag mod Dem skal jeg meddele, at der i retten er enighed om at tilkendegive Dem følgende:

De har efter retsplejelovens regler om straffesager ved Højesteret intet krav på at få ordet.

Retten vil dig ikke nægte Dem det, men det må ske i umiddelbar fortsættelse af duplikken, og Deres taletid vil blive begrænset til 2 timer.

De bedes senest den 26. maj 1983 kl. 9 skriftligt meddele retten, om De ønsker at benytte denne tilladelse.

Høyrup

Højesterets 1. afdeling,
Christiansborg,
1218 K.

26. maj 1983

*Højesteretssag nr. 482/1981: Rigsadvokaten mod
Mogens Glistrup*

Jeg anerkender modtagelsen af højesterets skrivelse af 24. ds.

Min læsning af retsplejeloven er resulteret i, at § 738, stk. 1, må være den vigtigste bestemmelse for spørgsmålets afgørelse.

Her omhandles den i den foreliggende sag foreliggende situation, at flere forsvarere er beskikkede. Det hedder derefter ordret: »Sigtede er berettiget til selv tillige at tage ordet til sit svar.« Det er den ret, jeg ønsker at benytte.

At den ret eksisterer, bekræftes af § 882, 2. punktum: »Tiltalte har stedse det sidste ord«. Modsat § 738, der står i et generelt afsnit omhandlende alle instanser, er § 882 anbragt i det mest detaljerede kapitel om straffesagers behandling, men reglen er så velbegrundet på alle led og kanter, at der bør sluttes analogt fra den.

I hvert tilfælde må det være forkert at fravige så centrale og velbegrundede retsbeskyttelsesregler ud fra almindeligt holdte bestemmelser om, at retsledelsen – den formelle fremgangsmåde

– ligger hos retten.

Hvordan retsplejeloven så end tolkes, må det i den foreliggende sag være rimeligt at tilstå mig de maksimalt ca. fire retsdage jeg beder om til mit indlæg.

Til støtte herfor anføres:

1) Anklagemyndigheden har talt i omkring en snes retsdage. Størstedelen af tiden har været brugt til nok så hårde angreb på mig. Om hvert eneste angreb gælder, at jeg kan tilbagevise det. Men dokumentation og argumentation for et angrebs ubeføjethed, vil ofte kræve længere tid, end hvad der medgik til det uberegtigede angrebs fremførelse. Årsagen til ubeføjetheden er nemlig ofte, at anklageren ikke fordybede sig tilstrækkeligt i det pågældende emne.

I en så omfattende sag vil det være et aldeles urimeligt krav til de for højesteret beskikkede forsvarere, at de skulle kunne beherske hvert enkelt forhold i sagen så nøje, at de kan sørge for de nødvendige præcise tilbagevisninger af anklagerens hele vej igennem uberettigede angreb mod mig.

Der vil derfor også efter forsvarets indlæg være en hel del områder tilbage, hvor det må befrygtes, at anklagerens angreb mod mig vil blive tillagt betydning, fordi forsvarets argumentation – i den materielle sandheds interesse – tiltrænger et supplement.

2) Sagens bilagsmateriale er så omfattende og sagens forhold iøvrigt så særegne, at der er ganske særligt stærkt behov for indlæg fra tiltalte.

3) Selv med et indlæg fra min side på adskillige retsdage vil den tidsramme, højesteret har kalkuleret med til sagens behandling, rigeligt kunne overholdes.

Med den skæbnemættethed, som præger denne sag for mangfoldige mennesker – herunder også min familie og mig selv – må jeg derfor fastholde min anmodning.

Men bliver der kun bevilget mig to timer, er det selvfølgelig bedre end intet. Jeg vil derfor under alle omstændigheder gøre brug af disse to timer.

Jeg vil så stå over for at skulle udvælge 12–15 % af det stof, som jeg med ligeværdig styrke finder det absolut nødvendigt at videregive til højesteret.

Ved afgørelsen af, hvilke 85–88 % af det vigtige materiale, jeg skal droppe, vil det selvsagt være af stor betydning at have så god tid til overvejelse som muligt, efter at jeg har hørt duplikken. Men jeg erkender, at jeg her kun kan fremsætte ønsker, idet jeg er helt enig i, at tidspunktet for min afgivelse af indlægget er et typeeksempel på, hvad der fastlægges af højesteret i medfør af retsplejelovens § 957. stk. 1, 2. pkt.

Med ærbødighed
Mogens Glistrup

Genpart af nærværende er overgivet til rigsadvokaten og til forvarerne«.

Dette var grundlaget for, at jeg, da det sidste indlæg sluttede i proceduren for højesteret, talte i 119 minutter og 60 sekunder, men altså ikke fik adgang til for højesteret at fremføre langt størstedelen af de oplysninger og argumenter, som klart tilbageviser de kaskader af urigtige beskyldninger og bagvaskelser, som også for højesteret var rettet mod mig.

Præcis på 350-års dagen efter, at systemet i dets åndelige afmagt tvang Galileo Gallilei til at afsvære, at jorden skulle være rund, kanoniserede højesteret, at Mogens Glistrups aftaler skulle være fiktive.

Den nærmere begrundelse herfor er udformet så rystende uklart, at om magthaverne satte mig til i alle fængselsdagene morgen, middag og aften at fundere over højesterets begrundelse, ville jeg ikke kunne finde ud af nogensomhelst saglig begrundelse for frihedsberøvelsen. Essaias Tegner – ham med det dunkelt talte er det dunkelt tænkte – var tydeligvis højesterets inspirator til at stemple mig som lovbryder.

Systemets pæne drenge har selvfølgelig forsøgt at udlægge teksten på en måde, der kan opretholde højesterets guru-autoritet. Den er jo deres aksiomatiske fundament.

Man har hæftet sig ved, at højesteretsdommen ikke bruger den sproglige glose »fiktiv«. På den pind kan ikke koges nogen suppe. Højesteret taler om »ikke-bindende aftaler«. Det må nød-

vendigvis være identisk med anklageskriftets udtryk »fiktive dispositioner«. Hvis der er nogen forskel, måtte der jo enten være frifundet, eller der måtte være givet adgang til supplerende procedure. For naturligvis kan dommerne ikke blot finde et andet grundlag at domfælde på end det, som anklagen går ud på, og som forsvaret derfor har været baseret på. Ellers skulle forsvarerne jo ikke blot tilbagevise den rejste anklage, men derudover bruge en hulens bunke tid på at godtgøre, at der heller ikke kan tænkes nogetsomhelst andet synspunkt, som kan fælde forsvarernes klient.

Professor Christen Sørensen har ment, at højeretsdommen måske skal fortolkes sådan, at den afgørende grund til, at aftalerne skulle være »ikke-bindende« (alias fiktive), skulle være, at der var tale om et uoverskueligt system, der kunne påføre de pågældende klienter betragtelige tab.

For det første må hertil siges, at hvis det var kriteriet for domfældelse, kan det ikke holde i de hundredetusindvis af tilfælde, hvor debitorerne konstant og hele tiden har fastholdt, at aftalerne var ægte. Også efter, at skattemyndighederne havde udpenslet for dem, hvad skattefolkene påstod lå bag den postulerede uoverskuelighed. Dertil kommer, at det specielt for så vidt angår mine egne selvangivelser (for eksempel mine gældsforhold til Centrumgaarden), fører ud i de rene afsindigheder at påstå, at disse forpligtelser er fiktive, fordi de er overskuelige for debitor (altså mig selv), og at jeg derefter skulle dømmes for forsætligt skattesvig for at angive overfor skattevæsenet, at forpligtelsen, som jeg altså ikke kunne overskue, skulle være ægte. Forsætkravet for domfældelse og uoverskuelighed er simpelt hen uforenelige størrelser.

Det er iøvrigt en lodret løgn, at der er nogetsomhelst uoverskueligt i dispositionerne. Alt var særdeles let at overskue hele vejen igennem. Klienterne fik det skåret ud i pap fra første møde hos mig. Skattevæsenet har heller aldrig haft vanskeligt ved at overskue, hvad der skete – hverken før eller efter Focusudsendelsen.

Den eneste ændring var, at his masters voice – de regerende politikeres – ændrede sig, da Poul Møller mandag den 1. februar

1971 om morgenen tilkaldte sin departementschef for at beordre, at mine skatteforhold – der forlængst var afklaret og godkendt af myndighederne – nu skulle rodes igennem påny.

Heller ikke overfor den simple logiks krav holder uoverskueligheds-kriteriet:

- a) Dommen går på skattesvig – altså at det offentlige er snydt for skat.
- b) Snydes det offentlige, får skatteyderne flere penge.
- c) Herefter udtrykker uoverskuelighedskriteriet reelt, at den skatteyder, der er så indsigtfuld, at han kan overskue Glistrupsystemet, er berettiget til disse flere penge, mens den fordel, som ligger i at få nedsat skatten, ikke kan tilkomme den skatteyder, som er mere sparsomt intellektuelt udrustet, så han ikke kan overskue detaljerne. Unægteligt en bedsk – for ikke at sige forvrøvlet – betragtning i et samfund, der bygger på, at vi alle skal gå til specialister: Skal man ikke kunne få hjælp af en hjernekirurg eller en automekaniker, fordi man ikke kan overskue alt det tekniske i disse eksperters bistand?

Når professor Sørensen videre er inde på, at ordningerne skulle være tabgivende for klienterne, beror det på, at man beskæftiger sig med den situation, at de ville opløse deres aktieselskaber – og derigennem hidføre dobbeltbeskatning – på det for dem ugunstigst mulige tidspunkt. Med en sådan hypotetisk unormal fremtidig disponering kunne der selvfølgelig være indtrådt ugunstige resultater, men det kan umuligt gøre aftalerne fiktive fra starten af.

Når der rent faktisk kom til at indtræde tab for nogle klienter – og ganske alvorlige tab – skyldtes det alene, at skattevæsenet, efter at den politiske aktion mod mig var gået i gang – nægtede at godkende dispositionerne. Dispositionerne bliver derfor tabgivende som følge af skattevæsenets holdning, og det er så igen begrundelsen til at legitimere, at skattevæsenets holdning skulle være korrekt. Altså et forsøg på fra myndighedernes side at hale sig selv op ved håret.

Det uundgåelige – og ubarmhjertige – resultat bliver, at efter

en lovmedholdelig ikke-gangsteragtig bedømmelse er det aldeles utvivlsomt, at der foreligger ægte forpligtelser, og at der derfor ikke var nogetsomhelst grundlag for at domfælde mig.

De kommentatorer, som har villet levere et sagligt forsvar for de afsagte domme, har altså blot afsløret deres eget manglende kendskab til sagens sammenhæng. Det forringer den offentlige debat, at det ene »navn« efter det andet fortrøster sig med løslagte formodninger uden at have sat sig ordentligt ind i sagsfaktummet.

Det har derimod Ejvind Pedersen i Allerød. Han fremhævede i Politiken den 28. juni 1983, at højesteretsdommen fortæller, »at på grund af Glistrups sagkyndige viden må han have begået svig. Der sættes lighedstegn mellem stor viden og svig, og videre, Glistrup burde have givet skattemyndighederne sammenhængende oplysninger selv om de ikke har stillet krav om noget sådant. Altså med andre ord, når Glistrup har den enorme viden, som han har, så bør han kunne se, at myndighederne skal have flere oplysninger end de selv be'r om, i selvangivelser og lignende.

Godt nok er Glistrup klog, men at vide hvad myndighederne har brug for at vide, ud over det de selv vil vide, den bedre viden tror jeg ikke Glistrup eller nogen anden kan have.

Derfor vil jeg påstå, at Glistrup er *dømt* i Højesteret, *til* at have en bedre viden end love, normer og standarder udtrykker helt *klart!*«

Højesteretsdommen ikke engang så meget som antyder, hvad det i grunden var, jeg skulle have sendt til hvilke myndigheder i tillæg til det altid meget fyldige materiale, jeg vedlagde, når jeg blev spurgt om et eller andet. Og vel at mærke materiale, som var fuldtud sandt og ikke på nogensomhelst måde fordrejet i retning af at besmykke mine handlinger eller fordølge nogetsomhelst, der kunne tænkes at være ulovligt. Jeg har i al min gøren og laden – også overfor skattevæsenet – altid levet op til Holger Danske-visens krav om at fægte med åben pande. Derfor er det blodigt ironisk, at myndighederne blandt titusinder af elendige lovparagraffer valgte svigs-bestemmelsen til nedpandingen af mig.

Byretten erkendte da også i sin dom side 1224 at »selvangivel-

sesmaterialet var lagt frem – det fulde materiale, for økonomiklienternes vedkommende ofte med supplerende skriftlige forklaringer fra tiltalte. Intet dokumentmateriale blev holdt skjult.»

Skal de tre retsinstansers afgørelser kommenteres på uangribelig vis, kommer man ikke udenom, at ud fra en stringent retlig betragtning hører dommene hjemme på den hårdest belastende afsindigheds-afdeling i et juridisk galehus.

Men dommene er da heller ikke juridiske afgørelser. De er til 100 procent politiske med det jesuiterformålsbestemte udgangspunkt, at jeg skulle knaldes. Og så måtte man bagefter mikse den ene eller anden begrundelse sammen på det rødme frie domspapir.

Magthavertilbedernes rævefromme argument for, at de tre domme ikke skulle være politiske domme, er, at dommene efter deres eget indhold ikke udtaler, at her træffes en rent politisk begrundet afgørelse.

Men vil en dommer afsige en rent politisk dom, vil han naturligvis ikke selv erkende det offentligt. For så opnår han ikke den retslærde autoritet, hvormed han søger at imponere rakket.

At dommene er politiske – 100 pct. politiske og 0 % juridisk rigtige – afsløres derfor ved en helt anden prøve.

Nemlig, at dommene – for at nå frem til domfældelse – alle lader aldeles hånt om den mest selvfølgelige juridiske barnemad.

I Danmark er aftaler mellem to parter bindende, når de to selv vedstår aftalen. Og det har alle de tusindvis af parter til stadighed gjort i de som ikke-bindende (fiktive) stemplede aftaler.

Hvad parter har sammenføjet som aftaler og fortsat vedstår i ord som i handling, kan dommerne ikke på juridisk holdbar vis påstå ikke skulle være fuldt juridisk bindende.

Og så endda hævde, at det skulle være skattesvig at oplyse selve denne sandhed.

At fortælle sandheden kan aldrig være svig.

Selv om sandheden findes nok så ubehagelig af dommere og andre embedsmænd, hvis levebrød er baseret på, at staten gennem indkomstskattesystemet udsuger befolkningen og straffer den enkelte jo hårdere, des mere nyttigt (indtægtsskabende) hans virke er.

I stedet for at dømme retfærdigt med hensynet til individet på førstepladsen har dommerne i denne sag – som i hundredevis af andre – foretrukket at gøre sandhed og ret hjemløse indenfor retsvæsenet og i stedet være statsmagtens geishaer.

I den forbindelse postulerer dommerne, at jeg nok ikke havde andre formål end at spare skat for klienterne og for mig selv. Det er en af de mange klare løgnagtigheder, som myndighederne har måttet ty til for at sammenflikke et eller andet mod mig. Enhver aftale har et væld af virkninger – i forretningsmæssige forhold, i relation til kommende generationsskifter, udsigten til at få inflationsgevinster og hundredevis af andre konsekvenser. Det har de af mig formidlede aftaler også haft, og det er naturligvis også indgået i de grundige overvejelser, der ligger bag enhver aftale, jeg har formidlet for andre eller for mig selv. Men om end der også har været skattemæssige vurderinger, er det horribelt at straffe mig og lade de hundredetusinde andre, der lader deres aftaler forme af skattemæssige virkninger, gå fri. Også dette element i dommen er altså juridisk set galimatias.

Men den afbalancerede forklaring på Glistrup-dommene er endnu frygteligere:

Dommenes juridiske fattigdom er iblandet ganske megen ukyndighed. Danske dommere kender deres egen karrieretilværelse med en let overskuelig økonomi, hvor fed løn dumper ned hver måned, og hvor kæmpesærpension har fjernet alle skyer over fremtidens økonomi. Almindelige menneskers pengeforhold, bogholderiteknik og skattelovens uigennemtrængelige virvar er for danske dommere fremmede som sibiriske moser.

Derfor er danske domstoles duksedrenge med sterile livsbaggrunde overordentlig lette ofre for procedurer fra deres embedsbrødre i anklagemyndigheden, holdt på almindelig bysnak-sladder-niveau. Og her bevægede samtlige fem anklagere sig i min sag.

Men deres ord faldt på alt andet end klippegrund. Man skal ikke have opholdt sig længe i retssalene for at fornemme, hvordan dommerne af deres hele hjerter hader mig. Jeg står for dem som eksponent for det Fremskridtsparti, der har dristet sig til det for alle andre i den herskende klasse utænkelige, at skrive op om,

hvilke økonomiske favoriseringer, dommere med flere får. For en trediedel af den arbejdsindsats, som præsteres af mange andre og under fem gange så behagelige vilkår får de syv gange så meget udbetalt som adskillige arbejdere, landbrugere og mindre næringsdrivende. Og sågar tryghed for den fortsatte, uafbrudte indtjening oveni. Og så spises de ikke af med folkepension, når de bliver gamle.

Det finder danske dommere så selvfølgelig, at det fornærmer dem groft, at Fremskridtbevægelsen skarpt har kritiseret dette fråds med skatteydernes penge.

Indavlen ved dommerrekrutteringen og den halvgude-pidestal, det omgivende samfund har sat dommerne på, har i forening gennem årene medført, at dommerstanden i vidt omfang er blevet klamhuggere, som kun finder sig selv og deres eget miljø for værdigt.

Isoleret set er denne afsporing trist.

Men intelligens- og integritetsmassen i Danmark er nu engang begrænset.

Og vi har hårdere brug for det mest værdifulde menneskemateriale i eksportproduktionen, i åndslivet – og i folketetinget.

Derfor er det nu alligevel beklemmende, at Glistrupsagen så tydeligt afslører, at vore dages danske dommere ikke er kommet et skridt længere frem end deres kolleger i middelalderens hekseprocesser: Forstokkede magthavere uden forståelse for tingenes virkelige sammenhænge. Dumt og brutalt misbruger de deres beføjelse til at anvende meningsløse straffe i den tro, at de derved kan bevare og begrænse det, som de i deres indskrænkethed ikke fatter en pind af, men hvor de blot instinktivt føler, at de ved at ramle ud med en brandhård straffedom, kan beskytte sig selv og den samfundsklasse, hvortil de hører.

Lad da disse ridderkorsbehængte dommere gå over i historien som de middelmådigheder og uslinge, de er. Forureningsstanken fra deres domme er så stram, at de burde anmeldes til Miljøstyrelsen.

Prøvestenen på, om dommerne fortjener at blive under justitsministeriet er, om de vil give fuld retsbeskyttelse også til dem, de ikke sympatiserer med.

Og det ville de ikke.

Det er imidlertid for pauvert at blive stående ved den konklusion.

I Jyllands-Posten for 11. marts 1978 gik jeg ind på forholdet mellem domstole og politik:

»Højst troligt vil man få forskellige svar, hvis man spørger en række personer om, hvad resultatet bliver, når man ganger 25.732 med 28.646.

Men man kan ganske uforbeholdent sige, at kun ét svar – 737.118.872 – er rigtigt. Alle andre er forkerte.

Helt anderledes, når det ikke drejer sig om regnestykker, men om domstolenes virke.

Tag nu for eksempel BT klub-sagen. De husker, at typografernes formand og næstformand prøvede ganske hårdt og bestemt at få stoppet produktionen af den Berlingske nødavis.

Nu var spørgsmålet for domstolen: Var der her tale om strafbare trusler eller ej? Dommerne kunne nok så mange gange igen og igen læse på lovbestemmelsen herom, straffelovens § 260. De ville ikke blive spor klogere, når det gjaldt at finde ud af, om de to tiltalte skulle dømmes eller frifindes.

Argumenterne for straf var kort fortalt, at samfundet gennem straffedomme må sikre, at produktionslivet uforstyrret kan fungere. Derfor må vi have en kraftig retsbeskyttelse, der sikrer, at aviserne virkelig kan trykkes. Heraf afhænger manges ve og vel: Andre ansatte på Berlingske (pakkedamer, journalister, kontorfolk o.s.v.), bladkioskfolk, annoncører o.s.v. Også ytringsfriheden må samfundet værne om.

For frifindelse blev heroverfor anført, at det for den almindelige velstandsfremgang er afgørende, at lønmodtagerne effektivt kan gennemføre arbejdskampe. Dette kan kun ske, når skruebrækkeri nedbrydes.

Stillet overfor disse to argumentationskæder foretrak Byretten (og senere rigsadvokaten) den sidstnævnte. Domstolen udtrykte det i juridisk sprog ved at sige, at § 260 skal underkastes en indskrænkende fortolkning. Men grunden til, at dette skulle ske, var alene, at dommerne politisk valgte argumenterne fra skuffe to og ikke hensynet til det udenforstående samfund.

Nogle vil være enige med dommerne, andre uenige. Men ingen kan sige – som ved regnestykket – at dommerne handlede forkert. De handlede ud fra deres politiske opfattelse. Alt andet ville have været aldeles umuligt. Jura er ikke matematik.

Naturligvis kan der findes eksempler på anden domstolsfunktion. Når for eksempel loven siger, at myndighedsalderen er 18 år, er der – uanset dommernes politiske mening – ingen tvivl om, at en 17-årig er umyndig, mens en 19-årig er myndig. Den slags klare tilfælde kommer imidlertid aldrig frem til domstolenes prøvelse, fordi alle på forhånd ved, hvad udfaldet bliver.

Det er derfor ikke forkert at sige, at praktisk dommergerning i et og alt er en politisk virksomhed.

Dommerne lever med som borgere i det danske samfund med dets hurtige – til tider kaotiske – politiske udvikling. Selvfølgelig kan man ikke forlange eller forvente, at de, når de får dommerkappen på og sidder og skal afsige domme være sig om BT klubben, Christiania, Preben Møller Hansen eller andet kan løsrive sig fra, hvad de finder rigtigt og forkert i politisk sammenhæng i de 145 af ugens 168 timer, hvor de ikke fungerer som dommere.

Skal samfundet ikke ganske smadres, må den øverste politiske myndighed, folketetinget, derfor have hånd i hanke med domsmagten. Det har den da også. Ansættelse af dommere sker som af alle andre statsansatte gennem ministre, som udgår af og kontrolleres af folketingsflertallet. Tilsvarende gælder om dommernes lønninger, avancementer, biindtægter, dekorationer o.s.v.

Sådan er de faktiske forhold, og sådan må de være. Nok fostrede en fransk filosof for 230 år siden tankebaner om magtens tredeling. Smukke minder herom klinger nok lyrisk igen i de almindeligheder, som står i grundlovens § 3. Men det er aldeles uden interesse eller betydning overfor nødvendighedskravene i nutidens Danmark«.

Med andre ord: Man skal ikke dømme dommerne så hårdt, som man dømmer de politiske partier.

Men når man står overfor sager af karakteren: Er myndighedsalderen 18 eller 19 år, må man forvente upolitiske afgørelser fra domstolene.

Og en sådan sag var Glistrupsagen. Den drejede sig om, hvor-

vidt det er strafbart at påstå, at aftaler er bindende.

Derfor retter jeg ikke blot skytset mod gammelpolitikerne, men må for at holde mig til sandheden også medtage visse kritiske bemærkninger overfor dommerne.

Men danske domstole er ikke – og har i praksis aldrig været – nogen tredje statsmagt på lige fod med folketing og regering. Det er en ubestridelig konstaterbar kendsgerning. Tværtimod er danske dommere – helt på linie med mange andre embedsmænd – lakajer og øjentjenere for samfundets magthavere.

Det skal man ikke beklage. Erfaringerne fra USA viser, hvor ulykkelig udviklingen bliver, når domstolene stabler sig op som en selvstændig samfundsmagt i konfrontation med de folkevalgte. Det ender i aktioner som Roosevelts i 1934, hvor han fyldte højesteret op med nye politisk følgagtige dommere. Derfor er det godt, at danske domstole igennem hele historiens gang ydmygt har underkastet sig de skiftende regerings forgodtbefindende.

Det er uheldigt, at generationer af skolelærere har bildt deres elever noget andet ind. Ud fra den misforståelse, at dansk retspleje er som den angelsaksiske, som så mange kender fra Perry Mason-film og andre Hollywood-produkter.

Det kritisable er altså mere, at det er politikernes forgodtbefindende at ødelægge en systemkritiker, end at det er domstolenes.

Men også Schlüter, Hartling og Anker Jørgensen har det svært. I mere end 23 år har deres partier være ude af trit med samfundsudviklingen. Og derfor føler de sig trængt. Når et politisk regime er det, opstår magtmisbrug.

Det virkeligt forargelige svigt må derfor placeres andetsteds.

Det er derfor ikke nogen forkert prioritering, at denne bog først i kapitel 12 kommer frem til kritikken af højesteret, mens det allerførste kapitel centrerer om journalistueligheden.

Det illustrerer den rette vægtning af skyldens placering.

13. Benåd ham

Nok var højesteretsdommen rasende uklar og tåget i sin begrundelse.

Men i konklusionens brutalitet var intet uklart.

Harmen herover fik Ikke-Fremskridtsfolk som Allan Anarchos og Ebbe Kløvedal Reich til at iværksætte indsamling af underskrifter på en benådningssøgning til dronningen.

Selv støtter jeg dette initiativ, fordi jeg kan gøre mere nytte udenfor fængselsporten, end ved at være spærret inde.

Derfor kan enhver rekvirere underskriftsmateriale hos bl.a.:

Fremskridtspartiets Ungdom, Østervej 45, 2600 Glostrup

Telefon (02) 45 90 77.

Fremskridtspartiet, Christiansborg, 1218 København K

Telefon (01) 11 66 00 og

Lene Glistrup, Hummeltoftevej 125, 2830 Virum

Telefon (02) 85 36 05.

Men heller ikke i den sag skal man være formular-slave: Hvis man ikke har blanketter, skal man blot selv skrive på et stykke papir, at man ønsker Mogens Glistrup benådet og så underskrive det med navn og adresse og sende papiret til min kone, der videreeksperder det med alle de andre søgninger.

Men der skal rigtig mange underskrifter til. Magthaverne lever nemlig i den fiktion, at jeg skulle være ilde anskrevet i almindeligt omdømme.

14. Udsmidning af folketinget

I forvisning om, at højesteret makkede ret overfor regeringens ønsker, foranledigede statsminister Schlüter den 3. juni 1983, at vigtige lovgivningsarbejder blev udsat, til folketinget var fri for den besværlige Glistrup, som vælgerne havde været så frække at sætte ind i tinget.

Herom skrev den eneste partileder med større anciennitet end mig (Ib Christensen) i Politiken for 12. juni 1983:

»I måneder har dagspressen flydt over med forlydender om, hvad unavngivne, men »fremtrædende« politikere har ment, at Folketinget bør foretage sig, hvis Mogens Glistrup bliver idømt frihedsstraf ved højesteret.

Efter Folketingets hjemsendelse er »forlydenderne« meget kontante m.h.t. de politiske følger af Glistrups forventede udstødelse af tinget. Det hele vil blive meget nemmere for den konservative regering, forstår man.

Kan eksekutionen af Glistrup klares på kun to dage, eller skal det meste af en uge gå, synes at være det væsentligste spørgsmål.

Man burde hellere fordomsfrit afvente højesterets dom – i betragtning af den vældige forskel mellem byrettens dom (der betegnes om et politisk kompromis) og landsrettens 4 års fængsel.

»Valgbar til Folketinget er enhver, som har valgret til dette, medmindre vedkommende er straffet for en handling, der i almindelig omdømme gør ham uværdig til at være medlem af Folketinget«.

Således lyder Grundloven paragraf 30 stk. 1. I paragraf 33 fastslås det, at Folketinget afgør, hvorvidt et medlem har mistet sin valgbarhed. Når Tinget skal vurdere, hvad »almindelig omdømme« er, bør man tage ordet »almindelig« efter pålydende, nemlig alle fra det yderste højre til det yderste venstre.

Der er visse forbrydelser så grove og uundskyldelige (rovmod

f.eks.), at der ikke kan bestå tvivl om uværdigheden i »almindelig omdømme«. Det må antages, at i sådanne tilfælde ønsker vælgerne sig befriet for en sådan repræsentant.

Når det drejer sig om forbrydelser, der har antaget en politisk karakter i visse vælgergruppers øjne, er sagen en anden. Så kan Folketinget komme til at antaste et mindretal, og så er situationen betænkelig – foruden, at man næppe kan tale om »almindelig omdømme« i grundlovens oprindelige forstand.

Bør Folketinget hindre, at f.eks. VS-vælgerne indvælger i tinget en person, der er idømt frihedsstraf for under en husbesættelse at have kastet hårde hvidevarer mod politiet?

Bør Folketinget hindre, at »Fremskridtsvælgere« indvælger en for groft skattesvig dømt person i Folketinget?

Vil det ikke være klogere at erkende, at opfattelserne af, hvad der er »værdigt« eller »uværdigt« i det moderne samfund, er stærkt afvigende?

Mon ikke det er uklogt af det britiske Underhus at udstøde de medlemmer, som IRA får indvalgt i Nordirland? Fremmer en sådan handling de irske rebellers accept af dialog og demokrati? Mon ikke snarere det modsatte er tilfældet ...

Hvis vi erkender, at tiden i realiteten er løbet fra grundlovens »uværdighedsbegreb«, og at det i realiteten bør være vælgerne og ingen andre, der bedømmer deres folkevalgtes værdighed eller mangel på samme, ja, så bør tinget fortolke paragraf 30 stk. 1 yderst liberalt.

Man har jo i forvejen lempet fortolkningen væsentligt i forhold til tidligere. Og det er jo før set, at en grundlovsbestemmelse reelt har ændret indhold i tidens løb«.

Det svarer ganske godt til det beslutningsforslag, jeg fremsatte i folketinget den 23. februar 1978 med følgende bemærkninger:

»Grundloven har fra gammel tid indeholdt vandelskrav til folketingsmedlemmer.

I grundloven af 5. juni 1915 § 30, litra a, hed det således, at man ikke kunne være medlem af folketinget, hvis man »ved Dom er fundet skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling uden at have faaet Æresoprejsning«.

Ved grundlovsforhandlingerne op til 1939 var der enighed om

at læmpe dette krav, og ved de grundlovsbestemmelser, der blev vedtaget i foråret 1939 af Rigsdagen (første gang 11. marts 1939) hed det i § 32, at medlemskab alene skulle være udelukket, hvis »vedkommende er straffet for en Handling, der i almindeligt Omdømme gør ham uværdig til paa det givne Tidspunkt at være Medlem af Rigsdagen«. Ved den samtidig udarbejdede Rigsdagsvalglov fastsattes, at der ikke kunne være tale om at forkaste medlemskab, medmindre der var idømt ubetinget straffefængsel i fire måneder eller derover.

De i 1939 vedtagne regler kom aldrig til at træde i kraft, fordi de faldt ved Christmas Møller-folkeafstemningen som en helhed i det dengang udformede grundlovsforslag.

Grundloven af 5. juni 1953 gentog imidlertid alene med redaktionelle ændringer 1939-forslaget. Det hedder således i grundlovens § 30, stk. 1: »Valgbar til folketinget er enhver, som har valgret til dette, medmindre vedkommende er straffet for en handling, der i almindeligt omdømme gør ham uværdig til at være medlem af folketinget«.

I § 33 hedder det herefter: »Folketinget afgør selv gyldigheden af sine medlemmers valg samt spørgsmål om, hvorvidt et medlem har mistet sin valgbarhed«.

Overensstemmende med den angivne historiske baggrund har den daværende formand for folketingets udvalg til valgs prøvelse, Poul Dam, den 26. november 1974 formuleret vurderingsretningslinjen som følger:

»Valgretstabende straffe vil i princippet være af den alvorlige karakter, der beskrives i valglovsændringen af 1939, selv om det må indrømmes, at grundlovsformuleringerne gør det muligt for et folketing at anlægge et nyt skøn, i hvilken forbindelse man dog bør gøre sig klart, at et strengere skøn ikke er i overensstemmelse med de forudsætninger, der lå til grund for grundlovsreglerne.

I ordene »almindeligt omdømme« må ligge et ønske om at understrege, at der ikke må tages hensyn til det forhold, at en vis del af offentligheden har et særlig strengt syn på de pågældende handlinger, men at en afgørelse, der fratager nogen hans valgbarhed, bør hvile på bred enighed, hvad også almindelige principper om mindretalsbeskyttelse må føre til«.

Der har været 22 sager siden grundlovsændringen af 1953. I de 3 sager var der idømt frihedsstraf, og i alle 3 sager mistedes folketingsmandatet.

I de resterende 19 sager var der tale om bøde og i samtlige disse 19 sager bevarede folketingsmandatet.

Der har ikke været nogen sag om fortabelse af folketingsmandatet, efter at Poul Dam i 1974 fremdrog den nævnte historiske sammenhæng, der burde indebære, at man undtagelsesfrit undlod at kassere folketingsmandatet ved en straf på mindre end fire måneders ubetinget fængsel, mens man foretog en konkret prøvelse ved længere straffe.

I så henseende har Fremskridtspartiet i udvalgsbetænkning af 17. december 1973 udtalt:

»Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget begrundet for deres vedkommende deres stillingtagen vedrørende Jens Maa-gaards medlemskab med, at meget store dele af befolkningen – formentlig langt størstedelen – overtræder indkomstskattelovgivningen. Det er herefter klart, at ingen overtrædelser af denne lovgivning kan henføres under grundlovens § 30, stk. 1's ord om, at vedkommende »i almindeligt omdømme« er uværdig til at være medlem af folketinget«. (Folketingstidende 1973-74, 2. samling, tillæg B, spalte 12).

Den bødedom, som overgik folketingsmedlem Mogens Glistrup den 17. februar 1978, kan derfor, hvis man vil henholde sig til den juridiske baggrund, ikke berettiget det flertal i folketinget, som er Glistrups politiske modstandere, til at komme ham til livs ved at kassere hans folketingsmandat. I argumentationen for og imod den af Glistrup stiftede Fremskridtsbevægelse er den pågældende sag fra allerførste færd indgået som et centralt moment, og der er ikke ringeste tvivl om, at sagen har været bekendt for enhver vælger, der har stemt ved folketingsvalgene i 1973, 1975 og 1977, hvilke valg i alle tilfælde har givet Glistrup nogle af de allerhøjeste personlige stemmetal, som overhovedet er blevet opnået ved de pågældende valg.

Ved samtlige valg har Glistrup hørt til det fåtal af medlemmer (i 1977: 6), som alene har fået så mange personlige stemmer, at de blev valgt uden at skulle gøre brug af de vælgere, der har stemt

på andre af partiets kandidater. Glistrup sidder altså i folketinget i sin egen ret, støttet på over $\frac{1}{175}$ af vælgerne stemmeseddeltilkendegivelse.

Det vil derfor være aldeles forkert, om andre folketingsmedlemmer skulle kunne blive deres politiske modstander kvit ved at forkaste det mandat, som vælgerne med fuldt åbne øjne har givet Glistrup.

Hvis nogen vælger har været i tvivl om, hvordan statsmagten så på Glistrups adfærd, er tvivlen gået i retning af at stemple ham sortere end den nu afsagte dom. Landets statsminister har således under stærk offentlig opmærksomhed omtalt Glistrup som landets største skattesnyder med det ene ben i fængslet.

Der er således ingen rimelig basis for at drage Glistrups folketingsmandat i tvivl. Ikke desto mindre har mangfoldige folketingsmedlemmer efter byretsdommen udtalt sig i modstrid hermed. Derfor er en afklaring nødvendig.

Det ville være lurvet, om denne afklaring af folketingets flertal blev udskudt til efter appelfristens udløb. Når Glistrup skal tage stilling til, hvorvidt han vil appellere Københavns byrets dom eller ej, har han et stærkt krav på forinden at vide, hvad der er de afgørende virkninger af denne dom, og dommens mest betydelige virkninger er så ganske åbenbart spørgsmålet om, hvorvidt Glistrup kan fortsætte sin kamp for det samfundssyn, han finder rigtigt som medlem af folketinget.

Der er da heller ikke nogen som helst bestemmelse i grundloven eller forretningsordenen, som hindrer folketinget i at træffe afgørelse vedrørende nærværende beslutningsforslag før ankefristens udløb den 3. marts 1978. Ej heller foreligger der nogen tidligere praksis, hvor folketinget har afvist et domfældt medlems ønske om at få truffet afgørelse, før han skal tage sin endelige stilling til, om appel skal iværksættes eller ej.

Det har været anført, at en afgørelse før 3. marts vil være at gribe ind i domstolenes virke. Dette er åbenbart forkert. Københavns byret har afsluttet sin behandling af sagen, og østre landsrets eventuelle behandling af sagen vil overhovedet ikke blive påvirket af, om folketinget har klargjort, hvad virkningen af byretsdommen skal være. Beslutningsforslaget vedrører over-

hovedet ikke, hvad virkningerne skal være af en eventuel dom fra østre landsret eller fra højesteret.

Når det tages i betragtning, at der her er tale om et anliggende, som Danmarks Riges Grundlov har henlagt til folketetinget, og når det erindres, at det samme folketing huj-hej kunne behandle og reelt totalt forkaste Højesterets dom i Christianiasagen af 2. februar 1978, uanset at denne dom ikke umiddelbart gav anledning til nogen aktion fra folketingets side, ville det være en meget anstødelig diskrimination mod Glistrup og Fremskridtspartiet, hvis folketetinget ikke sørger for, at også sagen vedrørende denne dom bliver afgjort af folketetinget inden 14 dages-fristens udløb.

Det er selvfølgelig i den henseende uden enhver betydning, at Christiania-sagen blev løst gennem en forespørgselsdebat med et dagsordensforslag, mens der i dette tilfælde i stedet – af hensyn til udvalgsbehandling i udvalget til valgs prøvelse – er benyttet den fremgangsmåde, som en folketingsbeslutning repræsenterer.

Det er jo klart for enhver, at folketetinget mangfoldige gange – for eksempel i forbindelse med afgiftsforhøjelser og ophøjelse af mæglingsforslag til overenskomstlov – har gennemført tre behandlinger med mellemliggende udvalgsbehandlinger inden for nogle få dage.

Derfor kan folketetinget også – hvis dets flertal ikke vil sabotere det – nå at behandle nærværende beslutningsforslag, så endelig afgørelse foreligger inden 3. marts 1978. I den forud for forslagets fremsættelse pågaaede offentlige debat er der ikke fremkommet noget som helst lødigt argument til støtte for, at folketetinget skulle spille med lukkede kort og derigennem gennemtvinge en appel af sagen til østre landsret.

Finder et sådan sted, vil den medføre, at lederen af det største oppositionsparti skal afsætte ca. 4000 timer i de næste år til folketetinget uvedkommende formål. Dette kan ikke være hensigtsmæssigt ud fra en samfundsmæssig overvejelse, og sonofret kan heller ikke være rimeligt som prisen for, at en større retfærdighed skulle ske fyldest. Dels ved alle, at tusindvis af skattelovsovertrædelser hvert år aldrig bliver straffet, dels har den foreliggende sag allerede påført lidelser langt ud over, hvad der kan være en rimelig sanktion for en eventuel skattelovsovertrædelse.

Sager, der kræver over 200 retsmøder i underretten, hører i det hele næppe hjemme i en civiliseret retspleje. Hvis anklagemyndigheden ikke på langt kortere tid kan bevise, at den har ret i sine synspunkter, er der ingen, der lider skår, fordi sagen opgives.

Dertil kommer imidlertid i den konkrete sag, at byretsdommen så åbenbart er udformet som et forligsforslag, der lægger op til, at nu skal denne forbitrede maratonstrid bringes til ophør. Enhver kan påpege, at der er indbyrdes modstrid i byretsdommens udsagn, og derefter fortolke denne strid på den måde, enten at Glistrup skulle have været frifundet, eller at han skulle have haft en strengere straf. Betragtninger af denne art er der imidlertid på sagens nuværende stadium ikke noget konstruktivt i.

Folketinget burde tage konsekvensen af byretsdommens oplæg til, at striden nu skal bilægges.

Grundloven henskyder en sådan bilæggelse til, at man skal hense til »almindeligt omdømme«. Heri kan naturligvis ikke ligge, at man i almindelig omdømme ikke finder, at vedkommende er egnet til at være i folketinget. Det er sandsynligvis 97% af vælernes omdømme, at de radikale ikke skal være placeret i folketinget. Partiet har jo kun 3 % af stemmerne. Derfor kan man naturligvis ikke forkaste, at partiet har fået 3 % af mandaterne.

På fuldstændig samme måde med Fremskridtspartiets antiindkomstskatteideologi. Nogle vil måske påstå, at 85,4 % af vælgerne ikke deler denne opfattelse, men derfor skal de 14,6 % da alligevel selv bestemme, hvem de vil være repræsenteret af, og det skal flertallet ikke blande sig i.

I mine politiske modstanderes bestræbelser på at blive af med den Glistrup, der mere end nogen anden har forvoldt ravage i deres cirkler, indgår blandt undskyldningerne, at en lovgiver skal overholde de love, han selv er med til at udfærdige.

Den lov som uretssagen mod mig drejede sig om, var ikke nogen folketingslov. Men Christian den Femtes Danske Lov af 15. april 1683, 5. bog 1. kapitel, artikel 1: Aftaler er bindende.

Den lov overholdt jeg til punkt og prikke.

Men den herskende klasse – gammelpartier og dommere – trådte loven under fode.

Derfor er også lovlydigheds-påskuddet det rene skinbarlige hykleri.

Efter 22. juni 1983 jagede gammelpartiernes folk sagen igennem det sommerferierende folketing, der blot udsatte og udsatte at tage sig af de egentlige alvorlige samfundsanliggender som kommunernes økonomi, landbruget, boligbyggeri og meget andet.

Overfladepåskuddet var, at jeg skulle have tabt »værdighed« i »almindelig omdømme«. Men fagter og gebærder røbede, at nu kom udløsningen af et igennem mange år opstøttet blodberuset had. Nu skulle det hævnnes de mange gange, hvor de andre havde savnet saglig argumentation overfor Z-redningsplanen for Danmark.

De pantsatte enhver selvstændig politisk stillingtagen til højesteretsemdsmændenes overfladefernis. De var lang vej borte fra 1872-slaget på fælleden og fra 1880'ernes Venstre-riffelforeninger, der – uanset at højesteret også anså disse foreteelser som groft kriminelle – endog med magt ville bekæmpe datidens konservative regeringer.

I 1983 var al personlig uforfærdethed forlængst gået ud af ballonen hos socialdemokrater, Venstrefolk og fem andre hentørrede partier. I stedet gjorde de det nemme: at lade som om, at den, justitsministeren havde udrustet med en dommerudnævnelse, havde guderne nok også gjort retsindig.

Sådan ærefrygt for myndighederne er imidlertid lige så tomt og ulykkeligt blændværk i vore dage som i vore oldeforældres. Og under alle omstændigheder pålægger grundloven det enkelte folketingsmedlem selv at sætte sig ind i og tage stilling til valgbarheds-fortabelses-sager.

Det er grundlovsstridigt at forlade sig på andre. Også på de mennesker, der nok står i Hof- og Statskalenderens domstolskapitel 1, men som ikke har skygge af folkeligt islæt, og som grundloven derfor udtrykkeligt har afskåret fra at tage stilling til, hvem der er værdige i det almindelige omdømme.

På Fremskridtspartiets vegne formede jeg til udvalgsbetænkningen af 28. juni 1983 følgende begrundelse for at beholde min plads i folketinget:

»Sagsforløbet dokumenterer entydigt, at flertallets indstilling er en skamridning af grundloven og af demokratiet: De, der har magten, bøjer retten i forsøg på at knægte en besværlig modstander.

De afsagte domme bekræfter endnu en gang erfaringen, at som man råber i skoven, får man svar.

Og nu har Anker Jørgensen og hans fæller i og uden for regeringspartierne i årevis om Glistrup råbt: »landets største skattesnyder«.

Svaret for seks dage siden fra højesteretsekket har derefter ført til, at de samme partier nu hujhejbehandler spørgsmål om, hvorvidt den af vælgerne valgte Glistrup skulle være mindre værdig til at sidde i folketinget end de selv.

De skubber sig ind under, at Glistrup skulle mangle noget i det almindelige omdømme.

Men i et forholdsvalgssystem som foreskrevet i grundlovens § 31, stk. 2, er »almindeligt« omdømme ikke noget med, om man har tilslutning hos 40 pct. eller 70 pct. eller 92 pct., men om man har det hos $\frac{1}{175}$. Ellers gled f.eks. det radikale venstres folkevalgte ud, efterhånden som deres folk fik småbøder. For i langt størstedelen af befolkningens omdømme er de radikale ikke værdige til at sidde i folketinget.

En snes tusinde vælgere i Københavns amt – og ganske givet langt flere i andre dele af landet – markerede den 8. december 1981, at Glistrup i deres omdømme var så værdig til at sidde i folketinget, at de ligefrem foretrak ham fremfor andre opstillede folketingskandidater.

De vidste alle, at landsretten den 23. november 1981 havde idømt ham $4\frac{1}{2}$ års fængsel for det, som højesteret nu har takseret til $3\frac{1}{2}$ år.

Det stinker langt væk, at ændringen fra $4\frac{1}{2}$ år til $3\frac{1}{2}$ år er påskuddet til at blive af med en politisk modstander, som i omdømmet hos mange, mange flere end det tilstrækkelige antal vælgere er fundet værdig til at fortsætte som folketingsmedlem.

Når grundlovens § 30 ikke har sat nogen strafgrænse, må der være tilfælde, hvor $3\frac{1}{2}$ års fængsel ikke berettiger til eksklusion. Og når domfældelsesgrundlaget er det selvsamme, som fra første

færd har været hovedessensen i, hvad der er adskilt og stadig adskiller fremskridtsbevægelsen fra dem, der nu vil have Glistrup ud, er det helt klart, at de pågældende ikke på netop det område – indkomstskattevæsenet – kan finde nogen holdbar begrundelse for at udelukke Glistrup. Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget kan fuldt ud henholde sig til den begrundelse, som partiet gav til støtte for, at SF'eren Jens Maigaard skulle forblive i folketinget. Dette spørgsmål behandlede i betænkning af 17. december 1973. Her udtaler Fremskridtspartiet (Folketings-tidende tillæg B spalte 12), »at meget store dele af befolkningen – formentlig langt størstedelen – overtræder indkomstskattelov-givningen. Det er herefter klart, at ingen overtrædelser af denne lovgivning kan henføres under grundlovens § 30, stk. 1's ord om, at vedkommende »i almindelig omdømme« er uværdig til at være medlem af folketinget«.

Indkomstskatten er så centralt et politisk uenighedspunkt i nutidens Danmark, at der ikke er blot nogenlunde bred enighed i den danske befolkning om, hvordan overtrædere af de malabari-ske indkomstskattelove skal vurderes – som helte eller som slyng-ler.

Dommen i Glistrup-sagen vedrører i øvrigt i det hele forhold fra tiden 1967–1973, altså fra en periode forud for, at Glistrup første gang indvalgte i folketinget den 4. december 1973, hvor-efter han 4 gange er blevet genvalgt. Ved samtlige 5 valg har væl-gerne haft kendskab til anklagerne mod Glistrup, der aldrig over for nogen som helst har lagt skjul på, hvad han foretog sig.

I de dage, der er gået siden 22. juni 1983, har der fra alle dele af landet og fra alle befolkningskredse været en enorm opbakning af og sympatitilkendegivelser i tonsvis til Glistrup. Det er derfor så vanvittigt grotesk at påstå, at Glistrup efter dommen skulle være uværdig i »almindeligt omdømme«, at der alene heri ligger en afsløring af, at de, der vil stemme Glistrup ud af folketinget, handler lodret i modstrid med grundloven og alene drager på et for dem selv belejligt hævn togt mod en politisk modstander, hvis indflydelse de med dette urene middel vil søge begrænset. Ikke mange – om overhovedet nogen – af de 178 andre folketingsmed-lemmer ville ved at rejse rundt i Danmark med Glistrup på nuvæ-

rende tidspunkt opleve at blive støttet i højere grad af det almindelige omdømme end Glistrup. Det er derfor ren amnestuesnak, når nogle bag Christiansborgs tykke mure indlader sig på at påstå, at Glistrup efter den af hele befolkningen velkendte højesteretsdom i almindeligt omdømme skulle have mistet sin værdighed til at sidde i folketinget.

Grundlovens regler i § 33, jfr. § 30, bygger på den til enhver tid rådende samfundsopfattelse. De senere års rivende samfundsudvikling må resultere i, at reglerne nu anvendes med yderste varsomhed. Som det blev udtrykt den 25. november 1982 af ordførerne for 3 af de største partier – socialdemokratiet, det konservative folkeparti og centrum-demokraterne – er det vælgerne, der på de kommende valgdage må tage stilling til de pågældendes handlinger og ingen andre. (Spalte 2288, 2296 og 2292).

Dertil kommer så, at sagen ikke er endelig afsluttet endnu. Den verserer for fjerde instans – menneskerettighedsdomstolen. Denne domstol er som følge af Danmarks ratifikation af menneskerettighedskonventionen en lige så værdig bestanddel af det danske retssystem som byret, landsret og højesteret.

Det, som sker, er, at de partier, der ikke i saglig politisk debat har kunnet hamle op med Glistrup, ser deres snit til at smide ham ud af folketinget. Det er en renlivet hævn/hadaktion fra dem, som på trods af grundlov og vælgertilkendegivelser i deres blodtørst ikke kan få det til at gå hurtigt nok med at smide den mand ud, som i tide påviste det uføre, deres skatteplyndrer-, frådseri-, gældsætnings- og arbejdsløshedspolitik kaster Danmark ud i.

Et par dage senere var hele folketinget trommet sammen fra ind- og udland alene for at behandle denne ene sag. Uden så meget som at græde en krokodilletåre kunne det selvglade folketing enes om hen over midten i dansk politik at få hastebehandlet netop denne ene sag, mens alle alvorlige samfundsproblemer ikke kunne få nogen løsning, fordi ingen ville gøre afbræk i folketingets ferie.

Den løsslupne opstemthed, hvormed gammelpartierne udførte deres tværpolitiske bøddelværk, beskrev Grit Bendixen i BT:

»Efter en sidste tale i folketingssalen på ni minutter og 30 sekunder slynger Glistrup sin knyttede næve mod de folketings-

medlemmer, som han netop har vrænget af.

»We shall overcome«, råber han på sit dårlige engelsk og truer folketingsmedlemmerne med en knytnæve-hilsen.

Flertallet af folketingsmedlemmerne svarer igen med hån, foragt og ydmygelse af Glistrup. Opfører sig, som om de er inviteret til cocktail-party. Vimser rundt mellem hinanden, sludrer, sladrer, fniser, da Glistrup slynger sin sidste trussel mod dem. Dem, han hånlige kalder »Folketingspartiernes syv selvretfærdige søstre«.

Værdigt eller uværdigt. I hvert fald må Svend Jacobsen kl. 10.45 kalde medlemmerne til orden. I sidegangen står medlemmerne og hygger sig.

»Der er et stigende støjniveau i sidegangen. Jeg beder om ro under forhandlingerne«, formaner Svend Jacobsen fra formandsstolen.

For 11 år siden kendte folketinget fhv. fiskeriminister A. C. Normann for uværdigt medlem. Den gang var medlemmerne dybt grebne. Flere græd. Tavshed og intensitet prægede det møde.

Denne gang er der nærmest tale om en sommerhappening. 14 minutter efter mødets start går Glistrup på talerstolen. Umiddelbart derefter forlader statsminister Poul Schlüter salen for først at vende tilbage kort før afstemningen.

»Ja, de er så værdige, så værdige, disse syv partiers medlemmer«, vrænger Glistrup. »Disse selvretfærdige syv søstre, som i al deres værdighed har kastet landet ud i arbejdsløshed, gældsætning, skatteplyndring«.

Fhv. arbejdsminister Svend Auken tager fat på cocktail-party-stemningen. Holder selskab med sin søster Margrethe og Kaj Poulsen, Røde Kaj, i sidegangen. Øjensynligt er det vittigt, det Auken siger. Hans søster griner henrykt.

Glistrup taler nu med fuld styrke. »Skattevæsenet får fortsat lov til at ødelægge den ene familie efter den anden. Men I skal ikke blive fri for Fremskridtspartiet.

We shall overcome«.

Fnisende valser indenrigsminister Britta Shall Holberg gennem folketingssalen. I flagrende partygevandter, nikkende og

koket finger-vinkende. Hun ligner en, som hilser på andre med et »tuttelu, tuttelu« ledsaget af små smut med øjnene.

Det virker lidt demonstrativt, da hun kaster sig over sin partifælle Svend Heiselberg, som sidder lige foran Glistrup. Hun bøjer sig over stoleryggen og stikker bagdelen lige op i Glistrups ansigt.

Annelise Gotfredsen dukker sig i sin stol. Som formand for Udvalget til valgs prøvelse har Glistrup tidligere kaldt hende for en guillotine-kone.

Nu er der for alvor trængsel i sidegangen, stemningen er kendeligt oplivet. Britta Shall Holbert og Margrethe Auken holder hver sit hof, hvor det tilsyneladende går ret så muntert til.

Glistrups gruppefæller Ole Maisted og Leif Glensgaard forsøger at få ørenlyd. CD's Bente Juncker farer for tredje gang ud i sidegangen.

Askjær Jørgensen gør et behjertet forsøg på at lokke en minister på talerstolen. Men forgæves. Ingen fra de »syv retfærdige søsterpartier« har lyst til at sige noget fra folketingets talerstol på denne dag. De nøjes med at lade deres medlemmer håne og ydmyge Glistrup ved at fistre rundt som til sommerens glade gardenparty. De mangler kun et glas i hånden.

Det får de til gengæld umiddelbart efter, at Glistrup er hældt ud af folketinget. Forlaget Schultz holder belejligt sin 200 års jubilæums-fest i den gamle landstingssal. Her fik man så det, der havde manglet i folketingssalen«.

Sådan var altså de værdige, da deres værdighed var så overværdig, at de var brækket bagover i ryggene deraf – hvis de vel at mærke havde haft nogen ryggrad.

Men er denne selvglæde-os nok til at tage fusen på vælgerne?

Enhver folkestyre-ven må brændende ønske og arbejde for, at nemeses rammer de selvretfærdige ved, at jeg påny vælges ind i folketinget.

Og at det sker med så mange stemmer, at end ikke de syv grundlovsskænderpartier fra 1. juli 1983 drister sig til påny at spytte på vælgernes afgørelse.

Men kampen bliver hård.

For medierne vil givetvis være på misdædernes side.

De gamle partier bar over med herr Eva Gredals kyniske redningsbådsbyggeri, med Venstregruppeformanden Ivar Hansens postterminalødelanderi og med senere skatteminister Karl Hjortnæs' grove skattesnyderi.

For slet ikke at tale om, at de allesammen år efter år iværksætter stemmekøb ved at multimilliardforgælde Danmark.

Gid vælgerne i samfundssundhedens interesse kraftigt vil sætte disse forlorne hyklere på plads.

15. Myndighedernes gidsel-mishandling

Sideløbende med uretsagen for domstolene har skattevæsenets plageånder underløbet mine klienter med deres fiktionsgalmandsværk.

Om myndighedernes Ondskab uden Grænser skrev jeg i FREMSKRIDT for den 22. juni 1981:

»Fiktionspostulatet er det eneste grundlag for samtlige anklagepunkter mod Glistrup. Og – med nogle få undtagelser – for samtlige forhøjelser af hans klienters skatteansættelser.

Den største undtagelse er Simon Spies. Han fremhæves monomant, når de sagvoldende myndigheder praler af, hvor meget de har opnået ved Glistrupaktionen. Og det er da også rigtigt, at når man satte ind mod Spies, var det, fordi myndighederne systematisk gik på jagt mod alle Glistrup-klienter. Men når man fik stablet et stort skattekrav på benene mod ham, skyldtes det i al væsentligt, at myndighederne gjorde, hvad de uhindret kan gøre mod enhver, hvad enten han har været Glistrup-klient eller ej. De gav sig til at skønne – og heroverfor er enhver som bekendt retsløs. Det drejede sig om, hvordan man skal fordele det, kunderne har betalt for deres rejser. Her kan man selvsagt ikke med matematisk sikkerhed fastslå, hvor meget der vedrører flyvningen, hvor meget betjeningen ude på rejsedestinationen og hvor meget bureauets øvrige service. Men som følge af Spieskoncernens opbygning er det skattemæssigt ganske betydningsfuldt, hvordan denne fordeling sker. Spieskoncernen havde anvendt en absolut acceptabel og rimelig fordelingsnøgle i de gennem årene godtagne selvangivelser. Da skattevæsenet gik i gang med sine Glistrup-aktioner, fandt man på med mange års tilbagevirkende kraft at fordele salgsindtægterne nogle få procent anderledes, og derved nåede man frem til den store skatteregning, som Spies betalte. Ingen kan nemlig bevise, at den ene eller den anden for-

deling er den »rigtige«. Og i en sådan situation ved alle, der har været ude for skønsmæssige skatteansættelser, at så gælder ubetinget det skøn, som skattevæsenet i sin venlighed eller uvenlighed finder det for godt despotisk at udøve. Enhver tvivl i skønsspørgsmål kommer skattevæsenet til gode. Sådan er dansk ret.

Hermed er redegjort for en af hulkhederne i de skrøner, som aviser m.fl. udslynger, når de skal hævde, at det offentlige har tjent så meget på Glistrup-sagen, at det for de offentlige kasser skulle have været omkostningerne værd at fremture med den multimillion dyre sag.

Men det er da korrekt, at den formidable omkostningsindsats også resulterede i, at skattevæsenet ud fra fiktionsteorien ruinerede og ødelagde en række Glistrupklienter og endda fik nogle af disse – en lille snes ud af mange, mange tusinde – til at rejse erstatningssager mod Glistrup.

Selv om dette har givet millionbeløb i de offentlige kasser, er der intet fortjenstfuldt heri.

Lige så lidt som der er anledning til næsegrus beundring over for andre røvere, der praler af, hvad de uretmæssigt har hugget.

Når skattevæsenet benægter fakta – og andet og mere indeholder fiktionsteorien ikke – kan det selvfølgelig fremsætte enormt store skattekrav mod hvem som helst. Og den væsentlige grund til, at særligt Glistrups klienter kom i fedtefadet, var alene myndighedernes fornærmelse mod Glistrups politiske virke, og at man mente at kunne ramme Glistrup ved at fare frem med bål og brand over for hans klienter.

Og man ramte da også Glistrup.

Først ved at skræmme klienterne væk fra hans kontor ved i tide og utide over for klienterne – og igennem mediernes reporter også over for offentligheden – at fastholde, at Glistrup uden tvivl skulle være klientbedrager og svindler. Dernæst ved at tilskynde de autoritetstro klienter til, at de dog kunne vinde lidt af det tabte hjem ved at anlægge civile sager mod Glistrup.

Det første medium, man udså til den taktik, var DSB-manden i Nykøbing F. I et samtidigt brev skildrer han, hvordan han 16. januar 1973 blev kaldt til møde på Nykøbing rådhus for »en kommission på mindst en halv snes mennesker«, fra Statens Lignings-

direktorat i København. Han sad der alene og følte sig »presset til at skrive under« på, hvad myndighederne forlangte, idet han fik det indtryk, at hvis han ikke efterkom opfordringen hertil, ville hans skatteansættelser »yderligere blive forhøjet efter skøn«.

Da DSB-manden var sluppet fri fra mødet, gik han til Glistrup, der protesterede på hans vegne. Men skattevæsenet nægtede Glistrup adgang til sagens papirer og til at argumentere klientens sag. Man sendte blot klienten regningen under trussel om udpantning og eventuel straffesag.

I den situation gik DSB-embedsmanden så til det konservative folkepartis advokatkontor, hvorfra man stævnedes Glistrup.

Sagen blev ekspresbehandlet af domstolene på en tid hvor det, man kendte til Gistrups administration, først og fremmest var det i mellemtiden udfærdigede anklageskrift mod Glistrup. Og den dom, der blev afsagt, blev så uden videre brugt i de senere sager, hvor Glistrupklienter er faldet Glistrup i ryggen.

En af de klienter, som holdt fast ved Glistrup, klagede til ombudsmanden over for skattemyndighedernes standretagtighed.

Som man kan læse i ombudsmandens beretning vedrørende året 1974 side 68, 2. spalte, en halv snes linjer fra neden, måtte skattevæsenet på ombudsmandens forespørgsel svare, at fiktionsproblemet »er af så speciel juridisk karakter, at spørgsmålet om den juridiske holdbarhed af de foretagne arrangementer i alle tilfælde, ville få sin afgørelse ved dømmende instanser«.

Men før denne afgørelse kunne træffes – kulegravningen af alle de titusindvis af sider papir, som skattevæsenet havde stablet op omkring fiktionsteorien – havde myndighederne altså skaffet sig så store forspring, at der ville være et enormt ansigtstab forbundet med at tilsidesætte fiktionsteorien.

Landsskatteretten gav sig god tid. Da man endelig kom frem til afgørelser i større tal, søgte man at klare sagerne ved at afvise at ville høre mundtlige procedurer. Det fik mange Glistrupklienter til at falde fra. Men nogle gik videre. Og i foråret 1981 er man så omsider kommet frem til, at først ombudsmanden og dernæst østre landsret har statueret, at sådan kan landsskatteretten ikke

lovligt handle. Men i udmattelseskrigen mod Glistrupklienterne havde myndighederne vundet endnu et slag. Skattevæsenet har ubegrænsede pengemæssige og personalemæssige ressourcer at trække på, og ved alle de mange myndighedskrumspring får man selvfølgelig slidt den ene Glistrupklient op efter den anden».

Efterhånden vil givetvis flere og flere besynderligheder dukke op til overfladen om, hvordan myndighederne har måttet slå kæmpeknuder på al ret og retfærdighed blot for at kunne slagte mig. I fagpressen – Revision og Regnskabsvæsen for august 1980 (siderne 434–448) – har statsautoriseret revisor Berthelsen fortalt om Poul Sustmann Hansen.

Han brugte et lån hos mig til køb af fast ejendom, og denne ejendom betragtedes først som fiktiv og derefter – da den solgtes med fortjeneste – som et spekulationsobjekt. Lånet indfries ved, at Sustman Hansen optog et banklån. Han oplevede da – som så mange andre af mine klienter, der brugte samme fremgangsmåde – at renter på lån i banken godkendtes som fradragsberettigede, hvor ganske tilsvarende lån hos mig ikke gav fradragsret for de ganske tilsvarende renter. Sydafrikas højesteret stritter imod landets lovmedholdelige apartheid. I Danmark understøtter højesteret myndighedernes lovstridige apartheid.

Det er noget af det, we shall overcome.

Hvis fiktions-vanviddets grænser skal søges draget med konsekvens og sammenhæng, vil hundredevis af retsforhold vise sig endnu mere forkrøblede end Sustmann Hansens. For der er nemlig ingensomhelst konsekvens og sammenhæng i fiktionsudformningen, som den blev foretaget af landsretten, og som højesteret fuldt ud blåstemplede den (den totale bevidstløshed, med hvilket det skete, er et af de uigendrivelige beviser på, at højesteret overhovedet ikke gad interessere sig for at træffe en saglig afgørelse – ellers havde det været pløkkumuligt at fastholde, at hver eneste af de 5400-landsretsfiktioner var placeret på den forkerte side af fiktionsgrænsen).

Der er over 30.000 »brudflader«, hvor en aftale godkendes som ægte på den ene side og fordømmes som fiktiv på den anden:

Et køb er i orden for køber, men fiktivt hos sælger. Et lån, der finansierer en erhvervelse er fiktivt, men erhvervelsen ægte. Og

så videre. Og så videre. Helt tilfældige berigelser for nogle og lige så totalt usaglige tab for andre.

Skal der blot bringes et minimum af orden i det landsretsskabte kaos – civilretligt som skatteretligt – er her beskæftigelse i mange tusinde mandeår til medlemskredsen i Jurist- og Økonomforbundets Arbejdsløshedskasse.

Mange af de 20.000 klienter er døde, emigrerede eller svære at finde af andre grunde. De aktiver, de har solgt for 10, 15 eller 20 år siden, kan derfor ikke tilbageføres, uanset om afhændelsen nok så mange gange var fiktiv efter højesteretsopfattelsen. Erhvervelsen må så godtages som ægte. Men skal køberen så profitere af fiktitivitet af det lån, som han optog for at købe ejendommen, skibsanparten, obligationerne, A. P. Møller-aktier, eller hvad det nu var?

Men næppe nogen orker at gå i gang med Sisufosjobbet at finde hoved og hale på fiktions-surrealismen, efter at myndighederne har nået deres eneste mål: at komme af med den for dem så ubehagelige systemkritiker Glistrup.

16. Mine egne forhold

Fra Ekstra Bladet den 9. august 1980:

»Det har været en en hård streg i regningen for gammelparterne, administrationen og domstolene, at de ikke forlængst totalt har udraderet mig. Først ødelagde de min advokatvirksomhed ved, at ottespaltede avisoverskrifter stemplede mig som ågerkarl, testamentsbedrager og storskattesvindler. De fratog mig eksekutorbevillinger og forsøgte også på andre måder at smadre mig. Men en hundrede procent ren samvittighed, en god ven, trofaste klienter, selvopofrende medarbejdere og en ubrydelig familiestøtte fik mig til at udholde, hvad nok havde knækket de fleste.

Så kom de mange år med opslidende uretsager. De af Poul Møller iværksatte undersøgelser gav myndighederne det kæmpechok, at ét menneske her i de tusinde urimelige loves land havde rent mel i posen. Og det var ham, de helst ville til livs. Men dernæst fik de mange års retssagshelvede – væsentligt værre end hvad fremmede lande byder derværende systemkritikere – ikke mig til at bryde sammen og begå selvmord eller flygte ud af landet, som de så inderligt håbede. Man så hen til, at byretsdommen endeligt skulle mase mig til plukfisk. Det gjorde den ikke. Så blev de desperate. Lavede totalt om på fiktionsteorien og sendte mig skattebilletter på mange millioner kroner ud over, hvad jeg havde tjent.

Helt uden forbindelse med gældende skattelov beordrede man disse millionansættelser i de sidste par år. Men de våben, de fandt på til ruinerende af mig, har nu på det allersidste vist sig at være boomerangs. Regnes det hele konsekvent igennem, fører den nye fiktionsmetode til, at jeg skal have penge tilbage fra skattevæsenet.

Men i deres gennemførte lovløse ligningsraid har skattefol-

kene fortrinsvis gennemgået de konti i mit bogholderi, som førte til forhøjelser af min indkomst, og ikke dem, der ville resultere i nedsættelser. I møde i Lyngby ligningskommission den 26. juni 1980 tilstod blikkenslagerbanden, at sådan forholder det sig. Man undskyldte sig med, at staten ikke har ressourcer nok til at gennemregne de konti, der ville give mig fradrag.

Dagen efter afsagde østre landsret en dom, hvis oplysninger afslørede, at blikkenslagerne skam havde lavet i al fald en af disse opgørelser (234.176 kr. blot for én af de tusinder af klienter, der vil føre til fradrag). Det havde man gjort for at ramme den pågældende klient, men fortiet det i min sag, hvor det modstående fradrag skulle have optrådt.

I det hele taget er noget af det mest modbydelige i myndighedernes ondskab uden grænser, at de har overfaldet hundredevis af mine klienter. Ene og alene fordi det skulle bidrage til at slagte mig. De menneskelige omkostninger har været umådelige ved denne nederdrægtige gidselmaltraktering. Men Danmark i dag er ikke så nær afgrunden, som det ville have været uden fremskridtsbevægelsen.

Og når de gamle partier må give op den dag, de ikke kan låne mere i udlandet, står Fremskridtspartiet parat med de helt præcise og gennemarbejdede løsninger til at genrejse landet og undgå de værste sociale katastrofer.

Derfor har det hele været den enorme pris værd«.

I de tre år, der er hengået siden denne Ekstra Blads-artikel, har myndighederne med banditagtig konsekvens fastholdt, at de ikke har ressourcer til at udregne de tal, der er i min favør.

Derimod har magtmisbrugerklanen ikke savnet ressourcer til at gøre fiktionsteoriene endnu mere groteske i min disfavør.

Herom skrev jeg i FREMSKRIDT den 22. juni 1981:

»Over for Glistrup selv blev anklageskriftet fra 1974 fulgt op af, at myndighederne stående i fiktionshypotesens kviksand afkrævede Glistrup millionbeløb i skat på indtægter, han aldrig havde haft, og forlangte disse betalt uanset den verserende retssag. Dette måtte Glistrup gøre.

Da byretsdommen i februar 1978 ikke totalt tværede Glistrup ud, men lod ham slippe med en bøde og lod ham bevare sin advo-

katbestalling, blev myndighederne helt desperate. De lavede om på fiktionsteorien med fem års tilbagevirkende kraft og krævede efter teoriens nye udformning, at Glistrup skulle betale skat af yderligere kæmpemæssige millionbeløb, som han aldrig havde tjent. Og uden at de modstående fradrag blev indrømmet Glistrup.

Her har vi den fase, hvor det himmelråbende Dorrit Leaforhold kommer ind i billedet. Glistrup havde i 1966 købt 25 % af dette skib, men solgt anparten igen i 1968. Dengang betalte han skat af fortjenesten, og i straffesagen er anklagemyndighedens opgørelser baseret på, at det var rigtigt. Siden 1968 har Glistrup ikke ejet så meget som et eneste rustent søm i en eneste dæksplanke på det gode skib. Ved myndighedernes fiktionshypotese nummer tre med tilbagevirkende kraft fandt man imidlertid i september 1980 på, at Glistrup skulle betale et millionbeløb i skat af, hvad nogle af hans klienter havde tjent og fået udbetalt, da de i 1974 solgte deres anparter i skibet. Skattevæsenet sagde, at de pågældende først havde fået deres adkomster i skibsregisteret indført for sent. Nu er det for det første aldrig i forhold til andre end Glistrupklienter blevet tillagt skattemæssig betydning, hvornår – og om overhovedet – adkomsten til skibsanparter optages i skibsregistret. Dernæst har Glistrup aldrig haft sin adkomst indregistreret – heller ikke i perioden 1966–68. Også af den grund var myndighedernes aktion hul i hovedet.

Men Glistrups kolleger i ligningsrådet er jo ikke ligefrem fremskridtsfolk. Derfor bestemte de, at Glistrup med få dages varsel i efteråret 1980 skulle betale millionskatten. Dette aldeles retsløse rå magtopbud fulgtes så op med tre udlægsforretninger foretaget af skattevæsenets egen pantefoged – den første TV-transmitteret – og den tredje i begyndelsen af 1981. Retten i Lyngby nægtede at godkende udlægsforretningerne. Den ene efter den anden. Men myndighederne fremturede blot. Selv efter at Lyngbyretten havde truffet sine afgørelser, nægtede de at tilbagekalde deres indgreb i Glistrups kassekredit i Handelsbanken og deres tinglysning på Glistrups bolig af millionudlægget.

Sådan tvang skattevæsenet familien Glistrup ud af deres hus og hjem gennem de mange år.

Og sådan blev skattevæsenet den direkte årsag til den enestående idealistiske indsats, Fremskridtpartiet gjorde ved at skabe 1980'ernes æresbolig«.

Man vælter skattekrav ud over mig på indtægter, jeg aldrig har haft og aldrig vil kunne få. Forsonende er det moment, at fiktionsvrøvlet ville gå helt op i sømmene, hvis myndighederne ikke fredede forskellige aktieselskabers sommerhuse. Når selskaberne er fiktive, har de heller ikke kunnet erhverve disse huse, er den ubønhørlige logik.

Men jeg skal ikke gøre mig forhåbninger om, at logikken holder mange uger ud over, at magthaverne har nået deres mål og fået mig straffet.

Ræsonnementet vil være:

Fiktionsteorien har gjort sin pligt. Fiktionsteorien kan gå.

Magthavernes overordnede mål er jo hverken at være retfærdige eller logiske. Men alene at genere mig mest muligt.

Herfor har jeg en ottendedel århundredes entydige erfaring.

Men jordisk gods er immervæk underordnet.

Og stjæler de i deres ondskab end min frihed, må det ikke glemmes, at tusinder er værre farne. Spritbilisters, voldsmænds og narkoforhandleres ofre bliver invalider for resten af livet. Journalisters, politikeres og dommeres uskyldige offer har dog kun fået en tidsbestemt straf:

Fra og med min kones 62 års fødselsdag kan de ikke længere holde mig indespærret.

Og når min tid er omme, skal jeg ikke begraves i en rendesten.

For jeg vil leve, og jeg vil dø uden skræk.

17. Målsætningen

Enhver, som magtmisbrug misbehandler, er tilbøjelig til at tro, at alt drejer sig om netop hendes eller hans sag.

Men det er så skrækkelig unyttigt, når bitterhed og vrede over egen vanskabne bliver til klynkemoster-selvmedlidenhed. Kræfterne bør i stedet forvandles til en konstruktiv indsats for bedre levevilkår for småkårsfolk i Fremtidens Danmark. Det vigtigste er, at som den danske offentlige sektor er degenereret gennem dårlig folketingslovgivning i de sidste 23 år, har overpertentlige livsfjerne bureaukrater knust hundredetusinder af menneskers skæbner. Vi skal udvise ydmyghed overfor dem, der kommer i klemme i systemet. Selvom det fører til foragt for dem, som med kors, bånd og mange stjerner i ækel åndshovmod er opslugte af egen velbehagelighed. At undgå flest mulige skrankepaveondskaber i fremtiden er det helt afgørende.

Mig skal man derimod ikke ynke, fordi jeg har fået så svinsk en behandling. Justitsmord bliver så mange udsat for.

Det kan imidlertid hjælpe nærmere at betragte netop det Niddingværk, jeg blev udsat for. Fordi min sag som følge af sammenfald af forskellige omstændigheder har fået en vis interesse for en større offentlighed.

I titusindvis af andre mindre omtalte sager spræller ofrene fortvivlede og uden at kunne klare sig ved egen hjælp over det nådesløse bureaukrat-menneskeskabne-knuserapparat.

Overalt har ledestjernen for folkefrigørelse længe været og vil også fremover være en Fixstjerne:

Hovedfjenden er indkomstskatten.

Dette fortidige monstrum er den vigtigste enkeltårsag til arbejdsløshed, valutagæld og mismod.

Fordi indkomstskattens spændetrøje straffer og hæmmer den produktive indsats, som er fundamentet for ordentlige fremtids levevilkår.

Men vi må indstille os på en lang og drøj kamp. Det kan ikke nytte noget at miste gåpåmodet undervejs. Vi må blive ved med at holde ubrydeligt sammen og ikke lade os splitte. Hverken af uenighed på småpunkter, eller fordi nogen i frygtsomhed bliver bange for deres eget skind som følge af, at stærke kræfter søger at knægte Z-bevægelsen. Vi må nemlig se i øjnene, at indkomstskatten har magtfulde forsvarere:

For det første den konservatisme, der er det stærkeste karaktertræk hos stupide middelmådigheder – altså hos flertallet af nutidens indflydelsesrige. Da de ikke evner fremtidsrealistisk nytænkning, tilslører de, at de vil tabe ansigt ved at indlade sig herpå ved at klynge sig til det bestående.

For det andet fordi det svært styrbare indkomstskattesystem giver masser af kynikere et dejligt fedt levebrød.

For det tredje, fordi indkomstskatten kræver indgående indsigt i alt, hvad hver enkelt borger foretager sig. Ellers kan man ikke fastlægge hans samlede netto-års-indkomst. At få et alibi til at styre og herse med den enkelte borger og stække hans for magthaverne ubehagelige personlige frihed, vil til alle tider være paradiset for dem, der sidder på flæsket.

Den, der søger indkomstskatten afskaffet, vil magthaverne derfor gøre deres yderste for at likvidere.

I sin overlevelseskamp misbruger den herskende klasse sin magt over skatte- og straffeapparater til at beskytte egne gebrækeligheder. Og den savner ganske format til at opretholde det mindste gran af retscivilisation, når der i fuld offentlighed gøres tykt nar af den, og når den jokkes over sine ligtorne. Hos magthaverne dominerer frygten for at tabe ansigt over næsten alt andet.

Dette er den inderste sandhed om Glistrupsagen. Jeg blev ikke dømt, fordi jeg – som det tålmodige domspapir påstår – sagde for lidt. Men fordi jeg sagde for meget. Jeg kan pryde mig med, at domstolenes grundlag for at frihedsberøve mig er ganske det samme som sendte Voltaire i fængsel.

De tider vil oprinde, hvor ingen fatter, at nogensomhelst i Danmark igennem mere end et tiår lod sig hypnotisere af fiktions-nonsenet. Ganske som sådan undren så mange gange tid-

ligere i historien har bredt sig – for eksempel efter Freddie-dømmen eller kommunistforfølgelsen under besættelsen – over at retsvæsenet lod sig misbruge politisk. Mens rigets kårne kvinder og mænd ynkeligt støttede overgrebene ved at flyde med strømmen.

På kort sigt er det jo så nemt.

Over et længere åremål er det uundgåeligt, at et så gennemrådent system ikke kan overleve.

Når vi Fremskridtsfolk så får overtaget, skal vi ikke forfalde til de andres metoder.

Vi skal overfor dem, der har været så onde mod os ved en årtilang kæde af underbæltedsslag forsøge at udvise en helt anden holdning, som de nuværende magthavere desværre ikke har haft råd til:

Tolerant humanistisk fair play.

18. Efterskrift

Valgbarhed efter straffedom

Afgørelsen om Glistrups folketingsmandat

Spørgsmålet om udelukkelse af et medlem af folketinget er fra et demokratisk synspunkt så vigtigt, at der må stilles krav til retningslinierne, som sikrer mod vilkårlighed, partipolitisk misbrug, chikane, politisk forfølgelse eller anden form for forskelsbehandling.

I forhold til dette er hensynet til et upræcist begreb som »folketingets værdighed« af helt underordnet betydning. Den »almindelige retsopfattelse« eller »almindeligt omdømme« kan heller ikke bruges som rettesnor i den slags sager. For der findes ikke i befolkningen nogen fælles opfattelse på dette område, så henvisning til »den almindelige opfattelse« vil kun kunne bruges til at begrunde den *flertals*afgørelse, som netop i sager af denne art meget let får karakter af politisk forfølgelse.

Efter grundlovens § 30 kan et folketingsmedlem udelukkes, når den pågældende »er straffet for en handling, der i *almindeligt omdømme* gør ham uværdig til at være medlem af folketinget«.

Dét er ikke nogen særlig præcis retningslinie. Hvad med den læge, som ganske uselvisk hjalp ulykkelige kvinder til abort før det blev lovligt? Halvdelen af befolkningen fandt, at netop han havde udvist socialt sindelag og personligt og politisk mod og ville formentlig gerne have ham i tinget, hvis han havde indvilget. Skulle et flertal bestående af hans politiske modstandere da kunne udelukke ham? Eller hvad med havnearbejdernes talsmand, Karl Jørgensen, hvis det var lykkedes anklagemyndigheden at få ham dømt for meddelagtighed i brandstiftelse. Halvdelen af befolkningen, specielt i arbejderbevægelsen, ville have opfattet ham som offer for et justitsmord, en martyr. Hvis de ønskede ham som deres repræsentant, skulle deres politiske modstandere da kunne udelukke ham?

»Værdigheds« bestemmelsen indbyder til, at flertallet lader sig

lede af sine fordomme overfor mindretal, endda ikke nødvendigvis efter en partipolitisk opdeling.

Hvis vi endelig skal til at bedømme vore politiske modstanderes værdighed, så kan jeg finde mange handlinger, der i mine øjne gør folk uværdige til at træffe beslutninger om samfundsforhold, selv om disse handlinger *ikke* er strafbare. Nemlig hvis de i deres praktiske virke har udvist en groft asocial eller demokratisk holdning. F.eks. ved en systematisk aktivitet gående ud på at finde smuthuller i skattesystemet for at sætte skatteunddragelser for de velstillede i system, uanset om disse unddragelser anses for strafbare (Glistrups »økonomiordninger«) eller lovlige (fondskonstruktioner, leasingfiduser, mv.). Men også tilsidesættelse af sikkerhedshensyn eller almindelige miljøhensyn, som sker for vindings skyld, og som kan få vidtrækkende konsekvenser for ofrene, hvadenten det er enkeltpersoner eller hele landområder.

Sådanne handlinger afspejler en så asocial holdning, at de pågældende efter min mening er uegnede til at have indflydelse på, hvordan samfundsmæssige problemer skal løses.

Andre handlinger er så gennemført udemokratiske at de må anses for diskvalificerende. Når et folketingsmedlem misbruger sin ministerpost til at give forsvarrets efterretningstjeneste grønt lys for tyveri af dokumenter hos et lovligt politisk parti, som det ifølge kommissionsdomstolens rapport skete i Hetler-FET-sagen, så udgør han en så alvorlig trussel mod demokratiet, at hvis han ikke skal udelukkes, bliver det i mine øjne helt paradisk at udelukke andre, hvad de end måtte have gjort. Han blev ikke udelukket. Der skete intet, absolut intet. Han blev endda senere minister igen og medlem af regeringens sikkerhedsudvalg! – For det politiske flertal sympatiserede politisk med ministeren og ikke med det parti, overgrebet var rettet imod.

Hvis vi endelig skulle tage stilling til folketingsmedlemmernes værdighed, så skulle det efter min opfattelse altså ske efter helt andre retningslinier end om de er dømt, om dommen lyder på mere eller mindre end 4 måneder, eller hvad der nu har været anført i diskussionen.

Men en sådan stillingtagen indbyder som ovenfor beskrevet

uundgåeligt til politisk misbrug.

Derfor er den eneste holdbare konklusion, at folketingsflertallet ikke skal blande sig i, hvem andre partier og deres vælgere har ønsket at lade sig repræsentere af.

I tilfældet Glistrup er det ikke så sært, at store dele af befolkningen følte ubehag og anfægtelse ved hans udelukkelse.

Som det fremgår af ovenstående finder jeg, at hans skatteundersøgelseskonstruktioner er asociale og diskvalificerende, uanset om de iøvrigt blev fundet strafbare eller ej. Når han siger, at dommerne er korrupte, at dommen er bestilt af regeringen, og at folketingsflertallet alene af rent partipolitiske grunde fratog ham mandatet, så er det den sædvanlige glistrup'ske forenkling, som næppe nogen tager for pålydende. Men alligevel må det konstateres, at Glistrupsagens forløb og resultat har krænket retsopfattelsen hos mange. Og med rette.

Det er ikke betryggende, at anklagemyndigheden kan komme igennem med den ret vilkårlige påstand, at nogle dispositioner er »fiktive«, når det med samme ret kan siges om titusindvis af andre, daglige forretningsmæssige dispositioner uden at det fører til strafferetlig forfølgelse. Det må også krænke mange menneskers retsopfattelse, at de samme, veloplyste dispositioner i første retsinstans takseres til en bøde og i anden instans til 4 års fængsel plus fradømmelse af advokatbestillingen. Bedre bliver det ikke, når tredje instans giver en helt anden begrundelse for sin dom end anden instans.

Endelig forekommer det mange urimeligt, at hans politiske modstandere »idømmer« ham en tillægsstraf (fratagelsen af mandatet) til trods for, at vælgerne har været fuldt informeret om hans handlinger og endda om den alvorlige dom ved anden instans, da de stemte på ham.

Når det samme flertal gang på gang har afvist vore forsøg på at få gennemført en klar overbevisning, som udelukkende skatte-tænkning, bestyrkes indtrykket af vilkårlighed.

I de 30 år, den nuværende værdighedsbestemmelse har været gældende, er der forekommet tre udelukkelser.

Ingen af dem har været pyntelige for folketinget.

Jeg føler mig overbevist om, at vi med Glistrup-sagen har op-

levet den sidste udelukkelse. Værdighedsbestemmelsen er håbløst umulig. Jeg har al mulig foragt tilovers for skatteakrobater og lobbyister, men det kan ikke være VS'ere, der skal afgøre, hvem de konservative skal repræsenteres af, ligesom vi meget vil have os frabedt, at de konservative skal blande sig i, hvem vi skal repræsenteres af.

Den eneste anstændige måde at håndtere værdighedsbestemmelsen på, er – som VS gjorde – at lade det pågældende parti og dets egne vælgere afgøre, om kandidaten er værdig. Det fik vi ganske vist en del hug for. Nogle påstod endda, at det stred mod grundloven, som pålægger folketingsmedlemmerne at afgøre spørgsmålet. Hvorfor deres fornemmelse af det »almindelige om-dømme« skulle være mere solid end vores klare rettesnor forblev et ubesvaret spørgsmål. Vores linie vil vinde i det lange løb, fordi det er den eneste, der sikrer mod partipolitisk misbrug.

Når jeg tør spå, at udelukkelsen af Glistrup var den sidste, er det også fordi der gik skred i partierne. Samtidig med at de pukede på os, så demonstrerede de, at de var på hælene og at argumentationen gjorde indtryk. Det skete på den bagvendte måde, at gruppeformændene for alle partierne undtagen de radikale, der som sædvanlig ikke mente noget, offentligt erklærede, at hvis Glistrup blev genvalgt efter afsoning, ville de ikke udelukke ham.

Dét er i hvert fald i strid med grundlovsbestemmelsen. Den åbner ikke for nogen tidsbegrænsning eller lignende – enten er man værdig, eller også er man uværdig, og det uanset om straffen er afsonet, ja om den for den sags skyld er 30 år gammel, det illustrerer blot, at disse partier ikke har gennemtænkt, hvordan man kan håndtere den umulige værdighedsbestemmelse. Og når de er parat til at godtage Glistrup efter afsoning, så kan de ikke tage valgbarheden fra andre, der har afsonet. Det vil formentlig også gå op for dem, at man ikke kan være uværdig 12 år efter de pådømte forhold, men værdig 14 år efter.

Derfor kan vi gå ud fra, at vi har set den sidste udelukkelse.

Det havde været bedre, om de pågældende patier havde tænkt sagen ordentligt igennem før de traf den afgørelse.

Preben Wilhjelm.

Indhold

1. Journalist-udueligheden	5
2. Forbrydelsens motiv	11
3. Skattesag eller straffesag?	34
4. Systemkritikerens vilkår	41
5. Fra Alberti til Lemvig	57
6. Den fiktive anklage	63
7. Forsvarerskandalens første faser	83
8. Hen te' Strasbourg og tebaws igen	92
9. Glistrups beviser? – Njet	102
10. Forsvarertragediens sidste faser	107
11. Landsrettens hævndom	132
12. Højesterets tågedom	139
13. Benåd ham	152
14. Udsmidning af folketinget	153
15. Myndighedernes gidsel-mishandling	167
16. Mine egne forhold	172
17. Målsætningen	176
18. Efterskrift af Preben Wilhjelm	179